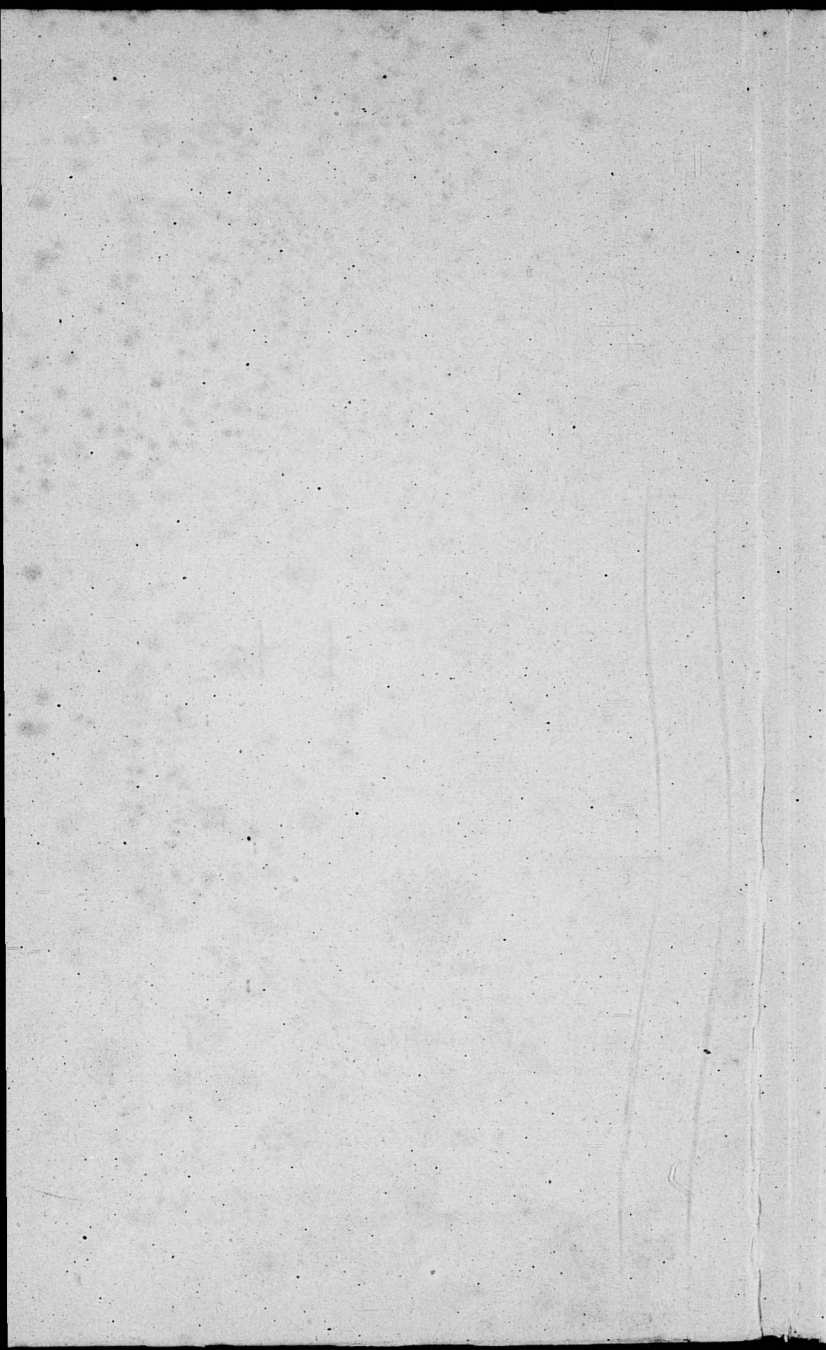

A. P. Lealberg
Théorie des républicains
politique
1870.

Diergen.
C. 1573

BIBLIOTHEEK
DER GENEESKUNDE
UTRECHT

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

2911 888 6

RIKS

V. J. C. 1573

THEORIE

DER

VÉTÉRINAIRE POLITIE,

BURGEMEESTERS, GEMEENTE-SECRETARISSEN,
DISTRICTSVEEARTSEN, VEEOPZICHTERS ENZ.

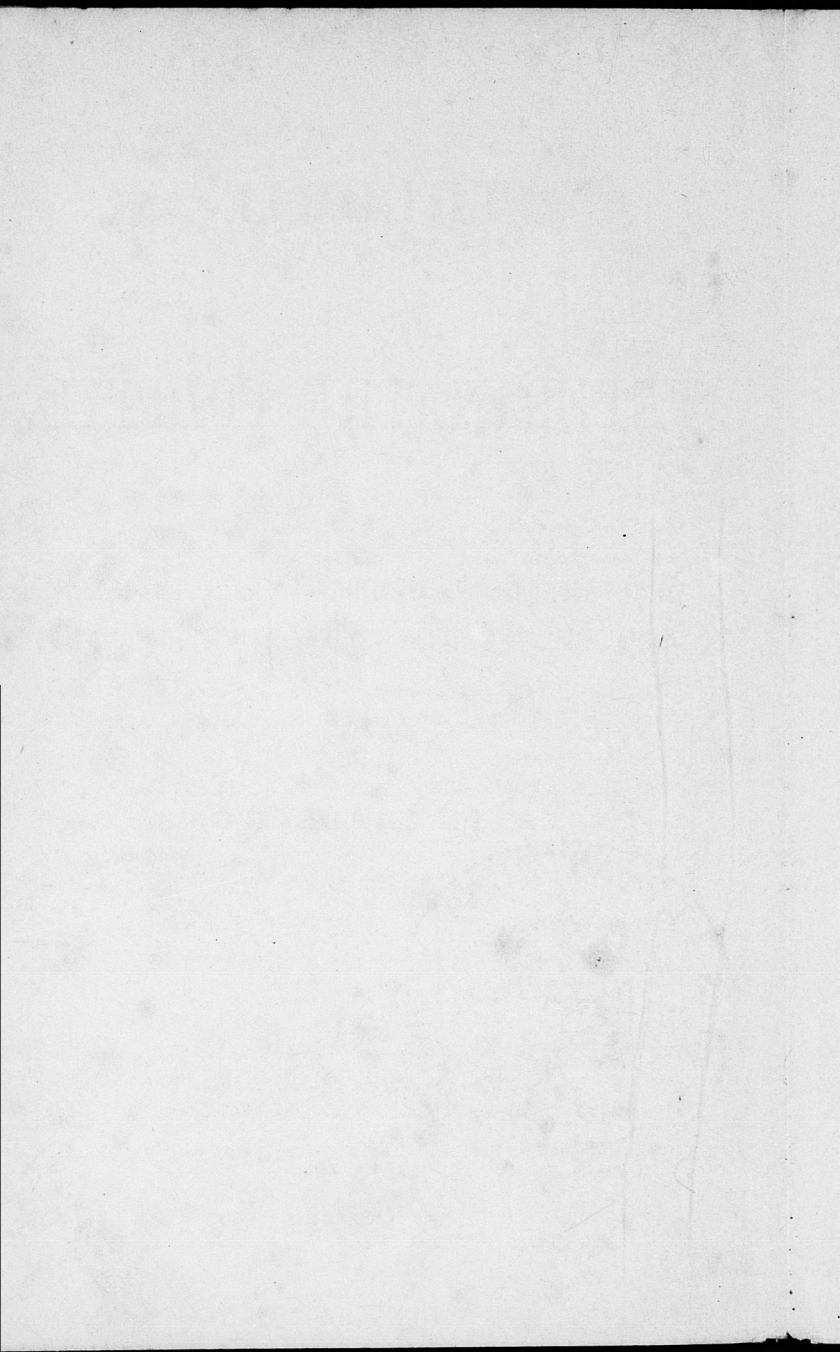

A. P. ZAALBERG,

Burgemeester der gemeenten Alphen en Aarlanderveen.

1878.

VOORWOORD.

Onder de vele werkzaamheden van algemeen Rijksbelang, den Burgemeester opgelegd, bekleedt de uitvoering der Wet van 20 Juli 1870, Staatsblad No. 131, tot regeling van het veeartsenijkundig Staatstoezicht, in vele gemeenten eene niet geringe plaats, want, waar die wet moet worden toegepast, is de Burgemeester eenerzijds de man, die over vaak aanzienlijke sommen uit de schatkist beschikt, terwijl aan den anderen kant de bereiking van het beoogde doel schier uitsluitend van zijne nauwgezetheid bij de aanwending daarvan afhangt.

Eene der eerste vereischten is voorzeker om in voorkomende gevallen snel en vaardig te kunnen handelen, en daartoe is, bij de menigvuldige Regeeringsvoorschriften, die elkander wijzigen of intrekken, eene langduriger dagelijksche ervaring noodig, dan den meesten mijner ambtgenooten ten dienste staat, terwijl eene bloot theoretische kennisneming dier voorschriften de vaardigste handen in de praktijk nog zeer onhandig zal laten.

Sedert de invoering der onderwerpelijke wet onafgebroken geroepen om tot hare uitvoering krachtdadig mede te werken, ben ik ruimschoots in de gelegenheid geweest om de waarheid van de beide vooropgestelde daadzaken te beseffen, en door die langdurige ervaring mogelijk beter dan menig ander ambtgenoot in staat gesteld tot het leveren van eene praktische handleiding, die tot gids zal kunnen strekken in het doolhof van voorschriften, die het stuk van Vétérinaire Politie

—

beheerschen; in welke opvatting ik gesterkt word door de menigvuldige verzoeken om inlichtingen, voortdurend van elders bij mij inkomende.

Moge deze onderstelling aan de eene zijde mij waarborgen voor den schijn van vermetelheid, aan den anderen kant wil ik niet ontveinzen, dat het onderwerp op den langen duur eenige voorliefde bij mij heeft gewekt, en terwijl ik overtuigd ben geworden van de deugdzaamheid der Wet en de daarop gegronde maatregelen, tot behoeding van onzen rijken veestapel, heeft de gedachte, van iets te kunnen toebrengen tot hare goede werking, genoeg aantrekkelijkheid voor mij, om allen schroom, aan het plan tot het vervaardigen van eenig openbaar geschrift onafscheidelijk verbonden, te overwinnen.

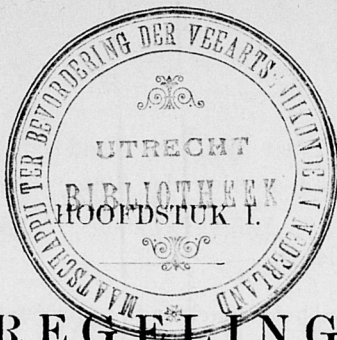
Herhaaldelijk is mij gebleken, dat op dit oogenblik nog geene in allen deele doeltreffende handleiding bestaat, en in die leemte, zij het ook maar eenigermate te voorzien, is het ernstig maar bescheiden doel, bij het nastreven waarvan ik van harte hoop op eene welwillende en verschoonende beoordeeling van mijnen daartoe strekkenden arbeid.

Terwijl ik den vorm van vragen en antwoorden het doelmatigst heb geacht, zullen de bestaande voorschriften, voorzover die niet in het Staatsblad voorkomen, in den tekst worden vermeld, teneinde het werkje ook voor andere gewesten dan Zuid-Holland van waarde te doen zijn.

Wanneer blijken mocht, dat de doelmatigheid der handleiding algemeen genoeg wordt erkend, zal ik gaarne voortgaan met het leveren van aanvullende afleveringen, waarin de veranderde voorschriften naar tijdorde worden aangegeven.

ALPHEN,
Februari 1878.

DE SCHRIJVER.

REGELING

VAN HET

veeartsenijkundig Staatstoezigt en de veeartsenij- kundige Politie.

*WET van den 20sten Julij 1870 (Staatsblad n^o.
131), tot regeling van het veeartsenijkundig
Staatstoezigt en de veeartsenijkundige politie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS KONING
DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-
NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG,
ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut!
doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het
noodzakelijk is het veeartsenijkundig Staatstoezigt en
de veeartsenijkundige politie bij de wet te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze :

§ 1. Van het veeartsenijkundig Staatstoezigt.

Artikel 1.

Het veeartsenijkundig Staatstoezigt omvat:

- a. het onderzoek naar den algemeenen gezondheids-toestand van den veestapel en, waar noodig, de aanwijzing en bevordering van middelen ter verbetering;
- b. de handhaving van de wetten en verordeningen in het belang van den algemeenen gezondheidstoestand van den veestapel vastgesteld.

Art. 2.

Het is onder Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken opgedragen aan districtsveeartsen. Zij worden door Ons benoemd uit personen, die de akte van bevoegdheid als veearts van Rijkswegen ontvangen hebben. Zij kunnen door Ons worden geschorst en ontslagen.

Hunne standplaatsen, alsmede de kringen, waar binnen zij werkzaam zijn, worden hun door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen.

Voor iederen districtsveearts worden door Ons één of meer plaatsvervangers benoemd, die, bij volstrekte verhindering van dien ambtenaar, zijne betrekking waarnemen.

Art. 3.

Bij de aanvaarding hunner betrekking leggen de districtsveeartsen en de plaatsvervangende districtsveeartsen den volgenden eed (belofte) af in handen van Onzen Commissaris in de provincie:

„Ik zweer (beloof), dat ik de verplichtingen, verbonden aan de betrekking van districtsveearts (plaatsvervangend districtsveearts), getrouw vervullen zal.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig (dat belooft ik).”

Art. 4.

Bij schorsing van districtsveeartsen bepaalt het besluit of dit geschiedt met behoud, dan wel met geheel of gedeeltelijk verlies der bezoldiging gedurende den tijd der schorsing. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt op welke wijze, gedurende den tijd der schorsing, in de dienst zal worden voorzien.

Art. 5.

De districtsveeartsen zijn bevoegd binnen den kring, waarin zij werkzaam zijn, onder vertoon des gevorderd van hunne akte van aanstelling, bij het aanwezig zijn van eene besmettelijke veeziekte of wanneer die vermoed wordt, de bij deze wet aan hun toezigt onderworpen erven, weiden, stallen en andere verblijfplaatsen van vee, slagthuizen, winkels of bergplaatsen van vleesch en spek, alsmede diergaarden, tentoonstellingen van vee, vilderijen, penserijen en dergelijke werkplaatsen, zelfs

ondanks den wil der bewoners of gebruikers, tusschen zonsop- en ondergang binnen te treden. Zij moeten daarbij voorzien zijn van een' schriftelijken last van den burgemeester of den kantonregter en dien des gevorderd vertoonen.

Art. 6.

De districtsveeartsen zijn bevoegd van overtredingen der wetten en verordeningen in het belang van den veestapel proces-verbaal op te maken, op den eed bij de aanvaarding hunner bediening afgelegd.

Zij zenden de processen-verbaal aan het openbaar ministerie.

Art. 7.

De districtsveeartsen genieten eene vaste bezoldiging uit 's lands kas, benevens vergoeding voor bureau-, reis- en verblijfkosten.

Zij oefenen de veeartsenijkunst niet uit en bekleeden zonder Onze toestemming geene andere bediening.

De plaatsvervangende districtsveeartsen zijn bevoegd de veeartsenijkunst uit te oefenen. Zij ontvangen geene bezoldiging, maar vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Art. 8.

Jaarlijks geven de districtsveeartsen vóór den 1sten April aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een verslag van de werkzaamheden van het veeartsenijkundig Staatstoezicht over het afgelopen jaar in

hunnen kring. Zij zenden van dit verslag een afschrift aan Gedeputeerde Staten der provincie of der provincie, waarin zij gestationeerd zijn.

Art. 9.

De districtsveeartsen houden binnen den kring, waarvoor zij zijn aangesteld, een naauwkeurig toezigt op den gezondheidstoestand van den veestapel en op de handhaving der wetten en verordeningen, in het belang van den veestapel vastgesteld, en viseeren kosteloos de diplomata en de bewijzen van bevoegdheid der veeartsen.

Zij bezoeken zooveel mogelijk de markten, waar handel in vee wordt gedreven, alsmede de plaatsen waar openbare verkooping van vee worden gehouden en gelasten de inbeslagneming en afzondering van aldaar aanwezig, aan eene besmettelijke ziekte lijdend vee.

Art. 10.

Bij het ontstaan eener de gezondheid van den veestapel bedreigende of buitengewone sterfte veroorzakende, of eener voor den mensch schadelijke ziekte onder het vee, of wanneer er vrees bestaat, dat zoodanige ziekte van buiten 's lands zal worden overgebracht, geven zij daarvan onmiddellijk berigt aan Onzen Minister van Binnenl. Zaken, aan den Commissaris of de Commissarissen des Konings van de provincie of de provinciën waarin zij gestationeerd zijn en aan de districtsveeartsen in de aangrenzende kringen. Zij maken zich, wanneer zich

zulk eene ziekte in hunnen kring vertoont, persoonlijk bekend met den aard daarvan en stellen den burgemeester der betrokken gemeente de maatregelen voor, die dadelijk tot stuiting der ziekte te nemen zijn.

Van het voorkomen van voor menschen gevaarlijke veeziekten geven zij ook bericht aan den geneeskundigen inspecteur in den kring, waarin zij gevestigd zijn, en treden met hem in overleg over de voor te stellen maatregelen.

Art. 11.

Bij het uitbreken van besmettelijke veeziekten kunnen door Ons tijdelijk buitengewone districtsveeartsen worden aangesteld.

Zij genieten bezoldiging en vergoeding voor bureau-, reis- en verblijfkosten uit 's lands kas, door Ons te bepalen, en hebben, zoolang zij in dienst zijn, dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als de gewone districtsveeartsen. Zij mogen echter de veeartsenijkunst blijven uitoefenen.

Art. 12.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken geeft Ons jaarlijks een verslag van de bevindingen en handelingen van het veeartsenijkundig Staatstoezigt. Dit verslag wordt aan de beide Kamers der Staten-Generaal medegedeeld en door den druk openbaar gemaakt.

§ 2. Bepalingen omtrent de veeartsenijkundige politie.**Art. 13.**

Wanneer zich bij eenig stuk vee verschijnselen van eene besmettelijke ziekte openbaren, is de houder of hoeder verplicht, daarvan onmiddellijk kennis te geven aan den burgemeester der gemeente, waar het vee zich bevindt.

Art. 14.

Een stuk vee, dat verschijnselen eener besmettelijke ziekte vertoont, moet onmiddellijk door den eigenaar, houder of hoeder van het overige vee worden verwijderd en zoolang afgezonderd gehouden worden, tot dat daaromtrent door den burgemeester, in overleg met den districtsveearts of, bij afwezigheid van dezen en van een districtsveearts-plaatsvervanger, in spoedeischede gevallen met eenen geëxamineerden veearts, overeenkomstig de bepalingen dezer wet zal beslist zijn.

Art. 15.

Wanneer, bij het bestaan, binnen of buiten 's lands, eener besmettelijke veeziekte, de zorg voor het behoud van den veestapel en voor de gezondheid der ingezetenen het vereischt, kunnen door Ons in- en doorvoer van buiten 's lands, en vervoer binnen 's lands van levend en dood vee, vleesch, huiden, haar, wol, mest en verderen afval, veevoeder, gereedschappen en voorwerpen, die bij de behandeling van vee gebruikt worden, en het houden van markten, verkooping en tentoonstellingen en andere

vereenigingen van vee verboden, en verbods- en andere bepalingen vastgesteld worden omtrent aangifte, verkoop, behandeling en visitatie van alle in dit artikel genoemde voorwerpen, alsmede op de middelen, waarmede zij vervoerd worden, een en ander onverminderd de door provinciale en gemeentebesturen vast te stellen reglementen en verordeningen, voor zooverre zij met Onze voorschriften niet in strijd zijn.

Art. 16.

Bij aangifte eener besmettelijke veeziekte door den eigenaar, houder of hoeder, of wanneer een stuk vee vermoed wordt door eene besmettelijke ziekte te zijn aangetast, doet de burgemeester onverwijld door den districtsveearts of, bij afwezigheid van dezen en van een districtsveearts-plaatsvervanger, in spoedeischede gevallen door een geëxamineerden veearts het zieke vee, of dat vermoed wordt ziek te zijn, onderzoeken. Deze geeft daarvan aan den burgemeester schriftelijk verslag, en, zoo het geval hem blijkt van een besmettelijken aard te zijn, brengt hij daarbij advies uit omtrent de te nemen maatregelen tot beteugeling der ziekte, aan welk advies de burgemeester verplicht is, overeenkomstig de bepalingen dezer wet, onverwijld gevolg te geven, behoudens zijn beroep op Onzen Minister van Binnenl. Zaken.

In gevallen van twijfelachtigen aard wordt aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken terstond kennis gegeven. Deze beveelt een onderzoek en schrijft alle die

bij de wet toegelaten maatregelen voor, welke door hem noodzakelijk worden geacht.

Art. 17.

Op last van den burgemeester wordt, zoo mogelijk na overleg met den districtsveearts of, bij afwezigheid van dezen en van een districtsveearts-plaatsvervanger, in spoedeisende gevallen met een geëxamineerden veearts, de hoeve, het erf, de stal of weide, waar zich door eene besmettelijke ziekte aangetast of daarvan verdacht vee bevindt of bevonden heeft, door of in tegenwoordigheid van een politiedienaar duidelijk kenbaar gemaakt; de kenteekenen, daartoe gebezigd, blijven daar geplaatst gedurende een tijd, door den burgemeester, na overleg met den districtsveearts, te bepalen, doch niet langer dan honderd dagen na het einde van het laatste geval.

Art. 18.

De stof, vorm en grootte van deze kenteekenen worden door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken vastgesteld en door middel der Staatscourant ter openbare kennis gebracht.

Art. 19.

De burgemeester is verplicht om, op advies van den districtsveearts of, bij afwezigheid van dezen en van een districtsveearts-plaatsvervanger, in spoedeisende gevallen van een geëxamineerden veearts, vee door eene be-

smettelijke ziekte aangetast of daarvan verdacht, of nadat het hersteld is, van een merkteeken te doen voorzien.

Art. 20.

De werktuigen tot het merken van vee en de kenteekeenen, bedoeld in art. 17, zijn voor Rijksrekening in iedere gemeente aanwezig.

Art. 21.

Vervoer van vee, door eene besmettelijke ziekte aangetast of daarvan verdacht, is verboden.

Wanneer echter dit vervoer noodzakelijk is, kan de burgemeester, den districtsveearts of, bij afwezigheid van dezen en van een districtsveearts-plaatsvervanger, in spoedeischede gevallen den geëxamineerden veearts gehoord, het vervoer doen plaats hebben onder de door dezen aan te wijzen voorzorgsmaatregelen.

Art. 22.

Het vee wordt verdacht gehouden, wanneer de districtsveeartsen daaraan kenteekeenen meenente bespeuren van eene besmettelijke ziekte, wanneer het door smetstof bezoedeld kan zijn, zich met aan eene besmettelijke ziekte lijdend vee in dezelfde verblijfplaats bevindt of sedert een termijn, voor elke ziekte in den algemeenen maatregel van inwendig bestuur volgens artikel 34 te bepalen, bevonden heeft, of daarmede in onmiddellijke aanraking is geweest.

De beide laatste bepalingen gelden echter alleen voor

vee, dat voor dezelfde ziekte vatbaar is, waaraan het vee lijdt, waarmede het in dezelfde verblijfplaats is of geweest is, of waarmede het in onmiddellijke aanraking is gekomen.

Art. 23.

Onverminderd de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad No. 125) voor alle andere gevallen van onteigening dan die van besmetting bij veeziekten, wordt, wanneer afmaking van vee noodig is, het besluit daartoe genomen door den burgemeester. Het vermeldt den eigenaar van het vee of houdt de verklaring in, dat de eigenaar den burgemeester onbekend is, en omschrijft het vee; het beveelt de onmiddellijke inbeslag-neming daarvan en moet berusten op het verslag van den districtsveearts, in art. 16 bedoeld.

Art. 24.

De afmaking geschiedt niet dan na voorafgaande onteigening.

Alvorens tot onteigening ter afmaking over te gaan, benoemt de burgemeester een deskundige om het vee te waardeeren, waarbij moet worden in acht genomen, dat voor verdacht vee de volle waarde, voor vee, door eene besmettelijke ziekte aangetast, de helft der waarde, die het in gezonden toestand zou hebben, wordt berekend.

De toestand van ziek of verdacht vee wordt, wat de vergoeding betreft, beoordeeld naar het oogenblik, dat het vee in het bezit van den burgemeester overgaat,

Wanneer de burgemeester of de eigenaar of beiden geen genoegen nemen met de waardeering (van welke omstandigheid de burgemeester in zijn straks te noemen proces-verbaal melding maakt), benoemt de kantonregter terstond bij eenvoudige beschikking, op een verzoek van den burgemeester, twee deskundigen, die met den eersten deskundige beslissen bij meerderheid.

De, hetzij volgens het tweede of volgens het vierde lid van dit artikel, getaxeerde prijs wordt den eigenaar aangeboden en, bij weigering of ontstentenis van den eigenaar, in handen van den gemeente-ontvanger gedeponeerd. Voor het doen der in dit artikel vermelde aanbidding, zijn de vormen, voorgeschreven bij het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, niet toepasselijk; de aanbidding wordt, even als de andere in het artikel genoemde handelingen des burgemeesters of die, waarbij deze tegenwoordig is, geconstateerd bij proces-verbaal van den burgemeester op zijn ambtseed opgemaakt.

Zoowel de burgemeester als de eigenaar kan vorderen, dat de deskundige of ieder der deskundigen, alvorens te waardeeren, den eed of de belofte aflegge van naar zijn beste weten de waardeering te zullen doen. Deze eed of belofte wordt in handen van den burgemeester afgelegd.

Bij afwezigheid van den eigenaar, wordt hij, ten opzichte der bepalingen van dit artikel, vervangen door zijnen gemachtigde ter plaatse waar het vee zich bevindt, of

zoo deze ontbreekt door den houder of hoeder van het vee. De koop prijs wordt evenwel ten behoeve van afwezige eigenaars altijd gedeponeerd bij den gemeente-ontvanger.

Art. 25.

Wanneer tot afmaking moet worden overgegaan, of ziektegevallen zijn voorgekomen, die daartoe aanleiding hadden kunnen geven, is de burgemeester verplicht te onteigenen en te vernietigen de voorwerpen, door den districtsveearts of, bij afwezigheid van dezen en van een districtsveearts-plaatsvervanger, in spoedeisende gevallen door eenen geëxamineerden veearts aan te wijzen. Deze onteigening geschiedt op de wijze in art. 24 vermeld. Het besluit daartoe wordt genomen op gelijke wijze als dat in art. 23 bedoeld, en daarbij kan de inbeslagneming der voorwerpen bevolen worden.

Art. 26.

De eigenaar van volgens deze wet afgemaakt vee, of van onteigende voorwerpen in art 25 genoemd, die den aangeboden prijs niet heeft aangenomen, kan dien nog gedurende zes maanden bij den gemeente-ontvanger in ontvang nemen.

Na verloop van dezen termijn wordt de som in de kas der geregtelijke en vrijwillige consignatiën gestort. Het bewijs van uitbetaling aan den regthebbende of van storting in de consignatiekas wordt door den gemeente-ontvanger aan de algemeene rekenkamer gezonden.

Voor het overbrengen der gelden naar de consignatiekas zijn de vormen, voorgeschreven bij art. 1442 van het Burgerlijk Wetboek, niet toepasselijk.

De onteigende kan zich, gedurende vijf jaren na de consignatie aan de consignatiekas aanmelden om alsnog de som te ontvangen. In dat geval worden hem de kosten van overbrenging in consignatie door het Rijk voorgesloten, gekort.

Na verloop van deze vijf jaren is de vordering van den eigenaar verjaard en vervalt de som aan het Rijk. De kosten blijven in dat geval ten laste van het Rijk.

Art. 27.

De aanspraak op vergoeding wegens de onteigeningen krachtens de artt. 24 en 25 vervalt, wanneer de bij art. 13 voorgeschreven aangifte of de bij art. 14 voorgeschreven afzondering is verzuimd, of wanneer de eigenaar binnen den verboden termijn vee heeft gebragt of doen brengen op stallen, hoeven of weiden, waar eene besmettelijke ziekte heeft geheerscht, of op eenige andere wijze zijn vee opzettelijk in verdachten toestand heeft gebragt of doen brengen.

In geval van bevinding van een dezer misdrijven, wordt de vergoeding wel volgens artt. 24 en 25 bepaald, maar bij den gemeente-ontvanger gesequestreerd tot na afloop van die strafzaak.

In geval van vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging begint de termijn, vermeld in de eerste alinea van art. 26, van de uitspraak van het eindvonnis.

In dat geval zendt de gemeente-ontvanger met de quitantie van den onteigende een ongezegeld afschrift van het eindvonnis, waarbij de strafzaak in diens voordeel is uitgewezen, aan de algemeene rekenkamer.

Art. 28.

De schadevergoeding wordt uit de gemeentekas voorgeschoten, waartoe aan den burgemeester, met de onteigening belast, op zijne aanvraag het vereischte bedrag door den gemeente-ontvanger tegen quitantie wordt ter hand gesteld. Het voorschrift der tweede zinsnede van art 114 der wet van 29 Junij 1851 (S. No. 85) geldt daarbij niet.

Zoo de burgemeester ten genoegen van Onzen Commissaris in de provincie aantoont, dat de kas der gemeente ontoereikend is voor de betaling of aanbidding, bedoeld in artt. 24 en 25, worden hem de daarvoor benoodigde gelden ter goede rekening uit 's Rijks schatkist verstrekt.

Deze verstrekkingen zijn niet aan de voorafgaande verevening der algemeene rekenkamer onderworpen. Evenmin is de bepaling van art. 51 der wet van 5 October 1841 (Staatsblad No. 40) daarop van toepassing.

De burgemeester is niet gehouden deswege borgtogt te stellen, doch verplicht van de ter goede rekening ontvangen gelden binnen twee maanden na de dagteekening van het stuk, waarop hem die zijn uitbetaald, rekening te doen aan de algemeene rekenkamer, overeenkomstig de bepalingen der in de vorige zinsnede aangehaalde wet.

Van iedere verstrekking wordt door Onzen Minister

van Binnenlandsche Zaken aan gemeld collegie mededeeling gedaan.

Dit artikel is ook toepasselijk op alle onkosten, waartoe de onteigening aanleiding geeft, zoomede op de kosten van aanschaffing van kalk, brandstof of andere zelfstandigheden, die bij het begraven, verbranden of onbruikbaar maken van afgemaakt of gestorven vee worden aangewend, alsmede op de kosten tot zuivering en ontsmetting van stallen en andere gebouwen.

Art. 29.

Wanneer dit door den districtsveearts noodig wordt geoordeeld, worden besmette hoeven of weiden, zoo noodig met inbegrip der naast aangelegen landerijen of erven, op last van den burgemeester, die daartoe de hulp van de militaire magt kan inroepen, afgesloten.

Vervoer uit of naar het in dien afgesloten kring besloten terrein van de voorwerpen, bij den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, bedoeld in art. 34, aangewezen, is verboden.

Uitzonderingen op dit verbod kunnen in zeer bijzondere gevallen door Onzen Commissaris in de provincie worden verleend.

De kleederen der personen, die het bovengemelde terrein verlaten, worden vooraf ontsmet.

Art. 30.

Bij het heerschen van besmettelijke veeziekten, kan, in de gevallen aan te wijzen bij den algemeenen maat-

regel van inwendig bestuur, bedoeld in art. 34, het vastleggen of vasthouden van honden worden geboden in de gemeente of een gedeelte der gemeente waar de ziekte voorkomt, en des noodig in naburige gemeenten.

De burgemeester brengt op advies van den districtsveearts het ingaan van het gebod ter openbare kennis, en kondigt evenzeer de opheffing van dit gebod aan, 30 dagen nadat het laatste geval van ziekte zich heeft voorgedaan.

Loslopende honden in die gemeenten of gedeelten van gemeenten kunnen door de ambtenaren van politie worden gedood.

Van de verplichting om honden vast te leggen of vast te houden kan Onze Commissaris in de provincie, den burgemeester en den districtsveearts gehoord, in gemeenten of gedeelten van gemeenten ontheffing verleenen.

Art. 31.

Omtrent de verplichting tot en de plaats en wijze van begraven, verbranden of op andere wijze vernietigen van het volgens deze wet afgemaakte of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee, en van andere voorwerpen en de ontsmetting der stallen en andere gebouwen en onschadelijkmaking van mestvaalten, worden de voorschriften gevolgd, door Ons gegeven of te geven.

De ontsmetting heeft plaats ten koste van het Rijk op aanwijzing en onder toezigt van den districtsveearts.

De ontsmetting behoort afgeloopen te zijn binnen 14 dagen nadat het laatste ziektegeval is geconstateerd.

Deze termijn kan door Onzen Minister van Binnenl. Zaken, waar dit noodig blijkt, worden verlengd.

Wanneer de begraving of de verbranding door eenige omstandigheid onmogelijk is op het erf of het land, waar het stuk vee gestorven of afgemaakt is, en geen erf in de gemeente voor den burgemeester beschikbaar is, doet deze de begraving plaats hebben ter naaster lage en vergoedt de daardoor eventueel veroorzaakte schade aan den eigenaar van den grond.

Wanneer het vee in een stal of eene schuur is gestorven of afgemaakt en geen gemeentegrond beschikbaar is, wijst de burgemeester een terrein aan voor de begraving of verbranding op minstens 50 meters van stallen, woningen of drinkwaterputten gelegen en vergoedt de daarvoor eventueel veroorzaakte schade aan den eigenaar van den grond.

Bij verschil over het bedrag der schade, in de beide vorige zinsneden bedoeld, wordt deze door den kanton-regter begroot bij beschikking op verzoek van de meest gereede partij, zonder hooger beroep.

Art. 32.

In gebouwen of op weiden, erven of hoeven, waar vee staat of gestaan heeft, hetwelk aan eene besmettelijke ziekte lijdt of geleden heeft, mag geen vee gebragt worden gedurende een termijn, voor elke ziekte te bepalen in een algemeen maatregel van inwendig bestuur in art. 34 bedoeld.

Art. 33.

De burgemeester, al of niet vergezeld van het door hem noodig gekeurde personeel, is bevoegd de weiden, stallen en woningen der eigenaars, houders of hoeders van vee, zelfs zonder hunne toestemming, tusschen zonsop- en ondergang binnen te treden, ter uitvoering van de bepalingen dezer wet of van de krachtens deze wet uitgevaardigde besluiten.

Art. 34.

Door Ons wordt bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur eene commissie van deskundigen gehoord, aangewezen welke ziekten van het vee voor besmettelijk worden gehouden, waarbij tevens wordt vastgesteld, welke der in deze wet genoemde maatregelen bij het heerschen of bij het dreigen van elke dier ziekten moeten toegepast worden.

§ 3. Strafbepalingen.

Art. 35.

Onverminderd de toepassing van bij de gewone strafwet bedreigde straffen, zoo daartoe termen zijn, wordt weigering of feitelijke verhindering om de ambtenaren, belast met of bevoegd tot het opsporen van overtredingen of het doen van visitatie in hoeven, erven, weiden, stallen, slagthuizen, winkels of bergplaatsen van vleesch toe te laten, belemmering of verhindering van de ten uitvoerlegging van deze wet of van Onze,

krachtens artt. 15, 31 en 34 te geven voorschriften, het geheel of gedeeltelijk opgraven van begraven vee, vleesch, beenderen of overblijfselen daarvan, het wegnemen, verplaatsen of onkenbaar maken der kentee-kenen in art. 17 bedoeld, het onkenbaar maken der merkteeken in art. 19 bedoeld, het vervoer van een of meer der in art. 29 bedoelde voorwerpen, in strijd met dat artikel, of met den algemeenen maatregel van inwendig bestuur in art. 34 bedoeld, naar of uit het in een afgesloten kring gelegen terrein; het opzettelijk in verdachten toestand brengen of doen brengen van vee; het zonder voorafgaande ontsmetting van kleederen verlaten van dat terrein, overtreding der artt. 14, 21 en 32 dezer wet en van hetgeen door Ons krachtens de artt. 15, 31 en 34 wordt vastgesteld, gestraft met gevangenisstraf van ééne maand tot één jaar en met geldboete van *f* 25 tot *f* 500, te zamen of afzonderlijk.

Roerende voorwerpen, waarin of waarmede de over-treding heeft plaats gehad, worden aanstonds of zoodra mogelijk in beslag genomen en door den regter bij veroordeeling verbeurd verklaard, en, voor zooveel in het belang der gezondheid of ter wering van besmetting noodig, wordt de vernietiging of het onschadelijk maken daarvan bevolen. Vernietiging of onschadelijkmaking wordt gelijkerwijze bevolen bij vrijspraak of ontslag van regtsvervolging, wanneer het algemeen belang dit raadzaam maakt, tegen schadeloosstelling bij het vonnis door den regter te bepalen.

Art. 36.

Wanneer de in beslag genomen voorwerpen uit hoofde van gevaar van besmetting niet ter bewaring geschikt zijn, worden deze, na te zijn gewaardeerd op de wijze in art. 24 dezer wet vermeld, op last van den ambtenaar, die de voorwerpen in beslag heeft genomen, dadelijk vernietigd of onschadelijk gemaakt.

De geldsom, vertegenwoordigende de waarde van hetgeen vernietigd is, wordt aan den gemeente-ontvanger in bewaring gegeven. Zij wordt, in geval van vrijspraak of ontslag van regtsvervolging, aan den eigenaar van de vernietigde voorwerpen uitgekeerd.

Art. 37.

Levend vee wordt, wanneer er geen gevaar van besmetting bestaat, na te zijn gewaardeerd op de wijze in art. 24 dezer wet vermeld, vrijgegeven, wanneer daarvoor binnen 8 dagen na de inbeslagneming het bedrag der waarde, benevens hetgeen voor het onderhoud van het vee besteed is, bij den gemeente-ontvanger gestort wordt.

Na dien tijd wordt het, op magtiging van den kantonregter, te stellen op het proces-verbaal en vrij van zegel en registratie, zoodra mogelijk in het openbaar verkocht.

In beslag genomen voor bederf vatbaar goed wordt, wanneer er geen gevaar van besmetting bestaat, eveneens op magtiging van den kantonregter, te stellen op

het proces-verbaal en vrij van zegel en registratie, zoodra mogelijk in het openbaar verkocht, ten ware het bedrag, gewaardeerd op de wijze in art. 24 dezer wet vermeld, onmiddellijk bij den gemeente-ontvanger mogt worden gestort.

In de gevallen, bedoeld in het 2de en 3de lid van dit artikel, wordt de opbrengst van den verkoop aan den gemeente-ontvanger in bewaring gegeven. Uit die opbrengst worden de kosten van onderhoud van het vee sedert den dag der inbeslagneming tot aan den verkoop gekweten.

Het zuiver overschot der opbrengst wordt in geval van veroordeeling in 's Rijks schatkist gestort, in geval van vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging aan den eigenaar van het vee of ander goed, dat in beslag genomen was, uitgekeerd.

Art. 38.

Is, in de gevallen bij de twee vorige artikelen bedoeld, de eigenaar niet in het Rijk te vinden, en wordt het te zijner beschikking liggende door hem niet binnen zes maanden na het eindvonnis gereclameerd, dan zijn de vier laatste alinea's van art. 26 en de laatste van art. 27 van toepassing.

Art. 39.

Overtreding van art. 13 wordt gestraft met geldboete van f 25 tot f 75.

Het laten losloopen van honden in de gemeenten of gedeelten van gemeenten en binnen den tijd, bedoeld bij art. 30, wordt gestraft met eene geldboete van f 10 tot f 25.

De artt. 142 en 143 van het Strafwetboek (het laatste in verband met art. 5 der wet van 29 Junij 1854), (*Staatsblad* n°. 102) zijn toepasselijk op het namaken of het bedriegelijk gebruik maken van de in deze wet vermelde ken- of merkteekenen.

Art. 40.

Zoo, in geval van overtreding van eenig voorschrift, hetwelk krachtens deze wet tijdelijk is gegeven, dat voorschrift opgehouden heeft te gelden op het oogenblik dat de zaak voor den regter, hetzij in eersten aanleg, hetzij in hooger beroep of cassatie, wordt behandeld, is art. 52 der wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving niet van toepassing.

De strafbepaling, zoo als zij geldt op het oogenblik dat het misdrijf gepleegd wordt, blijft daarop toepasselijk.

Art. 41.

Art. 463 van het Strafwetboek en art. 20 der wet van 29 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 102) zijn op de misdrijven, voorzien bij de artt. 35 en 39 van toepassing.

§ 4. Slotbepalingen.

Art. 42.

In deze wet wordt verstaan :

1°. door vee: de eenhoevige en de herkaauwende dieren en de varkens;

2°. door vleesch: alle zachte bestanddeelen van bovengemelde dieren afkomstig, onverschillig of zij al dan niet en hoe zij zijn bewerkt of vermengd, mitsdien ook gezouten, gerookt en hoofdvleesch, spek, hammen, worst enz.

De bepalingen van deze wet kunnen door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur ook van toepassing worden verklaard op andere in deze wet niet genoemde dieren, wanneer de zorg voor den veestapel dit vereischt.

Schorsing van veemarkten, sluiting van diergaarden en soortgelijke inrigtingen, kan door Ons in zoodanig geval worden bevolen. Het daartoe strekkend besluit bepaalt den tijd, gedurende welken de inrigting besloten blijft. Zoo noodig kan die termijn door Ons worden verlengd.

Art. 43.

De stukken, krachtens deze wet opgemaakt en waarentrent geene afzonderlijke bepaling in deze wet voorkomt, zijn vrij van zegel- en registratieregten en uitvoerbaar ook vóór dat zij zijn geregistreerd.

Deze vrijstelling van zegel- en registratierecht geldt echter niet ten aanzien der akte van aanstelling, in art. 5 dezer wet bedoeld.

Art. 44.

Met het in werking treden dezer wet zijn vervallen de wet van 19 April 1867 (Stbl. No. 30), de wet van 19 December 1867 (Stbl. No. 126), de artt. 459, 460 en 461 van het Strafwetboek, de artt. 19 van den 1n titel 4e sectie en de artt. 13 en 23 van den 2n titel der wet van 6 October 1791; artt. 39 en 40 van het Keizerlijk decreet van 18 Juni 1811 voor zooveel het onderwerp betreft, bij deze wet geregeld en artt. 5 en 6 der wet van 9 Junij 1842 (Stbl. No. 21.)

Art. 45.

Voor zoover de toepassing dezer wet dit vordert, worden door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur bijzondere bepalingen vastgesteld met betrekking tot den accijns op het geslagt.

Art. 46.

Deze wet treedt in werking op 1 Januarij 1871.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministriele departementen, autoriteiten, collegiën en ambtenaren, wien zulks aan-

gaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

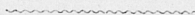
Gegeven te 's Gravenhage, 20 Julij 1870.

(get.) WILLEM.

De Minister van Binnenl. Zaken,
(get.) FOCK.

Uitgegeven den 5den Augustus 1870.

De Minister van Justitie,
(get.) V. LILAAR.

BESLUIT van 30 October 1872 (Staatsblad No. 105), nader bepalende welke ziekten van het vee voor besmettelijk worden gehouden en welke der in de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad No. 131) genoemde maatregelen bij het heerschen of bij het dreigen van elke dier ziekten moeten toegepast worden, en zulks met intrekking der Koninklijke besluiten van 4 December 1870 (Staatsblad No. 190), 26 Januarij 1871 (Staatsblad No. 2) en 19 April 1871 (Staatsblad No. 36.)

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG ENZ, ENZ., ENZ.

Overwegende, dat herziening van Onze besluiten van 4 December 1870 (Staatsblad No. 190), 26 Januarij 1871 (Staatsblad No. 2) en 19 April 1871 (Staatsblad No. 36) noodzakelijk is gebleken ;

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 15 October 1872, lit. A. 9e Afd. ;

De commissie van deskundigen, benoemd bij Ons besluit van 8 October 1872, No. 16, gehoord ;

Den Raad van State gehoord (advies van 25 October 1872, No. 9);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van 27 October 1872, No. 1, 9e Afd.;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Voor besmettelijke ziekten van het vee worden gehouden:

- 1e. de veepest (veetyphus) bij herkaauwende dieren;
- 2e. de longziekte bij runderen;
- 3e. het kwaadaardig klaauwzeer bij schapen;
- 4e. de kwade droes en huidworm bij eenhoevige dieren;
- 5e. de dierenschurft bij paarden en bij schapen;
- 6e. de pokken bij schapen;
- 7e. het miltvuur bij alle vee;
- 8e. de hondsdolheid bij alle vee.

Art. 2.

Bij elke der in art. 1 genoemde ziekten zijn de bepalingen der artt. 13 en 14 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad No 131) van toepassing.

Afzondering van vee, hetwelk vermoed wordt door eene besmettelijke ziekte te zijn aangetast, kan volgens art. 16 der aangehaalde wet door den burgemeester, in overleg met den districtsveearts, zijn' plaatsvervanger of, bij afwezigheid van beiden, in spoedeischende gevallen met een' geëxamineerden veearts, worden bevolen.

Art. 3.

Behalve de in artt 13 en 14 voorgeschreven aangifte en afzondering moeten de volgende maatregelen worden toegepast:

§ 1. **Bij de veepest (veetyphus).**

Het door veepest aangetaste vee en het daarvan verdachte moet worden afgemaakt en daarna verbrand of begraven.

De stal of het gebouw, waarin zich door veepest aangetast of daarvan verdacht vee heeft bevonden, moet worden ontsmet.

De op het erf of de hoeve aanwezige mestvaalt moet worden onschadelijk gemaakt.

Het vastleggen of vasthouden van honden kan worden geboden, met inachtneming van het bepaalde bij art. 30 der wet van 20 Julij 1870 (*Staatsblad no. 131*).

§ 2. **Bij de longziekte.**

Runderen, door de longziekte aangetast, moeten worden afgemaakt.

De borst- en buksingewanden van het afgemaakte dier moeten worden verbrand of begraven. De huiden der afgemaakte runderen worden ontsmet.

De plaats in den stal of het gebouw, waar een afgemaakt of gestorven dier gestaan heeft, moet worden ontsmet.

Het vastleggen of vasthouden van honden kan worden geboden, met inachtneming van het bepaalde bij art. 30 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131).

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken kan afmaking van Regeringswege voor bepaalde streken en bepaalden tijd doen staken en afmaking van verdachte runderen bevelen.

Eigenaars van longziek vee zijn bevoegd dit te slagten, na aangifte bij den burgemeester en onder toezigt der politie, onverminderd hunne verplichting tot naleving der overige bepalingen van de aangehaalde wet en van dit besluit.

§ 3. Bij het kwaadaardig klaauwzeer bij schapen.

Het door kwaadaardig klaauwzeer aangetaste schaap moet van de overigen afgezonderd worden gehouden.

§ 4. Bij den kwaden droes en huidworm.

Wanneer de distrits-veearts het noodig oordeelt, moet het aangetaste dier worden afgemaakt en daarna verbrand of begraven.

De plaats in den stal of het gebouw, waar een afgemaakt dier gestaan heeft, moet worden ontsmet.

§ 5. Bij de Schurft.

De door schurft aangetaste paarden of schapen moeten van de overigen afgezonderd worden gehouden.

§ 6. Bij de Schaapspokken.

In bijzondere gevallen, waar dit door den districts-veearts noodig wordt geoordeeld, kunnen door pokken aangetaste schapen worden afgemaakt.

Het afgemaakte dier moet worden verbrand of begraven.

Waar afmaking niet plaats vindt, moet het aangetaste schaap van de overigen worden afgezonderd gehouden.

De stal of het gebouw, waarin eenig aan pokken lijdend schaap gestaan heeft, moet na afloop van het laatste geval worden ontsmet.

§ 7. Bij het Miltvuur.

Het aan miltvuur lijdende dier moet van het overige vee afgezonderd worden gehouden.

Na den dood of na het herstel van het aangetaste dier moet de plaats in den stal of het gebouw, waar het gestaan heeft, worden ontsmet.

§ 8. Bij de hondsdoiheid.

Het door hondsdoiheid aangetaste vee moet worden afgemaakt en daarna verbrand of begraven.

De plaats in den stal of het gebouw, waar een afmaakt of gestorven dier gestaan heeft, moet worden ontsmet.

Het vastleggen of vasthouden van honden kan worden

geboden, met inachtneming van het bepaalde bij art. 30 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131).

Art. 4.

Vee, aan eene besmettelijke ziekte gestorven, moet door de zorg en ten koste van den eigenaar worden verbrand of begraven.

De daarvoor benoodigde koolteer, petroleum of ongebluschte kalk worden hem door den burgemeester op Rijkskosten verstrekt.

Art. 5.

Vee, dat volgens art. 22 van de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) als verdacht wordt beschouwd, blijft in dien toestand:

bij longziekte, 3 maanden;

bij kwaadaardig klaauwzeer bij schapen, 15 dagen;

bij kwaden droes en huidworm, 30 dagen;

bij schurft van paarden, 15 dagen, en bij schurft van schapen, 1 dag;

bij schaapspokken, 15 dagen;

bij miltvuur, 8 dagen;

bij hondsdelheid van schapen, geiten en varkens, 2 maanden;

bij hondsdelheid van rundvee en eenhoevige dieren, 6 maanden;

alles te rekenen van het eindigen van het laatste geval door herstel of door dood of afmaking.

Het oogenblik, waarop de bij dit artikel bedoelde termijn voor het geval van herstel begint te loopen, wordt door den districtsveearts vastgesteld bij schriftelijke gedagteekende verklaring, die aan den belanghebbende kosteloos wordt uitgereikt.

Zoo verdacht vee van een merkteeken is voorzien, wordt dit, wanneer het vee opgehouden heeft verdacht te zijn, onkenbaar gemaakt.

Voor vee verdacht van longziekte, kan de termijn van 3 maanden door den Commissaris des Konings in de provincie met eene maand worden verminderd, indien de districtsveearts of zijn plaatsvervanger schriftelijk verklaart, dat het binnen 8 dagen, nadat het in verdachten toestand is geraakt, door een geëxamineerden veearts met goed gevolg is ingeënt.

Art. 6.

De termijnen, bedoeld bij art. 22 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad no. 131), wordt gesteld:

voor veepest (veetyphus) op 15 dagen;

voor longziekte op 8 dagen;

voor kwaadaardig klaauwzeer bij schapen op 8 dagen;

voor kwaden droes en huidworm op 15 dagen;

voor schurft bij paarden op 15 dagen en bij schapen op 1 dag;

voor schaapspokken op 10 dagen.

Art. 7.

Bij afsluiting van besmette hoeven of weiden, inge-

volge het 1ste lid van art. 29 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131), is verboden:

a. bij veepest (veetyphus), invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van herkaauwende dieren, honden, katten en pluimgedierte en uitvoer uit den afgesloten kring van eenhoevige dieren en varkens, en van versch vleesch, onbereide huiden, haar, vederen, horens, beenderen, klauwen, wol, ongesmolten vet, mest en allen anderen afval en van hooi, stroo en ander veevoeder, touw, koedekken, en stalgereedschap;

b. bij longziekte, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van runderen en uitvoer uit den afgesloten kring van schapen, van onbereide huiden, mest, hooi, stroo en ander veevoeder;

c. bij kwaadaardig klauwzeer bij schapen, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van herkaauwende dieren;

d. bij kwaden droes en huidworm, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van eenhoevige dieren,

e. bij schurft van paarden, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van paarden, en bij schurft van schapen, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van schapen;

f. bij schaapspokken, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van schapen;

g. bij miltvuur, invoer in en uitvoer uit den afgesloten kring van vee;

h. bij hondsdelheid, uitvoer uit den afgesloten kring van vee, honden en katten.

Art. 8.

De termijnen, bij art. 32 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) bedoeld, worden gesteld:

bij veepest (veetyphus), op 30 dagen voor alle vee;

bij longziekte, op 60 dagen voor runderen, doch wanneer de stal of weide, waarin zich geen runderen bevinden, is ontsmet, op 21 dagen;

bij kwaadaardig klaauwzeer bij schapen, op 15 dagen voor schapen;

bij kwaden droes en huidworm, op 15 dagen voor eenhoevige dieren;

bij schurft, op 15 dagen voor paarden, op 30 dagen voor schapen;

bij schaapspokken, op 15 dagen voor schapen;

bij miltvuur, op 10 dagen voor alle vee;

bij dolheid, op 8 dagen voor alle vee;

alles te rekenen van den dag, waarop het laatste geval door herstel, door dood of afmaking is geëindigd.

Het oogenblik, waarop de bij dit artikel bedoelde termijn voor het geval van herstel begint te loopen, wordt door den districtsveearts vastgesteld bij schriftelijke gedagteekende verklaring, die aan den belanghebbende kosteloos wordt uitgereikt.

Art. 9.

Onze besluiten van 4 December 1870 (Staatsblad n°. 190), 26 Januarij 1871 (Staatsblad n°. 2) en 19 April 1871 (Staatsblad n°. 36) worden ingetrokken.

Art. 10.

Ons tegenwoordig besluit treedt in werking op den vijfden dag na de afkondiging in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant*.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's-Gravenhage, den 30sten October 1872.

WILLEM.

De Minister van Binnenl. Zaken,

GEERTSEMA.

Uitgegeven den 8ten November 1872.

De Minister van Justitie,

DE VRIES.

KONINKLIJK BESLUIT van den 4den December 1870 (Staatsblad n°. 191), houdende voorschriften betreffende het begraven, verbranden of op andere wijze vernietigen van het volgens de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) afgemaakt of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee en van andere voorwerpen, en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen en het onschadelijk maken van mestvaalten.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 31 October 1870, n°. 251, 9de afdeeling;

Gelet op art. 31 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131);

Den Raad van State gehoord (advies van 22 November 1870, n°. 11);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van 1 December 1870, lit. B, 9de afdeeling;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Omtrent het begraven, verbranden of op andere wijze vernietigen van het volgens de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) afgemaakte of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee en van andere voorwerpen, en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen en het onschadelijk maken van mestvaalten, gelden de voorschriften, die, bij dit besluit gevoegd, geacht worden daarmede één geheel uit te maken.

Art. 2.

Dit besluit treedt in werking 1° Januarij 1871.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 4den December 1870.

(get.) WILLEM.

De Minister van Binnenl. Zaken,

(get.) FOCK.

Uitgegeven den 11den December 1870.

De Minister van Justitie,

(get.) V. LILAAR.

VOORSCHRIFTEN betreffende het begraven, verbranden of op andere wijze vernietigen van het volgens de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n° 131) afgemaakte of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee en van andere voorwerpen, en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen en het onschadelijk maken van mestvaalten.

Het onschadelijk maken van vee, dat aan eene besmettelijke ziekte lijdende, is gestorven, en van mestvaalten en andere voorwerpen en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen, benevens de voorwerpen, die zich daarin bevinden, geschiedt op drieërlei wijze, namelijk:

- 1°. door het besmette voorwerp te vernietigen;
- 2°. door het van smetstof te zuiveren;
- 3°. door de smetstof te vernietigen of onschadelijk te maken.

§ 1. Het vernietigen van besmette voorwerpen door verbranding of begraving.

Verbrand moet worden besmet hooi, stroo, riet, drooge mest, gebrekkige houten bevloeringen, oud latwerk,

Art. 1.

Omtrent het begraven, verbranden of op andere wijze vernietigen van het volgens de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) afgemaakte of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee en van andere voorwerpen, en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen en het onschadelijk maken van mestvaalten, gelden de voorschriften, die, bij dit besluit gevoegd, geacht worden daarmede één geheel uit te maken.

Art. 2.

Dit besluit treedt in werking 1° Januarij 1871.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 4den December 1870.

(get.) WILLEM.

De Minister van Binnenl. Zaken,

(get.) FOCK.

Uitgegeven den 11den December 1870.

De Minister van Justitie,

(get.) v. LILAAR.

VOORSCHRIFTEN betreffende het begraven, verbranden of op andere wijze vernietigen van het volgens de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n° 131) afgemaakte of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee en van andere voorwerpen, en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen en het onschadelijk maken van mestvaalten.

Het onschadelijk maken van vee, dat aan eene besmettelijke ziekte lijdende, is gestorven, en van mestvaalten en andere voorwerpen en de ontsmetting van stallen en andere gebouwen, benevens de voorwerpen, die zich daarin bevinden, geschiedt op drieërlei wijze, namelijk:

- 1°. door het besmette voorwerp te vernietigen;
- 2°. door het van smetstof te zuiveren;
- 3°. door de smetstof te vernietigen of onschadelijk te maken.

§ 1. Het vernietigen van besmette voorwerpen door verbranding of begraving.

Verbrand moet worden besmet hooi, stroo, riet, drooge mest, gebrekkige houten bevloeringen, oud latwerk,

sterk besmette kleederen en verdere voorwerpen, die niet voor ontsmetting geschikt zijn.

Kan door het digt bebouwd zijn der buurt, sterke wind of dergelijke oorzaken van gevaar voor de openbare veiligheid de verbranding niet plaats hebben, dan worden de bedoelde voorwerpen begraven.

Het verbranden van afgemaakt of aan eene besmettelijke ziekte gestorven vee, geschiedt vooral na besmetting door veepest of schaapspokken, of wanneer de gesteldheid van den bodem het begraven niet toelaat.

Nadat het vee, hooi, stroo, mest en verder te verbranden voorwerpen zijn zamengebragt en de bovenlaag van den weg, waarlangs dit alles is vervoerd, is afgestoken en met die voorwerpen onder in een kuil geworpen, wordt die kuil met de noodige hoeveelheid koolteer en petroleum begoten en genoemde zaken daarna in brand gestoken.

Het overschot wordt zoo mogelijk één meter diep begraven.

Bij begraving zonder verbranding wordt de buikholtte van het vee opengesneden, de huiden door kruissneden onbruikbaar gemaakt en vervolgens in den kuil met koolteer, petroleum of minstens één decimeter dikke laag ongebluschte kalk overgoten of bestrooid en daarna met te begraven mest, hooi en stroo en eindelijk met één meter hooge laag aarde, overdekt.

Wanneer zulks door den burgemeester in overleg met den disirictsveearts noodig wordt geacht, moet de be-

graafplaats onmiddellijk na de begraving door eene stevige omheining, die voor vee ondoordringbaar is, afgesloten en gedurende een jaar afgesloten gehouden worden.

Het binnentreden van de omheinde begraafplaats of het ontsluiten der omheining is binnen dat tijdperk verboden, behalve met verlof of op last van den burgemeester.

§ 2. **Het onschadelijk maken der smetstof door zuivering der besmette voorwerpen.**

Het zuiveren van besmette voorwerpen heeft plaats door deze eerst af te krabben, zoo als bijv. kan geschieden met wanden, stijlen, voederbakken, ruiven, en ze daarna met kokend heet water af te schrobben, hetgeen ook met besmette vloeren en kleederen kan geschieden. Deze zuivering wordt gevolgd door de ontsmetting volgens § 3.

§ 3. **Het vernietigen der smetstof.**

Het vernietigen der smetstof heeft plaats door de besmette voorwerpen bloot te stellen aan een luchtstroom of aan een hoogen warmtegraad of door aanwending van zoogenaamde desinfectie-middelen.

De districtsveearts beslist, welke dier middelen moeten worden toegepast.

De meest gebruikelijke desinfectie-middelen zijn: *het chloor als chloorgas of chloorkalk, het zwaveligzuur en het carbolzuur.*

De *chloorkalk* wordt vooral gebezigd om, met of zonder witkalk, na de chloorberooking, wanden en muren te bestrijken, of ook om in met vee bezette stallen eene zachte chloorontwikkeling te doen plaats hebben. Tot dat einde wordt chloorkalk daarin op verschillende punten in aarden schotels geplaatst.

Zwaveligzure dampen zijn aangewezen ter ontsmetting van huiden, wol en dergelijke voorwerpen en in het algemeen waar andere middelen het te ontsmetten voorwerp zouden benadeelen.

Het *carbolzuur* wordt niet alleen voor de ontsmetting van levend vee, maar ook van andere voorwerpen gebezigd in naar omstandigheden meer of minder sterke oplossing.

De ontsmetting van personen heeft plaats door zorgvuldige wassching van handen en aangezigt met zeepwater en bepaalt zich verder in den regel tot de bovenkleederen, waarbij het schoeisel bijzondere zorg vereischt. Zijn ook de onderkleederen besmet, zoo als bij slagters ligt het geval kan zijn, dan worden die kledingstukken mede in de ontsmetting begrepen.

Kleederen, met bloed of slijm verontreinigd, worden met kokend heet zeepwater gewasschen of, zoo zij daarvoor niet geschikt zijn, of zeer weinig waarde hebben, verbrand. Wanneer het *zeker* is dat de kleederen niet in onmiddellijke aanraking met smetstof zijn geweest, dan worden zij enkel aan eene chloorberooking blootgesteld.

Het schoeisel wordt naauwkeurig afgewasschen met carbolzuurhoudend water.

Stallen en andere *gebouwen* worden eerst ontleidigd van de daarin aanwezige mest.

Deze wordt vervoerd onder de noodige voorzorgen, zoodat b. v. mest van aan veepest lijdende dieren niet met rundvee wordt vervoerd en zooveel mogelijk in de nabijheid van het gebouw of het vervoermiddel begraven of ontsmet.

Alle de in bovengemelde gebouwen voorhanden voorwerpen, die ongeschikt zijn voor ontsmetting, als gebrekkige bevloering, latwerk, enz., worden, na volgens art. 25 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) onteigend te zijn, uitgebroken om te worden verbrand of begraven. Vervolgens worden wanden en vloer naauwkeurig afgekrabd en afgeschrobd met kokend heet water en daarna nagespoeld met carbolzuurhoudend water, en zoodra dit is afgevoeid, wordt alles aan eene krachtige chloorberooking blootgesteld.

De ruimten, waarin de chloordampen ontwikkeld worden, blijven minstens zes uren gesloten, waarna zij aan de vrije toestrooming der lucht worden blootgesteld.

De onschadelijkmaking van mestvaalten geschiedt:

1°. *door ontsmetting*. Zij worden met eene ruime hoeveelheid carbolzuurhoudend water overgoten of, waar zulks de voorkeur verdient, met chloorkalk bestrooid.

2o. door de mest naar bouwland te brengen en onmiddellijk onder te ploegen.

Behoort bij Koninklijk besluit van 4 December 1870, n°. 26 (Staatsblad n°. 191.)

Mij bekend,

De Minister van Binnenl. Zaken,

(Get.) FOCK.

BESLUIT van 3 October 1873, (Stbl. n°. 135) houdende bepalingen betreffende visitatie, aangifte en vervoer van rundvee en het schorsen van markten en openbare verkooping van rundvee een en ander tot beteugeling der longziekte onder het rundvee.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat het tot beteugeling der longziekte onder het rundvee noodzakelijk is bepalingen vast te stellen, betreffende visitatie, aangifte en vervoer van rundvee en het schorsen van markten en openbare verkooping van rundvee;

Gezien art. 15 der wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131);

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenl. Zaken, van 13 September 1873, No. 127, 9e Afd.;

Den Raad van State gehoord (advies van 23 September 1873, No. 14);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van 30 September 1873, litt. E. 9e Afd.;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het is verboden rundvee te vervoeren uit of naar de gemeenten of gedeelten van gemeenten, door Onzen

Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen. Deze aanwijzing wordt door plaatsing in de *Staatscourant* ter algemeene kennis gebragt.

In bijzondere gevallen kan de burgemeester vergunning verleenē tot dat vervoer, na daarover den districtsvee-arts te hebben gehoord en onder de door dezen noodzakelijk geachte voorwaarden.

Art. 2.

Het houden van markten en openbare verkoopingē van rundvee, voor zoover door gemeente-verordeningen vrijgelaten, is verboden in gemeenten, waarvan de aanwijzing door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken door plaatsing in de *Staatscourant* ter algemeene kennis zal worden gebragt. Openbare verkooping van rundvee van denzelfden eigenaar of behoorende tot de nalatenschap van een overledene blijft steeds geoorloofd.

Art. 3.

In de in art. 1 bedoelde gemeenten of gedeelten van gemeenten wordt door opzigters al het rundvee opgeschreven.

Deze opzichters worden benoemd en ontslagen door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Bij de aanvaarding hunner bediening leggen de opzigters in handen van den burgemeester der gemeente, die hun als standplaats is aangewezen, den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof) dat ik de verplichtingen, verbonden aan de betrekking van opzigter van het rundvee, naar behooren vervullen zal.

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" („Dit beloof ik".)

Art. 4.

Op de van het rundvee van elken eigenaar afzonderlijk door de opzigters in duplo op te maken lijsten wordt dat vee genummerd en beschreven. De lijsten worden door de eigenaars of, bij ontstentenis van dezen, door de houders of hoeders van het vee voor gezien geteekend; één exemplaar wordt aan den burgemeester toegezonden.

Art. 5.

Van elke verandering in het op de lijst aangeteekende getal van het rundvee door geboorte, overlijden, slagting of verplaatsing binnen de gemeente of het deel daarvan, volgens art. 1 aangewezen, geeft de eigenaar, houder of hoeder binnen 24 uren kennis aan den burgemeester, die daarvan aanteekening houdt op het bij hem berustend exemplaar der lijst.

Art. 6.

Onmiddellijk en uiterlijk binnen twaalf uren na het overlijden of na de slagting van een stuk rundvee geeft de eigenaar, houder of hoeder daarvan kennis aan den opzigter, die het gestorven of geslagte dier binnen 24 uren na de aangifte moet visiteren.

Zoolang deze visitatie niet heeft plaats gehad, is het verboden de longen los te maken of eenig deel van het stuk vee te vervoeren.

Art. 7.

De opzigters zijn gehouden al het rundvee, vermeld

op de door hen opgemaakte lijsten, ten minste eenmaal 's weeks te visiteren en met de lijsten te vergelijken. Veranderingen in art. 5 vermeld, worden onverwijld op de lijsten aangeteekend en door de eigenaars, houders of hoeders voor gezien geteekend. Vermoeden de opzigtters bij deze visitatie of bij die in art 6 vermeld, dat een stuk rundvee aan longziekte lijdt of geleden heeft, of ontdekken zij ongewettigde verandering in getalsterkte, zoo geven zij in het eerste geval daarvan onverwijld kennis aan den burgemeester, die handelt als in de wet van 20 Julij 1870 (Staatsblad n°. 131) is voorgeschreven, en in het laatste geval maken zij op hunnen ambtseed proces-verbaal op van de overtreding.

Art. 8.

Ons tegenwoordig besluit treedt in werking op den 5den dag na de afkondiging in het *Staatsbl.* en in de *Staatscour.*

Onze Minister van Binnenl. Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's-Gravenhage, den 3den October 1873.

WILLEM.

De Minister van Binnenl. Zaken,

GEERTSEMA.

Uitgegeven den 11den October 1873.

De Minister van Justitie,

DE VRIES.

HOOFDSTUK II.

1 *Bij welke wetten is de veeartsenijkunst geregeld?*

De uitoefening van de veeartsenijkunst is geregeld bij de wet van 8 Juli 1874, Staatsblad No. 98. Het onderwijs in de veeartsenijkunde en de voorwaarden tot verkrijging van het diploma van veearts zijn geregeld bij de wet van dezelfde dagteekening, Staatsblad No. 99. Een reglement voor 's Rijks veeartsenij-school is vastgesteld bij Koninklijk besluit van 2 September 1874, Staatsblad No. 125.

1^a *Wat omvat het veeartsenijkundig staatstoezicht?*

Het onderzoek naar den gezondheidstoestand van den veestapel, de aanwijzing en bevordering van middelen tot verbetering en het handhaven van de betrekkelijke wetten en verordeningen, (art. 1 der wet van 20 Juli 1870, Staatsblad No. 131.)

2 *Aan wie is dat toezicht allereerst opgedragen?*

Aan de districtsveeartsen of hunne plaatsvervangers. (art. 2 der wet.)

3 *Zijn de districtsveeartsen bevoegd de woningen enz. te allen tijd, ook ondanks de bewoners of gebruikers binnen te treden?*

Neen, die bevoegdheid bestaat alleen tusschen zons-
 onder- en opgang, mits voorzien van een schriftelijken
 last van den Burgemeester of den Kantonrechter.
 (Modellen 1 en 2). Ook moeten de districtsveeartsen
 daarbij, desgevorderd, hunne akte van aanstelling kunnen
 vertoonen. (art. 5 der wet).

4 *Welk is verder de bevoegdheid van de districtsveeartsen?*

Zij houden binnen den kring, waarvoor zij zijn aan-
 gesteld, een nauwkeurig toezicht op den gezondheids-
 toestand van den veestapel en op de handhaving der
 bestaande ter zake dienende wetten en verordeningen.
 Ook bezoeken zij, zooveel mogelijk alle plaatsen, waar
 in het openbaar vee wordt verkocht en gelasten aldaar
 de inbeslagneming en afzondering van het vee, dat
 aan eene besmettelijke ziekte lijdt. (Art. 9 der wet.)

5 *Welke verplichtingen rusten op de districtsveeartsen
 tegenover den Burgemeester bij het ontstaan van eene
 besmettelijke veeziekte in de gemeente?*

Zij stellen den Burgemeester de maatregelen voor,
 die dadelijk tot stuiting der ziekte te nemen zijn. (Art.
 10 der wet).

6 *Wat eischt in dat geval de wet van den houder van
 het vee?*

Onmiddellijke aangifte aan den Burgemeester en ge-
 heele afzondering van het zieke vee, totdat de Burge-
 meester, in overleg met den districtsveearts, de te nemen
 maatregelen zal hebben vastgesteld. (Artt. 13 en 14
 der wet).

Verwijdering en afzondering zijn ook verplichtend, wanneer het vee zich bevindt op eene, krachtens art. 29 afgesloten hoeve of weide. Arrest H. R., d. d. 26 Mei 1873 W. burg.-adm. No 1256.

7 *Wie vervangt, bij afwezigheid, den districtsveearts?*

De districtsveearts-plaatsvervanger en in spoedeischende gevallen, een geëxamineerde veearts. Blijkens missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, d. d. 14 December 1870, 9de afdeeling; Medische Politie, No. 171, kan de Burgemeester eenen geëxamineerden veearts, buiten het veeartsenijkundig staatstoezicht staande, niet raadplegen dan na de zekerheid te hebben bekomen, dat zoowel de districtsveearts als zijne plaatsvervangers verhinderd zijn over te komen en bovendien moet het geval, waarover raad gevraagd wordt, spoed eischen. Wie onder geëxamineerde veeartsen te verstaan zijn wordt nader toege-licht in het Provinciaal Blad van Zuid-Holland, No. 101 van 1874, waaruit blijkt, dat daaronder niet mogen verstaan worden de personen aan wie krachtens de artt. 15 en 16 der wet van 8 Juli 1874, Stbl. No. 98, een bewijs van toelating tot uitoefening der veeartsenijkunst wordt uitgereikt en derhalve de in de veewet vermelde werkzaamheden niet aan hen mogen worden opgedragen. In het Prov. Blad van Z. H. No. 51 van 1875 wordt de beteekenis van de uitdrukking „geëxamineerde veeartsen” in den zin der wet van 20 Juli 1870 Stbl. 131, nog nader verduidelijkt, in dier voege,

dat daaronder moeten worden verstaan zij, die een volledig examen als veearts hebben afgelegd en ten bewijze daarvan in het bezit zijn van het diploma, bedoeld in art. 14 der wet van 8 Juli 1874, Stbl. No. 98, of in art. 15 der wet van gelijke dagteekening, Stbl. No. 99, alsmede zij, die op grond van art. 2 der wet van 8 Juli 1874, Stbl. No. 98, tot de uitoefening der veeartsenijkunst hier te lande zijn toegelaten.

8 *Wat wordt onder de benaming „vee” verstaan?*

De eenhoevige en de herkauwende dieren, benevens de varkens. (Art. 42 der wet).

9 *Wat wordt gerangschikt onder „vleesch”?*

Alle zachte bestanddeelen van de bovengemelde dieren, zoowel gezouten als gerookt, hoofdvleesch, spek, hammen, worst, enz. (Art. 42 der wet).

10 *Welke ziekten onder het vee worden voor besmettelijk gehouden?*

De besmettelijke ziekten van het vee worden aangeduid in art. 1 van het Koninklijk Besluit van 30 October 1872, Stbl. No. 105. Bij elke der in dit artikel genoemde ziekten zijn de bepalingen der artt. 13 en 14 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. 131, van toepassing. (Art 2 K. B. voormeld).

11 *Kan de Burgemeester afzondering van verdacht vee bevelen?*

Afzondering van vee, hetwelk vermoed wordt door eene besmettelijke ziekte te zijn aangetast, kan volgens art. 16 der wet door den Burgemeester, in overleg

met den districtsveearts enz , worden bevolen. (Art. 2 K. B. voormeld.)

- 12 *Wat doet de Burgemeester na de aangifte van ziek vee, dat besmettelijk wordt geacht?*

Hij laat onmiddellijk zoodanig vee onderzoeken door den districtsveearts of diens plaatsvervanger. (Art. 16 der wet). Zie ook Modellen No. 3 en 6.

- 13 *Wat staat in dat geval den districtsveearts te doen?*

Deze geeft aan den Burgemeester schriftelijk verslag van zijne bevinding, conform het hierbij behoorend model 7, en stelt, zoo de ziekte besmettelijk is, de maatregelen tot beteugeling daarvan voor. (Art. 16 der wet).

- 14 *Welke is de verhouding van den Burgemeester tegenover dat verslag?*

Hij is verplicht daaraan onverwijld gevolg te geven, behoudens zijn beroep op den Minister van Binnenl. Zaken. (Art. 16 der wet).

- 15 *Wat moet geschieden in gevallen van twijfelachtigen aard?*

Onverwijld kennisgeving aan den Minister van Binnenlandsche Zaken door den districtsveearts of den Burgemeester. (Art. 16 der wet).

Blijkens punt 3 in Provinciaal blad van Z. H. No. 111 van 1870, zijn gevallen van twijfelachtigen aard die, waarin bij den districtsveearts twijfel bestaat omtrent den aard der ziekte of omtrent de aan te wenden maatregelen.

- 16 *Wat is de eerste taak van den Burgemeester bij het bekend worden van eene besmettelijke of als zoodanig verdachte ziekte?*

Hij doet, zoo mogelijk na overleg met den districts-veearts of diens plaatsvervanger, de hoeve, het erf, den stal of de weide, waar zich door eene besmettelijke ziekte aangetast of daarvan verdacht vee bevindt of bevonden heeft, door of in tegenwoordigheid van een politiedienaar duidelijk kenbaar maken. (Art. 17 der wet.)

- 17 *Waarin bestaan die kenteekenen?*

In houten borden, die den vorm hebben van een recht-hoek, waarvan de lange zijde eene lengte heeft van acht decimeters; de korte van vier decimeters. Op de glad-geschaafde zijde worden met zwarte verf de woorden „Besmettelijke veeziekte” geplaatst. De letters moeten eene lengte hebben van een decimeter en eene dikte van drie centimeters. Wanneer de districts-veearts het noodig oordeelt, wordt de naam der ziekte mede op het bord geplaatst.

De bedoelde borden moeten op zoodanige plaatsen als door den Burgemeester, na overleg met den districts-veearts, zullen worden aangewezen, ter hoogte van minstens twee en een halven meter boven den beganen grond, met spijkers worden vastgehecht, zoo mogelijk aan daartoe geschikte voorwerpen, of, zoo de gelegenheid daartoe ontbreekt, aan houten palen, die te dien einde in den grond worden geplaatst.

(Besluit van den Min. van Binnenl. Zaken, d. d. 24

December 1870, (Nederl. Staatscourant No. 304.) Zie ook Prov. Blad van Z.-H., No. 116 van 1870.)

Blijkens missive van den Minister van Binnenl. Zaken, d. d. 36 December 1872, No. 174, kunnen de kosten dier kenteekenen bestreden worden uit de gelden ter goede rekening te verstrekken. Deze missive luidt aldus:

„Tot dus verre was op de Begrooting van mijn Departement een bijzonder artikel gebracht, ter bestrijding der uitgaven voor de aanschaffing van kenteekenen, borden van waarschuwing en werktuigen, bedoeld in in artt. 17 en 20 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. 131, hetgeen medebracht, dat wegens die kosten steeds afzonderlijke declaratiën waren in te dienen. Dit leidde zonder eenig nut, tot vermeerdering van stukken en noodeloozen omslag.

Om daaraan te gemoet te komen is dat artikel op de begrooting voor 1873 niet meer gebracht, maar zullen gemelde kosten, aan te vangen met die tot het dienstjaar 1873 betrekkelijk, voortaan gekweten worden uit den algemeenen post, art. 61 van 1873. „Kosten, subsidiën en schadeloosstelling en tot afwering van het veestapel gevaar, waarmede besmettelijke veeziekten den bedreigen.”

Dientengevolge behoeft wegens de kosten van aanschaffing in 1873, der gemelde voorwerpen niet meer afzonderlijk te worden gedeclareerd, maar behooren die kosten te worden begrepen in de declaratiën, wegens ontegening- en desinfectiekosten :

Kosten van borden en werktuigen kunnen voor zooveel het dienstjaar 1873 en later er bij betrokken is, bestreden worden uit de gelden ter goede rekening te verstrekken."

Gelief enz.:

18 *Hoelang blijven deze kenteekenen staan?*

Zoolang de Burgemeester, na overleg met den disiricts-veearts, bepaalt, doch niet langer dan honderd dagen na het eindigen van het laatste geval. (Art. 17 der wet.)

19 *Waartoe is de Burgemeester verder verplicht?*

Hij doet, op advies van den districtsveearts enz., het besmette vee van een merkteeken voorzien. (Art. 19 der wet.)

Dit merkteeken bestaat in een gelijkzijdigen driehoek of Delta, met eene schaar uit te knippen op eene der beide schoften van het dier, waarbij echter valt op te merken, dat vooral in den tijd van haargroei, het uitknippen nu en dan moet worden herhaald.

Voor het merken kunnen geene kosten worden in rekening gebracht, terwijl, waar eene gewone schaar noodig is, naar het oordeel van den Minister van Binnenl. Zaken (Mem. van Beantw., bl. 16 27,) geen gemeentebestuur weigeren zal dat werktuig beschikbaar te stellen.

20 *Welke bijzondere maatregelen zijn verder voorgescreven bij de onderscheidene besmettelijke veeziekten?*

Deze bijzondere maatregelen worden omschreven in

artikel 3 van het Koninklijk Besluit van 30 October 1872, Stbl. No. 105, gewijzigd bij het Besluit van 17 Juli 1875, Stbl. No. 136.

21 *Valt hierbij nog iets bijzonders op te merken?*

Dat, wanneer eigenaars van longziek vee gebruik maken van de hen, bij § 2, laatste zinsnede, van het sub. 20 genoemde artikel, toegekende bevoegdheid, de longen niet mogen worden los gemaakt, alsvorens het dier door den districtsveearts of diens plaatsvervanger is onderzocht en bij bevinding van eene besmettelijke ziekte de borst en buiksingewanden, zonder voorafgaande onteigening in eigendom overgaan aan het Rijk. (Zie ook vr. 85.)

22 *Wat geschiedt met vee, dat aan eene besmettelijke ziekte is gestorven?*

Artikel 4 van het aangehaalde Koninklijk Besluit beveelt, dat dit door de zorg en ten koste van den eigenaar moet worden verbrand of begraven.

De daarvoor benoodigde koolteer, petroleum of ongebluschte kalk worden hem door den Burgemeester op 's Rijks kosten verstrekt.

23 *Hoe lang wordt vee, dat besmet is verklaard, voor verdacht gehouden?*

Deze termijnen worden geregeld bij art. 5 van het aangehaalde Koninklijk Besluit, met dien verstande evenwel, dat blijkens de laatste zinsnede van gemeld artikel de Commissaris des Konings in de provincie den termijn voor longziekte met eene maand kan ver-

korten, indien de districtsveearts of zijn plaatsvervanger schriftelijk verklaart, dat het vee binnen acht dagen, nadat het in verdachten toestand is geraakt, door eenen geëxamineerden veearts met goed gevolg is ingeënt.

- 24 *Gedurende hoeveel tijd wordt vee, dat zich met aan eene besmettelijke ziekte lijdend vee in dezelfde verblijfplaats bevonden heeft, nog als besmet aangemerkt?*

De duur van deze termijnen wordt vastgesteld bij art. 6 van het aangehaald Koninklijk Besluit.

- 25 *Blijft het merkteken van verdacht vee na het herstel bestaan?*

Neen art. 5 van het aangehaald K. B. bepaalt, dat dit teeken, wanneer het vee opgehouden heeft verdacht te zijn, onkenbaar moet worden gemaakt.

- 26 *Wat wordt bepaalt ten aanzien van het vervoer van vee, dat door eene besmettelijke ziekte aangetast of daarvan verdacht is?*

Art. 21 der wet verbiedt dit. De Burgemeester, den districtsveearts gehoord, kan uitzondering van dit verbod toestaan, onder de door hem aan te wijzen voorzorgsmaatregelen.

Bij Prov. Blad van Z.-H., No. 82 van 1872 wordt de Burgemeester uitgenoodigd om geene dispensatiën tot vervoer van verdacht vee uit de weide naar den stal te verleenen dan onder voorwaarde, dat hem eene verklaring worde overgelegd van eenen geëxamineerden

veearts, inhoudende dat de geheele koppel van den eigenaar van het verdachte vee, zoowel het verdachte als het niet verdachte is ingeënt; terwijl bij Provinciaal Blad van Zuid-Holland No. 63 van 1874 wordt opgemerkt, dat de aan de Burgemeesters verleende bevoegdheid, niet verder gaat dan hunne gemeente. Schijnt vervoer van verdacht vee naar eene andere gemeente raadzaam, dan mag vergunning daartoe alleen worden gegeven nà verkregen toestemming van de Burgemeesters der gemeenten, waardoor en waarheen het vervoer gewenscht wordt.

Vervoer van besmet of verdacht vee naar eene andere gemeente zal intusschen, naar luid van dat Blad, zoo-veel mogelijk moeten worden vermeden.

27 *Wanneer wordt vee als verdacht beschouwd?*

Zoodra de districtsveearts daaraan kenteekenen meent te bespeuren van eene besmettelijke ziekte, wanneer het zich met besmet vee in dezelfde verblijfplaats bevindt of daarin sedert de termijnen sub vraag 24 vermeld, bevonden heeft. De beide laatste bepalingen gelden echter alleen voor vee, dat vatbaarheid heeft om door de ziekte, waarmede het in aanraking kwam, te worden besmet. (Art. 22 der wet.)

28 *Op hoedanige wijze handelt de Burgemeester wanneer vee moet worden afgemaakt?*

Onverminderd de bepalingen van de wet van 28 Augustus 1851, Staatsblad No. 125, voor alle andere gevallen van onteigening dan die van besmetting bij

veeziekten, wordt wanneer afmaking van vee noodig is, het besluit tot onteigening door hem genomen in den hierachter bij model No. 8 aangegeven vorm. (Art. 23 der wet.)

29 *Wat moet aan de afmaking steeds voorafgaan?*

Onteigening. (Art. 24 der wet in verband met art. 147 G. W.)

30 *Welke formaliteiten moeten bij de onteigening worden in acht genomen?*

De Burgemeester benoemt eenen deskundige om het vee te waardeeren, waartoe echter ingevolge het Prov. Blad van Z. H. No. 80 van 1876 nimmer veehouders mogen gebezigd worden. Het bezigen, zoo mogelijk, van den aanwezigen opzichter over het zieke vee, schijnt met de bedoeling van evengemeld Blad meest overeenkomstig, terwijl een waardeerloos van f 1,50 per rund als billijk kan worden beschouwd en bij de Algemeene Rekenkamer geene bedenkingen ontmoet. De regelen voor de waardeering worden omschreven bij art. 24 der wet. (Zie model 2.)

31 *Wat geschiedt indien de Burgemeester of de eigenaar of beiden geen genoegen nemen met de waardeering?*

De Burgemeester maakt in zijn proces-verbaal van aanbidding der afkoopsom melding van deze omstandigheid en noodigt terstond den Kantonrechter uit tot de benoeming van twee deskundigen, die met den eersten deskundige bij meerderheid van stemmen de waarde bepalen. (Art. 24 al. 4 der wet.)

De bepaling, voorkomende aan het slot van art. 24 al. 4 der wet, omtrent het beslissen bij meerderheid over de waarde, baart in de praktijk niet zelden twijfel. De meest rationeele weg schijnt, dat de drie deskundigen geheel zelfstandig taxeerden en hunne taxatie afzonderlijk opgeven aan den Burgemeester, welke alsdan eerst den laagsten prijs en zoo vervolgens in stemming brengt, totdat eene meerderheid verkregen is.

De volgende brief kan tot leiddraad dienen:

Ik heb de eer UEdA. beleefd te verzoeken om de benoeming in voege als in art. 24 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, is voorgeschreven, van twee deskundigen tot de waardeering van een stuk vee van den veehouder N. N. alhier, die met de primitieve waardeering geen genoegen heeft genomen.

Tevens voeg ik hierbij de eenvoudige mededeeling, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken het bezigen van veehouders voor het bovenomschreven doeleinde, bij Prov. Blad van Z. II. No. 80 van 1876, ernstig heeft ontraden.

De Burgemeester van

Aan

den Heer Kantonrechter

te

De Kantonrechter stelt zijne beschikking aan den voet van dezen brief aldus:

De Kantonrechter van

Gezien het bovenstaand verzoek;

Gelet op art 24 al. 4 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131;

Benoemt als deskundigen de Heeren: (volgen de namen der deskundigen en de onderteekening van den Kantonrechter.)

Het vorenstaande document, dat vrij is van zegelen en registratierecht, wordt alsdan, na registratie, in originali gehecht aan het procesverbaal van waardeering (model 10), dat door al de deskundigen moet worden onderteekend. Bij deze wijze van handelen schijnt de taxatie door den Kantonrechter van de declaratiën, zijner deskundigen wegens waardeerloon, bij de Algemeene Rekenkamer niet noodig te worden geoordeeld.

32 *Hoe handelt de Burgemeester met den op eenigerlei wijze getaxeerden prijs?*

Deze wordt den eigenaar van het vee aangeboden bij procesverbaal, (Model 11) of bij weigering gedeponeerd in de kas van den Gemeenteontvanger. (Art. 24 al. 5 der wet.)

33 *Hoe wordt gehandeld met de voorwerpen, die in aanraking geweest zijn met onteigend vee of bij vee, dat lijdende is geweest aan eene ziekte, die tot afmaking aanleiding had kunnen geven?*

Zoodanige voorwerpen worden, op aanwijzing van den districtsvecarts of zijnen plaatsbekleeder, onteigend. (Art. 25 der wet.) Zie Modellen 14—18.

Hierbij dient echter vermelding, dat de Algemeene Rekenkamer bij longziekte tegen de verëvening der

kosten van onteigening van besmette voorwerpen meest-tijds bezwaar maakt en het uit dien hoofde aanbeveling verdient het te onteigenen rund met dek, touw en mest, waarop het staat, als één geheel te beschouwen en als zoodanig te doen waardeeren. De overige voorwerpen als staken, klaven enz. kunnen zonder gevaar worden ontsmet gelijk voorgeschreven sub. § 2 van het K. B. van 4 December 1870, Stbl. No. 191. Zie ook Prov. Blad van Z. H. No. 51 van 1873, vermeld onder 92 hierna.

34 *Welke bepalingen gelden bij de onteigening van besmette voorwerpen?*

Die van de artikelen 23 en 24 der wet. In beslag-neming dier voorwerpen kan bevolen worden krachtens art. 25 der wet.

35 *Welk is het recht van den eigenaar tegenover de aangeboden maar door hem geweigerde afkoopsom?*

Hij kan die nog gedurende 6 maanden bij den Gemeenteontvanger in ontvang nemen. Na verloop van dien termijn wordt het geld gestort in de consignatiekas, waaruit het nog 5 jaren te zijner beschikking blijft. (Art. 26 der wet.)

36 *Op hoedanige wijze wordt de uitbetaling of storting in de consignatiekas door den Gemeenteontvanger verantwoord?*

Hij zendt het bewijs daarvan aan de Algemeene Rekenkamer. De vormen van art. 1442 B. W. zijn te dezen niet toepasselijk. (Art 26 der wet).

De Rijksambtenaar bij wien de gelden moeten worden geconsigneerd, is de ontvanger der registratie van de gerechtelijke akten in de hoofdplaats van het arrondissement. (Art. 4 K. B. van 1 December 1843, No. 45).

Bij missive van den Minister van Binnenl. Zaken, aan Heeren Commissarissen des Konings d.d. 9 October 1. l. No. 15, Afd. II, wordt medegedeeld, dat blijkens eene door Zijne Excellentie van de Algemeene Rekenkamer ontvangen mededeeling, zich onlangs het geval heeft voorgedaan, dat een gemeente-ontvanger, eenigen tijd nadat hij uit die betrekking was ontslagen, verantwoording deed van een aanzienlijk bedrag, vroeger bij hem gesequestreerd, overeenkomstig het voorschrift van art. 27 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131. Die gemeente-ambtenaar had dus bij zijne aftreding als zoodanig, de bedoelde gelden onder zich gehouden.

Met de Algemeene Rekenkamer is de Minister voornoemd van oordeel, dat die handelwijze in strijd is met de aangehaalde wet. Overal toch, waar die wet spreekt van voorloopige in bewaringgeving van de waarde of opbrengst van het onteigende of in beslag genomene, wordt als bewaarder aangewezen de gemeente-ontvanger (artt. 24, 26, 27, 36 en 37) en zij draagt ook de verantwoording van de gesequestreerde gelden aan den gemeente-ontvanger op.

Daaruit volgt, dat die gelden gedurende den geheelen tijd der sequestratie onder dien ambtenaar moeten blijven berusten.

Wij hebben derhalve de eer U te verzoeken, zorg te dragen, dat bij aftreding of overlijden van den gemeente-ontvanger de meergenoemde gelden aanstonds onder bewaring van zijn opvolger worden gebracht.

37 *In welke gevallen vervalt de aanspraak op schadevergoeding voor onteigend vee?*

Deze vervalt: 1^e bij verzuim van aangifte in art. 13, of der afzondering in art. 14 der wet voorgeschreven; 2^e bij het brengen van vee op eene verdachte plaats binnen den verboden termijn of wanneer men zijn vee opzettelijk in verdachten toestand heeft gebracht of doen brengen. (Art. 27 der wet.) Zie Model 12bis.

Bij Prov. Blad van Z. H., No. 50 van 1876 werd namens den Min. van Binn. Zaken er op gewezen, dat gemeld artikel mede brengt, dat bij overtredingen in de eerste alinea vermeld, geene schadeloosstelling wordt verleend voor het afgemaakte vee, waaromtrent de overtreding heeft plaats gehad. Evenmin kan zij worden gegeven voor afgemaakt vee uit den koppel, dat tengevolge van het eerste ziektegeval in verdachten toestand is geraakt. Zoodanige overtreding doet, ook in al de gevolgen, die daaruit voortvloeien, aanspraak op vergoeding verloren gaan.

De tweede alinea van het aangehaald artikel wordt door de Burgemeesters niet altijd nageleefd. In plaats van het vastgesteld bedrag der schadevergoeding bij den gemeente-ontvanger te sequestreeren, bepalen zij zich er verkeerdelijk toe, dat bedrag niet uit te betalen.

Alleen door sequestratie kan steeds behoorlijk blijken van iedere overtreding, die de aanspraak op vergoeding heeft doen verloren gaan.

Uit den inhoud van deze Ministerieele Circulaire, welke is van den 15 Juli 1876, No. 69, volgt, dat, naar het gevoelen van den Minister, bij gebleken overtreding met het eerste rund, de vergoeding zoowel voor dit als voor al de andere runderen, die daardoor verdacht werden, verloren gaat. De waardeering heeft dan plaats op de gewone wijze, doch het bedrag wordt tot na den afloop der strafzaak gesequestreerd bij den gemeente-ontvanger.

Nog wordt hier vermeld, dat daar het verloren gaan der vergoeding bij veroordeeling uit de wet volgt en dus niet bij het vonnis behoeft te worden uitgesproken, het Koninklijk recht van gratie, krachtens de artt. 66 en 67 der grondwet, ook niet op die vergoeding van toepassing kan geacht worden.

Natuurlijk zal in voorkomende gevallen de Rechter te beslissen hebben over de strekking van art. 27 der wet, maar zal het geraden zijn om, in afwachting van het eindvonnis, de vergoedingen te sequestreeren bij den gemeente-ontvanger.

Hierbij mag niet onvermeld blijven, dat bij de vaststelling van de wet, blijkens de Memorie van toelichting bl. 127 de vraag is gedaan of de bepaling, dat de eigenaar geen aanspraak heeft op vergoeding, op geheel den koppel slaat, dan wel op die stuks vee waaromtrent

de overtreding eigenlijk heeft plaats gehad. Dit zal van de omstandigheden afhangen. Is het besmette stuk vee wel afgezonderd geworden, maar is alleen de aangifte verzuimd, dan is de eigenaar alleen in overtreding ten opzichte van het besmette vee. Heeft hij daarentegen ook de afzondering nagelaten, dan is de eigenaar ook daaromtrent in overtreding. (Zie voorts vraag 113).

Onder het afdrukken werd van Zijne Excellentie den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken nog ontvangen de volgende ter zake dienende missive:

's Gravenhage, 25 Februari 1878.

No. 27.

AFD. MED. POLITIE,

betreffende

Sequestratie van onteigeningsgelden.

De Algemeene Rekenkamer heeft mij mededeeling gedaan van Uw schrijven van 5 dezer, No. 105, waarin de vraag wordt gedaan of de schadeloosstelling voor de 16 verdachte runderen van den veehouder N. N. die wegens verzuimde aangifte van 3 longzieke runderen wordt vervolgd, evenals de schadeloosstelling voor laatstgemelde runderen, bij den gemeente-ontvanger moet worden gesequestreerd.

De Kamer is van meening, dat het niet tot hare taak behoort om den rekenplichtige over dit onderwerp voorschriften te geven en verzoekt mij de behandeling dezer zaak over te nemen.

Aangezien N. N. blijkens het door U overgelegd proces-verbaal, wel de aangifte maar niet de afzondering van bedoelde 3 runderen heeft verzuimd, is er, naar mijne overtuiging, geen grond om de som, als schadeloosstelling voor de 16 als verdacht onteigende runderen bepaald, bij den gemeente-ontvanger te sequestreeren, maar kan die aan dien veehouder worden uitbetaald.

38 *Hoe worden na vrijspraak de termijnen voor de verjaring, bij art. 26 der wet gesteld, geregeld?*

Deze beginnen in dat geval te loopen van de uitspraak van het eindvonnis. (Art. 17 der wet.)

39 *Hoe regelt de gemeente-ontvanger in dat geval de verantwoording?*

Hij zendt met de quitantie van den onteigende een ongezegeld afschrift van het eindvonnis aan de Algemeene Rekenkamer. De kosten van dat afschrift kunnen door hem van de gesequestreerde gelden worden afgetrokken tegen overlegging van quitantie door den Griffier. (Vergelijk vraag 63.)

40 *Hoe bekomt de Burgemeester het geld voor de schadevergoeding benoodigd?*

Van den gemeente-ontvanger, die het vereischte bedrag op eenvoudige quitantie van den Burgemeester voorschiet.

Bij ontoereikendheid van de gemeente-kas, geschiedt de verstrekking uit 's Rijks schatkist; altijd ten genoegen van den Commissaris des Konings in de Prov. (Art. 28 der wet.) Zie Model 19.

Zeer te recht heeft de Regeering de moeilijkheid ingezien van het uitputten der gemeentekas voor den Rijksdienst en is bij eenigszins beduidende behoeften aan geld het aanvragen van assignatiën ter goede rekening aan den Commissaris des Konings regel geworden. Hierbij komt nog, dat de verantwoording van het op die wijze verkregen geld met veel minder omslag gepaard gaat, dan wanneer men het benoodigde als voorschot uit de gemeentekas erlangt. Bij eene nauwgezette opvolging van de gegeven voorschriften kan gezegd worden, dat de Algemeene Rekenkamer de reeds zoo omvangrijke taak der Burgemeesters op het stuk van veeziekte niet onnoodig bemoeilijkt of verzwaaart.

41 *Waar toe is de Burgemeester met betrekking tot dit geld verplicht?*

Hij is niet gehouden tot het stellen van borgtocht deswegens, maar zal binnen twee maanden na de dagteekening der quitantie, waarop de gelden in voorschot zijn verstrekt, rekening doen aan de Algemeene Rekenkamer, overeenkomstig de bepalingen der wet van 5 October 1841, Stbl. No. 40. (Art. 27 der wet.) Zie Modellen 20 — 22.

- 42 *Wat kan, behalve het vee en de onteigende voorwerpen, uit de bedoelde gelden al meer betaald worden?*

Alle onkosten, waartoe de onteigening aanleiding geeft, zoomede de kosten van aanschaffing van kalk, brandstof of andere zelfstandigheden, die bij het begraven, verbranden of onbruikbaar maken van afge maakt vee worden aangewend; alsmede de kosten der desinfectie, enz. (Art. 28 der wet).

In die kosten zijn begrepen: *a*, het waardeerloon; *b*, bij verren afstand rijtuighuur ten behoeve van den Burgemeester en den taxateur; *c*, afmaakloon en het politietoezicht daarop; *d*, schrijffloon voor de onteigeningsbescheiden, wanneer deze niet door den Burgemeester in persoon worden gereed gemaakt; *e*, kenteekenen enz.

Voor al deze onkosten worden de model-declaratiën als bijlagen achter dit werkje afgedrukt.

Kosten voortvloeiende uit den verkoop der overblijfselen van onteigend vee, kunnen nimmer uit de gelden ter goede rekening voldaan worden, maar komen steeds ten laste van de rekening en verantwoording wegens opbrengst dier overblijfselen.

- 43 *Wanneer komt afsluiting van het besmet terrein in aanmerking?*

De Burgemeester beveelt afsluiting van hoeven en weiden, zoo noodig, met inbegrip van de naast aangelegen landen of erven, zoodra dit door den districtsveearts noodig wordt geoordeeld. De Burgemeester kan daarbij de hulp van de militaire macht inroepen. (Art. 29 der wet.)

- 44 *Welke bepalingen bestaan op den in- en uitvoer, ten aanzien van afgesloten terreinen?*

Art. 7 van het K. B. van 30 October 1872, Stbl. No. 105, houdt de daaromtrent bestaande bepalingen in. Zie ook het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135.

- 45 *Wie staat uitzonderingen op het verbod van in- en uitvoer toe?*

De Comm. des Konings ingevolge art. 29, al. 3 der wet en ook de Burgemeester, zie Model 40, in verband met art. 1, alinea 2 van het sub. 44 vermelde K. B.

- 46 *Wat wordt bevolen ten opzichte van de kleederen der personen, die den besmetten kring verlaten?*

Art. 29 alinea 4 der wet beveelt, dat die vóór het verlaten van het besmette terrein moeten worden ontsmet.

- 47 *In welke gevallen komt het vastleggen van honden in aanmerking?*

Art. 3 van het K. B. van 30 October 1873, Stbl. No. 105, zooals dat is gewijzigd bij K. B. van 17 Juli 1875, Stbl. No. 136, regelt die verschillende gevallen, krachtens art. 30 der wet. De toepassing van dezen maatregel kan vooral bij longziekte als van veel belang worden geacht. De formaliteiten van voormeld art. 30 moeten daarbij nauwkeurig in acht worden genomen.

- 48 *Wie verleent ontheffing van het verbod om honden te laten losloopen?*

Volgens art. 30, al. 4 der wet is daartoe alleen bevoegd de Commissaris des Konings, den Burgemeester en den districtsveearts gehoord.

- 49 *Welke voorschriften gelden ten aanzien van het begraven, verbranden of vernietigen van vee?*

De voorschriften hieromtrent zijn gegeven bij het K. B. van 4 December 1870, Stbl. No. 191 (Modellen 13 en 18.)

- 50 *Wie voorziet in de kosten van ontsmetting?*

Het Rijk. Zie art. 31, al. 2 der wet.

- 51 *Is er een termijn voor de ontsmetting bepaald?*

De ontsmetting behoort afgeloopen te zijn binnen 14 dagen na het laatste ziektegeval. Alleen de Minister van Binnenl. Zaken is bevoegd dien termijn te verlengen. (Art. 31 der wet.)

- 52 *Wat bepaalt de wet omtrent deze ontsmetting?*

Dat die zal plaats hebben ten koste van het Rijk, op aanwijzing en onder toezicht van den districtsveearts. (Art. 31 der wet.)

Hierbij wordt opgemerkt, dat dit voorschrift niet altijd wordt nageleefd, wijl de ontsmetting, vooral dáár waar geene vecopzichters aanwezig zijn, meesttijds geheel aan de zorg van den Burgemeester wordt overgelaten. Ofschoon het voor den districtsveearts vaak zeer moeilijk is om bij die ontsmetting tegenwoordig te zijn, verdient toch dit punt uit den aard der zaak bijzondere aandacht.

Bij eene welwillende samenwerking van den Burgemeester en den districtsveearts zal gene in voorkomende gevallen, ook dan wanneer deze heeft verzuimd om in de afgegevene ziekte verklaring tot de ontsmetting te adviseeren, zonder veel moeite tot de uitvoering dezer

allernoodzakelijkste werkzaamheden in het belang der zaak kunnen medewerken, doch met het oog op het voorschrift der wet is hij daarvoor niet aansprakelijk en de mogelijkheid bestaat dus, dat op die wijze de ontsmetting hier en daar worde verzuimd of veronachtzaamd. Mij is het steeds wenschelijk voorgekomen, dat de Burgemeester ten dezen opzichte zich meer zal laten leiden door de bedoeling dan door de bewoording der wet, wil hij geen gevaar doen ontstaan, dat de aangewende kosten nutteloos zijn verspild door het niet behoorlijk vernietigen der aanwezige smetstof, waarvan de kosten toch in ieder geval door het Rijk worden vergoed, zonder dat het mij ooit is gebleken, dat de Algemeene Rekenkamer, door het gemis van eene bepaalde aanwijzing van den districtsveearts, daartegen bezwaren oppert.

- 53 *Wat geschiedt als op het erf of land, waar het besmette vee gestorven of afgemaakt is, de gelegenheid tot verbranden of begraven ontbreekt?*

De Burgemeester doet alsdan de begraving plaats hebben ter naaster lage en vergoedt de daardoor veroorzaakte schade aan den eigenaar van den grond. (Art. 31, al. 4 der wet.)

- 54 *Wat als het vee in een stal of schuur gestorven of afgemaakt en geen gemeente- of anderen grond beschikbaar is voor de verbranding of begraving?*

Alsdan wijst de Burgemeester een terrein daarvoor aan op minstens 50 meters van stallen, woningen of

drinkwaterputten gelegen en vergoedt de daardoor veroorzaakte schade aan den eigenaar van den grond. (Art. 31, alinea 5 der wet.)

55 *Hoe wordt die schadevergoeding geregeld bij verschil?*

Zij wordt alsdan door den Kantonrechter begroot bij beschikking van de meest gereede partij, zonder hooger beroep. (Art. 32, alinea 6 der wet.)

56 *Gedurende hoe langen tijd mag geen vee gebracht worden in gebouwen of op weiden, erven, hoeven, enz., waar vee, dat besmet was, gestaan heeft?*

Deze termijnen worden geregeld bij art. 8, K. B. van 30 October 1872, Stbl. No. 105, waarin tevens de tijd en de wijze van aanvang wordt aangegegeven. Zie ook vr. 92 bis.

57 *Is de Burgemeester bevoegd de woningen der ingezetenen, huns ondanks, binnen te treden, tot toepassing der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131?*

Artikel 33 geeft daartoe de bevoegdheid.

De Burgemeester heeft echter geenszins het recht, te allen tijde elke woning binnen te treden, onder voorwendsel, dat hij dit ten behoeve der veeartsenijkundige politie doet. De wet zegt duidelijk, dat het enkel is ter uitvoering van bepalingen der wet, die alleen slaat op besmettelijke veeziekte; andere ziekten toch zijn er niet onder begrepen. (Min. v. Bin. Zaken handelingen bl. 1845.)

58 *Welke straffen worden tegen de overtredingen der voormelde wet bedreigd?*

Deze worden opgenoemd in de artt. 35 & 39 dier wet.

- 59 *Wat moet gedaan worden met roerende voorwerpen waarin of waarmede de overtreding heeft plaats gehad?*

Deze worden aanstonds of zoodra mogelijk in beslag genomen en door den rechter bij veroordeeling verbeurd verklaard. Vernietiging of onschadelijkmaking wordt, zoo noodig, bevolen; dat laatste wordt mede toegepast bij vrijspraak. (Art. 35 der wet.)

- 60 *Wat, indien de bedoelde voorwerpen niet voor bewaring geschikt zijn?*

Na gewaardeerd te zijn, worden die voorwerpen, op last van den ambtenaar, die ze in beslag genomen heeft, dadelijk vernietigd of onschadelijk gemaakt. De gemeentontvanger bewaart de geldsom, vertegenwoordigende de waarde en keert die, na vrijspraak, aan den eigenaar uit. (Art. 36 der wet.)

- 61 *Wat geschiedt met levend vee, dat in beslag genomen is?*

Het wordt aanstonds op de gewone wijze gewaardeerd en deze waardeering bij proces-verbaal geconstateerd. De eigenaar kan het vee aan zich behouden, wanneer daarvoor binnen acht dagen na de in beslagneming het bedrag der waarde, benevens hetgeen voor onderhoud van het vee besteed is, bij den gemeentontvanger gestort wordt. Na dien tijd wordt het, op machtiging van den Kantonrechter, te stellen op het proces-verbaal en vrij van zegel en registratie, zoodra mogelijk in het openbaar verkocht. (Art. 37 der wet.)

- 62 *Wat, met voor bederf vatbaar goed?*

Wanneer er geen gevaar voor besmetting bestaat

wordt dat eveneens op machtiging van den Kanton-rechter, te stellen op het proces-verbaal en vrij van zegel en registratie, zoodra mogelijk in het openbaar verkocht, ten ware het bedrag, gewaardeerd op de wijze in art. 24 der wet bepaald, onmiddellijk bij den gemeente-ontvanger mocht worden gestort.

63 *Hoe wordt gehandeld met de opbrengst van den verkoop?*

De gemeente-ontvanger neemt die in bewaring, terwijl daaruit worden gekweten de kosten van onderhoud van het vee, sedert den dag der inbeslagneming tot aan den verkoop. Het zuiver overschot der opbrengst wordt, bij veroordeeling, gestort in 's Rijks schatkist, op de wijze voorgeschreven bij Circulaire van den Minister van Binnenlandsche Zaken, d. d. 13 November 1866, No. 243, 1ste Afd.; Prov. Blad van Z. H. No. 146 van 1866 (vergelijk vraag 77); in geval van vrij-spraak enz. wordt het teruggegeven aan den eigenaar. (Art. 37 der wet.)

64 *Wat valt nog op te werken bij de verkooping en bedoeld in art. 37 der wet?*

Dat de Burgemeesters krachtens K. B. d. d. 11 Juli 1874, Stbl. No. 109, tot het houden dier verkooping en zijn bevoegd verklaard.

65 *Is er vrijstelling van briefport verleend in zake den vétérinairdienst?*

Ja, — men vindt die vrijstellingen in het Provinciaal Blad van Zuid-Holland, No. 12 van 1871,

als verleend bij Koninklijk Besluit van 27 December 1870, No. 25.

- 66 *Wat bepaalt de wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, ten aanzien van zegel en registratierecht der stukken krachtens die wet opgemaakt?*

Dat die zijn vrij van zegel en registratierecht en uitvoerbaar, vóórdat ze zijn geregistreerd.

Van deze vrijstellingen zijn uitgezonderd de akten van aanstelling in art. 5 der wet bedoeld.

Ook zijn van zegelrecht niet vrijgesteld: de rekeningen of quitantiën van leveranciers of personen, wegens veeartsenijkundige hulp of visitatiën, taxeer-, schat- en keurloon, belooning voor het afmaken, slachten en begraven of vernietigen van vee of andere zaken, leverantie van kalk, kربولzuur, zout en vaatwerk en belooning voor het inzouten van vleesch of huiden enz., alles voor zooveel de vorderingen der belanghebbenden het bedrag van f 10,— te boven gaan. (Missive van den Minister van Bin. Zaken, d. d. 29 December 1870, Lett. A, 1ste Afd., in verband met die van 20 Januari 1866, Lett. G, 1ste Afd.)

- 67 *Welke bepalingen gelden ten aanzien van den schriftelijken last van den Burgemeester of den Kantonrechter aan den districtsveearts, ingevolge art. 5 der wet?*

Sub 1° in het Prov. Blad van Z. H. No. 111, van 1870 wordt daaromtrent gezegd als volgt: „In art. 5 „der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, is bepaald, „dat de districtsveeartsen de in dat artikel genoemde

„plaatsen en gebouwen niet mogen binnentreden zonder
„voorzien te zijn van een schriftelijken last van den
„Burgemeester of den Kantonrechter. Deze last zal,
„zoo noodig, met spoed moeten verstrekt worden, en
„wel op zoodanige wijze, dat de bedoeling des wetge-
„vers, die aan dit onderzoek niet alleen een repressief,
„maar ook kennelijk een preventief karakter heeft
„willen geven, niet worde miskend.” (Zie Modellen
1 en 2.)

- 68 *Welke voorschriften bestaan ten aanzien van de vernietiging van in beslag genomen voorwerpen, die niet voor bewaring geschikt zijn of gevaar opleveren voor besmetting?*

In Prov. blad van Z. H. No. 115 van 1870, in verband met No. 18 van 1868, wordt daaromtrent gezegd, dat de ambtenaar, die de voorwerpen in beslag heeft genomen, verplicht is om bij uitvoering van het bedoelde voorschrift, in overleg te handelen met den Burgemeester, bij wien de tot vernietiging of onschadelijkmaking bestemde voorwerpen, ten behoeve van de waardeering volgens art. 24 der wet, moeten worden opgebracht. Al de overige ter zake dienende voorschriften kan men vinden in de circulaire van den Min. van Binn. Zaken, dd. 23 December 1870, 9de Afd. Medische Politie, No. 192. (Prov. blad van Z. H. No. 115 1870.)

- 69 *Waartoe is de Burgemeester verplicht ten aanzien van de in beslag genomene en bij hem opgebrachte voorwerpen, wier vernietiging bevolen is?*

Hij zorgt allereerst dat het aangehaalde geheel afgezonderd blijve en, zoo noodig, onder bewaking worde gesteld. Voorts wint de Burgemeester onverwijld het gevoelen in van den districtsveearts over de vraag of er gevaar voor besmetting bestaat en of het vee moet worden afgemaakt. Zoo ja, dan moeten ook in die gevallen de voorschriften van het Kon. besluit van 4 December 1870, Stbl. No. 191, gevolgd worden en wijst de districtsveearts bij zijn antwoord bepaaldelijk aan, welke dier voorschriften op het vee en de verdere voorwerpen moeten worden toegepast. (Prov. blad, als voren.)

- 70 *Wie geeft den last tot vernietiging of onschadelijkmaking der bedoelde voorwerpen, in geval die door den districtsveearts noodig wordt geacht?*

De ambtenaren, die de voorwerpen in beslag hebben genomen. (Prov. blad als voren.)

- 71 *Wie zorgt voor de uitvoering van dien last en voor alles wat verder door den districtsveearts mocht worden noodig geacht?*

De Burgemeester, met inachtneming, in de daartoe leidende gevallen, van art. 24 der wet.

De last der ambtenaren en de uitvoering daaraan gegeven, worden in het proces-verbaal van den Burgemeester vermeld. (Prov. blad als boven.)

- 72 *Hoe wordt met betrekking tot de meergenoemde voorwerpen gehandeld, wanneer de districtsveearts de vernietiging onnoodig acht?*

In dat geval wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in art. 37 der wet.

- 73 *Hoe, wanneer kennelijk gevaar voor besmetting bestaat, en de gelegenheid om het aangehaalde voorloopig geheel afgezonderd te houden, ontbreekt?*

In dat geval zijn de Burgemeester en de ambtenaren verplicht om te zorgen voor de dadelijke vernietiging of onschadelijkmaking.

- 74 *Wat bepaalt het meergemelde Prov. blad ten aanzien van de kosten, die gemaakt zijn voor het afzonderen en het onderhoud (op stallen, bewaken, enz.) en van het vernietigen of onschadelijk maken van het vee of de voorwerpen, waarmede is overtreden?*

Dat die onkosten zijn „kosten van Institie”, over wier voldoening de Burgemeester zich zal moeten verstaan met den Officier van Justitie, behoudens evenwel het bepaalde omtrent de kosten van onderhoud in de gevallen, bedoeld bij het 2e en 3e lid van art. 37 der wet.

- 75 *Hoe worden de vervoermiddelen, die op last van den Burgemeester kunnen gebezigd worden, vergoed?*

De Burgemeester zendt de declaratiën der belanghebbenden aan den Officier van Justitie in het Arrondissement. Art. 80 der wet van 18 April 1874, (Stbl. No. 66.) Het model der declaratie is voorgeschreven bij circulaire van den Min. van Justitie, van den 15 Sept. 1875, No. 103, 5de Afd., houdende toezending van modellen, behoorende bij de tarieven in strafzaken, en wel de modellen No. 44 & 45, hierachter vermeld.

76 *Welke stukken worden vereischt tot justificatie van gemaakte onteigeningskosten enz., te doen uit de ter goede rekening ontvangen gelden?*

Eene aanvraag om décharge in triplo, met verzamelstaat der gedane uitgaven in simplo. Voor deze beide wordt het benoodigde materieel door den Commissaris des Konings met de assignatie toegezonden.

Voorts een dossier, inhoudende:

Verklaring van den districtsveearts. (Model 7.)

Onteigeningsbesluit van den Burgemeester. (Model 8.)

Proces-verbaal van waardeering. (Modellen 9 en 10.)

Proces-verbaal van aanbidding der onteigeningssom. (Model 11.)

Quitantie van den onteigende. (Modellen 12 en 12bis)

Verklaring van den veldwachter wegens begraving en ontsmetting. (Model 13.)

Nota wegens waardeerloon (Model 23.)

„ „ rijtuighuur („ 24.)

„ „ afmaakloon („ 25.)

„ „ toezicht enz. („ 26.)

„ „ desinfectiekosten („ 27.)

„ „ schrijffloon („ 28.)

Quitantie van storting bij den Betaalmeester voor het saldo der verstrekte gelden.

De inzending geschiedt aan de Algemeene Rekenkamer, binnen twee maanden na de dagteekening der assignatie.

Het verdient aanbeveling om steeds iedere onteige-

ning afzonderlijk af te doen, al is het, dat men voornemens is meerdere onteigeningen bij eene en dezelfde aanvraag om décharge te verantwoorden, tegen welke laatste handeling geenerlei bezwaar bestaat.

77 *Wat wordt voorgeschreven omtrent den verkoop der overblijfselen van longziek vee?*

De verkoop geschiedt naar plaatselijk gebruik, in het openbaar, door den Burgemeester, die de bevoegdheid daartoe ontleent uit het Kon. Besluit van 11 Juli 1871, Stbl. No. 75. Voorafgaande bekendmaking is geen vereischte. Van den verkoop wordt een gezegeld proces-verbaal, door den verkooper en den koper te onderteekenen, opgemaakt. (Model 30.) De termijn voor registratie van dit proces-verbaal is, blijkens resolutie van den Minister van Finantiën, d. d. 23 Februari 1870, No. 31, vier dagen, op verbeurte eener boete van f 12,50. Ingevolge punt 1 der circulaire van den Minister van Binnenl. Zaken, d. d. 29 April 1872, 1ste Afd., Algemeene Zaken en Comptabiliteit, No 183, moeten de akten van verkoop van vleesch en huiden, afkomstig van onteigend vee, in originali worden overgelegd, notariëele conditiën uitgezonderd.

Afschriften van die stukken niet vereischt wordende, zijn de kosten daarvan overbodige uitgaven, die de Algemeene Rekenkamer niet verëvent.

Ten aanzien van de processen-verbaal wegens verkooping door Deurwaarders heeft de Minister van Binnenl. Zaken, bij circulaire van 19 Augustus 1872,

No. 178, 1ste Afd. gezegd, dat de Algemeene Rekenkamer voortaan genoeg zal nemen met afschriften van die processen-verbaal en de origineelen alsdan door de Deurwaarders worden bewaard.

Voorts wordt bij circulaire van meergenoemden Minister, d. d. 4 Juli 1872, 1ste Afd., Algemeene Zaken en Comptabiliteit, No. 163, voorgeschreven, dat wegens de opbrengst van verkocht vleesch en huiden en de uitgaven tot den verkoop betrekkelijk, door de Burge-meesters rechtstreeks aan de Algemeene Rekenkamer is af te leggen eene afzonderlijke rekening en verantwoording, ingericht volgens de bestaande voorschriften. Een model der rekening vindt men mede achter dit werkje. (Model 32.)

78 *Welke zijn de uitgaven in de erengenoemde rekening te verantwoorden?*

De zegel- en registratiekosten van het proces-verbaal, benevens de betaalde accijns; voorts afhakloon, transportkosten, keurloon (zoo noodig), diensten bij de verkoop bewezen, veilingskosten aan den Deurwaarder, kosten van omroepen, adverteeren, enz., lokaalhuur, desinfecteeren van de huiden en quitantie wegens storting bij den betaalmeester.

Bedragen deze kosten f 3,— of minder, dan kunnen zij bij affirmatie gesteld worden; bij hooger bedragen behooren quitantiën van de belanghebbenden, zoo noodig op klein zegel gesteld, te worden overgelegd. (Modellen 33—39.)

In ontvangst worden verantwoord de opbrengst van het vleesch en de huiden afzonderlijk, benevens de geheven rantsoenpenningen, een en ander door het proces-verbaal te staven?

79 *Moet de verkoop altijd door een wederkeerig proces-verbaal worden gestaafd?*

Neen — bij circulaire van 30 Juli 1872, 1ste Afd. Algem. Zaken en Comptabiliteit No. 104, heeft de Min. van Binn. Zaken gezegd:

„Volgens de bestaande voorschriften behooren tot staving van openbare verkooping van vleesch en huiden afkomstig van onteigend vee, steeds gezegelde en geregistreerde processen-verbaal te worden overgelegd en geschieden die verkoopen uit de hand, wederzijds onderteevende overeenkomsten, insgelijks gezegeld en geregistreerd. Er doen zich echter, bij onderhandsche verkoopen gevallen voor, waarin zoodanige overeenkomsten niet kunnen worden opgemaakt.

Over dit punt met de Algemeene Rekenkamer in briefwisseling getreden, is mij gebleken dat zij hoezeer het opmaken der overeenkomsten tot meerderen waarborg voor 's Rijks schatkist natuurlijk te verkiezen is, in de bedoelde gevallen genoeg zal nemen met eene ongezegelde en ongeregistreerde verklaring van den volgende inhoud:

De Burgemeester der gemeente
verklaart op den eed bij de aanvaarding zijner bediening afgelegd, dat het vleesch en de huid der koe, op

heden onteigend van alhier, door hem uit de hand zijn verkocht voor eene som van (in schrijffletters uit te drukken.) Zie vooral het slot van dit antwoord.

Te, den 18 . .

Handteekening.

Hebben onteigening en verkoop niet op denzelfden dag plaats, dan worde in de verklaring het woord „heden” door de aanwijzing van den dag der onteigening vervangen; heeft de Burgemeester geen eed maar eene belofte afgelegd, de woorden „op den eed” zijn te vervangen door „op de belofte”, en eindelijk heeft een Wethouder verkocht, waarnemend Burgemeester, die als zoodanig geen eed of belofte heeft gedaan, in stede van de woorden „op den eed” in meergemelde verklaring voorkomende, zou te stellen zijn: onder aanbod van eede, of eener plechtige verklaring.

Voorts wordt bij brief van den 5den Augustus 1875, No. 6, 1ste Afd., door gemelden Minister opgemerkt, dat alleen in de gevallen, waarin geene overeenkomsten kunnen worden opgemaakt, met bedoelde verklaringen kan worden genoeg genomen en dat openbare verkoop moet plaats hebben in alle de gevallen, waarin niet blijkbaar van onderhandschen verkoop betere uitkomsten zijn te verwachten of de hoeveelheden voor openbaren verkoop te gering zijn.

Voorts worden de Burgemeesters, naar aanleiding

van een schrijven van de Algemeene Rekenkamer, op grond van meergemelden Minister's missive van den 12den December 1876, No. 12, Afd 1, aangeschreven om voortaan bij het opmaken van eenzijdige verklaringen wegens opbrengst van onderhandsche verkooping van vleesch en huiden afkomstig van onteigend vee, bedoeld bij de in den aanhef van het antwoord op vraag 79 vermelde circulaire, daarin te vermelden de namen en woonplaatsen der koopers, en voorts nog herinnerd aan het acceptioneel karakter van zoodanige verklaringen.

80 *Welke voorschriften gelden laatstelijk ten aanzien van het zegelrecht der verkoopakten?*

Door den Minister van Binnenlandsche Zaken wordt bij missive van den 12den Maart 1872, No. 116, o. a. medegedeeld, dat verkoop van vleesch geene handeling is, die krachtens de wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, geschiedt. Daarom zijn de processen-verbaal of overeenkomsten wegens die verkooping niet begrepen in de vrijstelling van zegel- en registratierecht bij art. 43 dier wet toegekend en moeten zij op gezegeld papier opgemaakt en geregistreerd worden.

Het is wenschelijk bij die verkooping, zooveel mogelijk, te bedingen, dat zegel-, registratie en andere bijkomende onkosten ten laste van den koper komen, want zegelkosten laat de Algemeene Rekenkamer, op grond van art. 28 der zegelwet van 3 October 1843, Stbl. No. 47, in geen geval ten laste van het Rijk toe;

registratie en andere bijkomende onkosten slechts dan, indien, naar aanleiding van art. 1502 van het B. W. is bedongen, dat die ten laste van verkoopers zijn.

Op de naleving van deze voorschriften wordt door den Minister nog nader aangedrongen bij missive van 6 Augustus 1875, No. 6, met aanbeveling, dat tot goedmaking van zegel-, registratie, accijns en andere bijkomende onkosten, opcenten of rantsoenpenningen zullen geheven worden, daar de kosten van zegel in geen geval door het Rijk worden vergoed en die van registratie en andere bijkomende onkosten, alleen dan, wanneer, gelijk boven gezegd, is bedongen, dat die ten laste van verkoopers zijn.

- 81 *Tot welk bedrag moeten de rantsoenpenningen voor het boven aangewezen doeleinde geheven worden?*

In den regel zal het heffen van vijftien opcenten van de bedongen koopsom toereikend zijn.

- 82 *Bestaan ook nadere voorschriften omtrent de verantwoording dier rantsoenpenningen?*

Bij missive van den Commissaris des Konings in Zuid-Holland van 10 Juli 1873, A, No. 1128, 3de Afd. wordt namens den Min. van Binn. Zaken bevolen, dat bij het doen van rekening en verantwoording van de opbrengst van het vleesch enz. aan de Algemeene Rekenkamer, die rantsoenpenningen in ontvangst zijn te verantwoorden, terwijl daartegenover alsdan in uitgaaf kunnen worden gebracht de zegel- en registratie- en alle verdere tot den aankoop betrekkelijke kosten.

Eene nadere missive van voormelden Commissaris des Konings, d. d. 7 Mei 1877, A, No. 771, 2de Afd. luidt aldus:

Door de Algemeene Rekenkamer is de aandacht van den Heer Minister van Binnenl. Zaken gevestigd op verkooping van vleesch en huiden, afkomstig van onteigend vee, die op last van Burgemeesters in eenige gemeenten door Notarissen of Deurwaarders plaats hebben, waardoor de daarmede gepaard gaande onkosten zeer hoog worden opgevoerd. In sommige dier gemeenten schijnt zelfs de gewoonte te bestaan om in de rekening slechts de opbrengst en niet de geheven opcenten te verantwoorden; de op die verkooping vallende kosten worden dan uit de opcenten gekweten en het daarvan soms nog aanzienlijk overblijvende bedrag wordt als salaris door den Notaris of Deurwaarder genoten. Het houden van verkooping op die wijze is niet alleen zeer ten nadeele van 's Rijks schatkist, maar bovendien in strijd met de voorschriften, laatstelijk o. a. gegeven bij de circulaire van Zijner Excellentie's Departement d. d. 6 Juli 1873, No. 1 en welke U werden medegedeeld bij de mijne d. a. v. A, No. 1128 (3de Afd.)

Naar aanleiding daarvan ben ik door den Heer Minister voornoemd, bij schrijven van 1 dezer, No. 10, Afd. 1, (Algemeene Zaken en Comptabiliteit) verzocht U op te merken, dat gij tot het houden van die verkooping bij K. B. van 11 Juli 1871, Stbl. No 75, zijt bevoegd verklaard, dat, zoo de hulp van een No-

taris of Deurwaarder daarbij volstrekt noodzakelijk is, omtrent het daarvoor toe te kennen salaris naar billijkheid vooraf mondeling is overeen te komen, terwijl in allen gevalle de geheven opcenten door U in Uwe rekening moeten worden verantwoord.

83 *Zijn ook regelen aan te geven voor de bedoelde verkooping?*

Het personeel, dat zich in den regel als koopers opdoet, maakt het voor den Burgemeester minder geraden, zich als verkooper daaronder te stellen, doch bij den verkoop der overblijfselen van een enkel rund, zal hij dien, mits, zij het ook op eenigen afstand aanwezig, zonder schade voor zijn prestige, door twee veldwachters kunnen doen verrichten, die hem alsdan als getuigen dienen en als zoodanig elk *f* 1.— belooning erlangen, waartegen door de Algemeene Rekenkamer, blijkens de achter voorkomende bijlage 88 geen bezwaar gemaakt wordt. Bij verkoop der overblijfselen van meerdere runderen worde die door eenen Deurwaarder verricht, waarvoor door schrijver een salaris van *f* 0.75 per rund wordt betaald. Bij laatstbedoelde verkooping is de tuschenkomst van eenen Deurwaarder in s' Rijks belang te achten, vooral wanneer men een vertrouwd persoon de te verkoopen goederen tot eenen billijken prijs doet opbieden, om daardoor bedriegelijke machinatiën, gemeenlijk „geilik” geheeten, te verijdelen. Ook dit biedloon kan veilig in de onkosten-rekening in uitgaaft worden gebracht.

84 *Op welke wijze behoort de accijns te worden voldaan?*

Dit onderwerp werd geregeld bij twee circulaire van den Min. van Binn. Zaken aan Heeren Commissarissen des Konings, als eene van 3 Maart 1871, No. 204, 9de Afd. Medische Politie, inhoudende, „dat de Burgemeesters in Provinciën, waar de longziekte onder het rund-vee voorkomt, moeten worden opmerkzaam gemaakt, dat bij verkoop van gedeelten van onteigend vee, daarvan de accijns op het geslacht verschuldigd is. De accijns is te berekenen tegen tien percent der onzuivere opbrengst van den verkoop en daarenboven de gemeentepcenten, waar die geheven worden. Het verschuldigd bedrag moet binnen drie dagen na den verkoop met eene gewaarmerkte nota tegen quitantie worden gestort bij den betrokken Ontvanger der accijnsen.”

De andere circulaire is van 26 Februari 1872, No. 231, 9de Afd. Medische Politie, en luidt als volgt: „Door een der Burgemeesters is inlichting gevraagd omtrent het verstrekken van documenten tot dekking van versch vleesch, afkomstig van vee, dat wegens longziekte onteigend is, en waarvan dus, volgens mijne missive van 3 Maart 1871, No. 204, de accijns eerst binnen drie dagen na den verkoop van het vleesch behoeft betaald te worden.

Ter vermijding van bezwaren, die zich hier en daar hebben voorgedaan, heb ik de eer U te verzoeken, den Heeren Burgemeesters in Uw Gewest te dier zake het volgende mede te deelen:

De Rijks-Ontvangers kunnen vóór de betaling van den accijns de noodige geleibiljetten voor het vleesch afgeven, op schriftelijke aanvraag van den Burgemeester of van dengene, die hem bij de verkooping vervangt.

Wanneer echter de plaats der verkooping te ver van het kantoor des Ontvangers verwijderd is, om bij dezen de geleibiljetten spoedig genoeg te kunnen lichten, dan kan die ambtenaar, op aanvraag van den Burgemeester, of diens plaatsvervanger, aan een commies van den naastbijgelegen post opdragen om op die plaats zelve de geleibiljetten, namens hem Ontvanger, af te geven. Ontbreekt in bijzondere gevallen de gelegenheid om den Ontvanger hiervoor tijdig te waarschuwen, dan kan des noods het vleesch verzonden worden met een schriftelijk bewijs van den Burgemeester of diens plaatsvervanger, vermeldende de hoeveelheid, de afkomst van onteigend vee, de bestemmingsplaats, den ontbieder, den vervoerder en den tijd binnen welken het vervoer moet worden volbracht.

In dit geval moet steeds zoo spoedig doenlijk van de afgegeven bewijzen aan den betrokken Ontvanger worden kennis gegeven.

Aan de Burgemeesters zou tegelijkertijd aan mijne missive van 3 Maart 1871, No. 204, herinnerd kunnen worden, met opmerking dat, volgens de wettelijke bepalingen omtrent den accijns op het geslacht, het vleesch van onteigend vee, zoowel bij het vervoer als in de panden, door geleibiljet moet gedekt zijn.

- 85 *Wat valt nog op te merken, wanneer de eigenaar van een longziek rund gebruik maakt van zijne bevoegdheid om dat ten eigen bate te slachten?*

Gelijk reeds bij vraag 21 is gezegd, wordt de bevoegdheid daartoe verleend bij K. B. van 20 October 1872, Stbl. No. 805, art. 3, § 2, alinea 5, terwijl daaromtrent bij circulaire van den Commissaris des Konings in Zuid-Holland, Prov. Blad No. 4 van 1875, tot toelichting wordt gezegd dat, daar de bepalingen der wet op advies van den districtsveearts of diens plaatsvervanger worden toegepast, waaronder vooral moeten genoemd worden het merken van verdacht vee en de krachtens het aangehaalde besluit door den Min. van Binn. Zaken gegeven voorschriften omtrent inenting en afmaking van dat vee, lijdt het geen twijfel of de slachting mag niet plaats hebben dan na onderzoek van het zieke vee door den districtsveearts, of, bij diens verhindering, door zijn plaatsvervanger. (Zie ook vr. 21.)

- 86 *Hoe lang duurt de termijn van besmet verklaring van weiden, hoeven, enz. na besmettelijke veeziekte?*

De duur dier termijnen wordt geregeld bij K. B. van 30 October 1872, Stbl. No. 105, art. 5, waarbij opmerking verdient, dat voor vee verdacht van longziekte de termijn van 3 maanden door den Commissaris des Konings in de provincie met eene maand kan worden verminderd, indien de districtsveearts of zijn plaatsvervanger schriftelijk verklaart, dat het binnen acht dagen, nadat het in verdachten toestand is geraakt,

door eenen geëxamineerden veearts met goed gevolg is ingeënt.

- 87 *Wat behoort, ten aanzien van deze inënting bijzonder te worden in acht genomen?*

Dat uit de deswege over te leggen aanvraag aan den Commissaris des Konings duidelijk blijke, dat de inënting geschiede binnen den gestelden termijn van acht dagen en met goed gevolg, bij gebreke van welke beide vereischten de gewenschte verkorting van de termijn wordt geweigerd.

- 88 *Wanneer en op welke wijze moeten de week- en maandstaten nopens de longziekte worden ingezonden?*

De voorschriften omtrent die Staten zijn zeer menigvuldig en zullen achtereenvolgens worden vermeld.

Het model van de weekstaat, dat met eene kleine wijziging ook voor den maandstaat dienen kan, is voorgeschreven bij het Prov. Blad van Zuid-Holland, No. 87 van 1872, en volgt hierachter. (Model No. 42.)

Het résumé der voorschriften is:

dat, geene runderen in den weekstaat worden vermeld, dan nadat de longziekte door den veearts zal zijn geconstateerd;

dat indien door het deskundig onderzoek is geconstateerd, dat het aangegeven vee werkelijk aan longziekte lijdt. en mitsdien tot onteigening en afmaking wordt geadviseerd, zonder dat in de week, waarin de aangifte geschiedde, tot de afmaking zelve kan worden overgegaan, die gevallen evenwel dienen te worden vermeld

op den staat over de week waarin de aangifte plaats vond, met de noodige toelichting in de kolom: „Aanmerkingen”;

dat de toegekende schadeloosstelling voor ieder rund afzonderlijk moet worden opgegeven;

dat de weekstaat moet worden verzonden in dier voege, dat hij vóór Maandag avond het Provinciaal Bureau kan hebben bereikt, terwijl de inzending van den maandstaat behoort te geschieden vóór den 5den van iedere maand, een en ander voor zooverre zich gedurende de jongste week of maand longziekte onder het rundvee in de gemeente heeft voorgedaan;

dat maandelijks bij den Commissaris des Konings wordt ingewacht eene opgave van den datum, waarop zich in een veekoppel een *Eerste geval* van longziekte heeft voorgedaan, en van den datum waarop het dientengevolge in verdachten toestand geraakte vee ingeënt is. Indien er tusschen beide data meer dan eene week tusschenruimte is, zal de reden daarvan moeten worden opgegeven.

Deze opgaven kunnen op den gewonen maandstaat geschieden.

Negatieve Staten worden niet verlangd;

dat het totaal der kolommen 6 of 7 gelijk moet zijn aan dat van kolom 3. en waar dit niet het geval is, tengevolge van vroeger bewerkstelligde inënting van het vee, 't zij doordien de inënting nog niet kon worden toegepast, of wel daartoe andere omstandigheden

aanleiding gaven, zoo volledig mogelijk toelichting van dat verschil in de kolom „Aanmerkingen” wordt vereischt. Zie voorts bijlage 42.

89 *Welke statistieke opgaven zijn nog meer voorgeschreven?*

Ingevolge het Prov. Blad van Z. H. No. 13 van 1877, moet binnen 24 uren nà elke afmaking van longziek of van longziekte verdacht rundvee rechtstreeks aan den Heer Minister van Bin. Zaken eene opgave worden gezonden, ingericht als Model 53.

Bovendien wordt nà het einde van iedere maand, en uiterlijk op den derden dag der volgende maand, eene globale opgave bij den Heer Commissaris des Konings ingewacht van de opbrengst van den verkoop van huiden en vleesch, naar het model No. 41.

90 *Welke bepalingen zijn nog geldende ten aanzien van de inënting van het rundvee?*

Het K. B. van 3 Febr, 1877, Stbl. No. 17, beveelt de inënting van al het rundvee, hetwelk, door het ontstaan van longziekte in den koppel, in verdachten toestand is geraakt.

Het bevel daartoe wordt door den Burgemeester, na ingewonnen advies van den districtsveearts, aan den eigenaar, houder of hoeder gegeven.

Van Rijkswege wordt voor die inënting vijftig centen per rund uitbetaald.

Bij gebrek aan entstof kan de Burgemeester eenig uitstel verleen.

Voldoet de eigenaar, houder of hoeder niet aan dit

bevel, dan geschiedt de inënting door de zorg van den Burgemeester.

Bij Prov. blad van Z H., No 38 van 1877 is nader bepaald, dat de Burgemeester het bedoeld bevel schriftelijk behoort te geven en dat stuk, bij het in rekening brengen der daarvoor verschuldigde kosten, in originele aan het Departement van Binnenlandsche Zaken is over te leggen.

Het in rekening brengen dier kosten geschiedt bij gewone vershot-declaratie, in triplo, aan den Heer Commissaris des Konings, volgens het achter dit werkje gedrukt model. Uit de ter goede rekening verstrekte gelden zullen meergemelde kosten niet mogen gekweten worden. (Miss. van den Min. van Binn. Zaken, d. d. 1 Oct. 1874, Afd. 1, Algem. Zaken & Comptabiliteit, No. 13.)

Uit den aard der zaak vervalt de verplichting tot inënting, wanneer de Minister van Binn. Zaken, met toepassing van art. 3, § 2 van K. B. van 30 October 1872, Stbl. No. 105, afmaking van verdachte runderen beveelt.

Nog verdient vermeld te worden de inhoud van de circulaire van den Min. van Binn. Zaken, d. d. 28 October 1874, 2de Afd. Medische Politie, No. 61, luidende als volgt:

Het is mij gebleken, dat sommige Burgemeesters ter uitvoering van art. 1 van het K. B. van 17 April 1874, Stbl. No. 59, een plaatsvervangenden districts-veearts uitnoodigen, de inënting van verdacht rundvee

te komen verrichten, naar het schijnt met de goede bedoeling, om de inënting te bespoedigen.

Toch heeft deze handelwijs meer dan één nadeelig gevolg. De eigenaar van het verdachte vee wacht de komst van den veearts af en laat alles op dezen en den Burgemeester aankomen. De plaatsvervangende districtsveearts, door den Burgemeester ontboden, meent daaraan het recht te ontleenen, om reis- en verblijfkosten in rekening te brengen, en eindelijk trekt de Burgemeester door een plaatsvervangenden districtsveearts te ontbieden, partij voor dezen tegen de overige geëxamineerde veeartsen, die evenzeer tot het verrichten der inënting bevoegd zijn.

Tegenwerking der veehouders, ontevredenheid der geëxamineerde veeartsen, die worden voorbijgegaan en hooge declaratiën van de plaatsvervangers zijn er de gevolgen van.

Ik verzoek U derhalve de Burgemeesters hierop te wijzen en hen aan te schrijven voortaan bij het ontstaan van longziekte, tengevolge waarvan ander vee in verdachten toestand geraakt, den eigenaar van dat vee te herinneren aan zijne verplichting tot inënting, krachtens het aangehaald besluit, door een door hem zelve te ontbieden geëxamineerden veearts en, indien de eigenaar daaraan niet met den vereischten spoed voldoet (behalve in het geval voorzien in de laatste alinea van art. 1 van het aangehaald besluit,) deswege proces-verbaal op te maken en aan het Openbaar Ministerie te zenden.

Het Rijk vergoedt niet meer dan vijftig centen per ingeënt rund, welk bedrag in verband met het slot der circulaire van 21 April jl., No. 200, door den Burgemeester aan den veearts, die de inënting heeft verricht, tegen quitantie is uit te betalen, doch niet dan na overlegging eener schriftelijke verklaring van den districtsveearts, dat de inënting naar zijn oordeel behoorlijk is verricht en aan het doel heeft beantwoord. De veearts, die deze belooning onvoldoende acht wegens den verren afstand, kan aan den eigenaar de voorwaarde stellen, dat hij voor zijn vervoer zorge.

Bovendien acht ik het niet ondienstig bij deze gelegenheid de Burgemeesters te herinneren aan de laatste zinsnede van art 2 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, waaruit blijkt, dat de plaatsvervangers alleen bij volstrekte verhindering van den districtsveearts diens betrekking waarnemen.

91 *Wat moet worden in acht genomen bij de afmaking van door longziekte aangetast of hiervan verdacht vee?*

Men bezige, zoo mogelijk, steeds het zelfde personeel om te slachten en beëdige dat. Bij afmaking van een of twee runderen geve men *f* 2.— voor het afmaken en *f* 1.— voor het afhakken per rund, met *f* 0.75 voor het begraven der borst- en buksingewanden, het desinfecteeren van den stal enz.; bij meerdere runderen te gelijk is *f* 2.— per rund, zonder meer, alleszins voldoende.

Voorts doe men de volgende maatregelen in acht nemen:

Bij longziek of van die ziekte verdacht rundvee worde niemand toegelaten dan zij, die met de verzorging van dat vee belast zijn, of die bij het onderzoek, de onteigening of afmaking diensten te verrichten hebben. De kleederen dier personen moeten, alvorens zij het erf verlaten, worden ontsmet volgens de voorschriften, vastgesteld bij K. B. van 4 December 1870, (Stbl. No. 191,) § 3, bl. 5.

De waardeering van het vee, dat onteigend moet worden en de afmaking moeten niet aan eigenaars, houders of hoeders van vee opgedragen worden. Tegen te hooge waardeering worde gewaakt; bij twijfel daaromtrent make de Burgemeester gebruik van het recht hem bij de vierde alinea van art. 24 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, gegeven. Zoodra mogelijk na de onteigening worde het vee afgemaakt, longziek vee ter plaatse, waar het afgezonderd staat, verdacht vee in den stal of op het erf, waar het zich bevindt, en van de huid ontdaan. De borst- en buksingewanden (ook die van het verdachte vee) worden verbrand of begraven; de huid worde gedurende 24 uren in eene oplossing van carbolzuur gelegd. De plaats, waar de afmaking heeft plaats gehad, worde gereinigd. Eerst daarna worde de toegang tot de plaats, waar de overblijfselen van het vee zich bevinden, vrijgelaten en het vleesch en de huiden verkocht.

Indien de eigenaar, houder of hoeder mocht weigeren de afmaking, slachting, alsmede den verkoop van het vleesch en de huiden op zijn erf toe te laten, worde hem aangezegd, dat deze weigering aanleiding zal geven tot de toepassing gedurende drie maanden der bepalingen van het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135.

Zoodra mogelijk na de verkooping van het vleesch worden de stallen of andere gebouwen, waar rundvee gestaan heeft, en de besmette voorwerpen ontsmet, volgens de voorschriften in het eerst aangehaald K. B. vermeld.

Indien de afmaking bezwaarlijk kan geschieden ter plaatse, waar het longzieke vee afgezonderd staat of in den stal of op het erf, waar het verdachte vee zich bevindt, of indien dit door den districtsveearts niet raadzaam wordt geacht, behoort de afmaking te geschieden ter plaatse door den districtsveearts het meest geschikt geoordeeld. Het voorschrift, dat de huiden gedurende 24 uren in eene oplossing van carbolzuur gelegd moeten worden, is, indien dit niet uitvoerbaar kan geacht worden, te vervangen door de bepaling, dat de huiden met eene oplossing van carbolzuur ontsmet moeten worden op de wijze door den districtsveearts te bepalen. (*)

(*) Voor de ontsmetting van huiden neme men een gewoon petroleumvat, met water gevuld, terwijl $\frac{3}{4}$ kan carbolzuur per huid voldoende is te achten voor desinfectie. Het petroleumvat worde het Rijk in rekening gebracht en met het carbolzuur geleden uit de opbrengst van den verkoop.

Bij Prov. Blad van Z. H., No. 14 van 1877, wordt voorts namens den Min. van Binn. Zaken gezegd: Het is gebleken, dat aan lastgevingen van den Heer Minister voormeld, tot afmaking van wegens longziekte verdacht vee, niet zelden zeer laat gevolg wordt gegeven. Indien die afmaking niet met den meesten spoed geschiedt, verliest deze kostbare maatregel veel van zijne waarde.

Naar aanleiding hiervan verzoek ik U namens den Heer Minister, ná ontvangst van lastgevingen ter voorz. zake, geen oogenblik te laten verloren gaan.

Voorts wordt door meergemelden Minister bij circulaire van 5 Januari 1878, No. 37, Med. Politie, gezegd, het navolgende: Uit de verhooren voor de Commissie van enquête omtrent de besmettelijke longziekte onder het rundvee is gebleken, dat bij de afmaking van rundvee, door longziekte aangetast of daarvan verdacht, niet altijd de noodige voorzorgen worden genomen tot voorkoming van verbreiding der besmetting. Ik verzoek U derhalve den Burgemeesters in Uwe Provincie voor te schrijven, om, ingeval in hunne Gemeente rundvee na onteigening wordt afgemaakt, daarbij het volgende in acht te nemen:

1°. De afmaking geschiede steeds onder voldoende en streng politietoezicht.

Geene andere personen mogen daarbij tegenwoordig zijn dan die er niet bij gemist kunnen worden.

2°. De personen, die bij de afmaking tegenwoordig zijn geweest, moeten, eer zij het terrein verlaten, ont-

smet worden volgens de regelen, voorgeschreven bij K. B. van 4 December 1870, Stbl. No. 191.

3°. Voorts moet de plaats, waar de afmaking geschied is en moeten de gereedschappen, die bij de afmaking gebezigd zijn, de gebouwen, waar het vee gestaan heeft en de voorwerpen, die er mede in aanraking zijn geweest, de laatste voor zoover vernietiging, na onteigening, niet de voorkeur verdient, volgens voormelde regelen zorgvuldig worden gezuiverd en ontsmet.

4°. De borst- en buksingewanden moeten ten spoedigste worden verbrand of begraven, mede volgens voormelde regelen. Zie model 12. Alleen aan den districtsveearts of zijn plaatsvervanger worde vergund entstof uit de longen, zoo deze daarvoor geschikt zijn, te verzamelen.

5°. De huiden moeten onmiddellijk volgens meergemelde regelen worden ontsmet.

6°. Het vleesch en de huiden der afgemaakte runderen moeten niet verkocht worden dan minstens 12 uren na de afmaking.

7°. De verkooping van het vleesch en de huiden der afgemaakte runderen geschiede, zoo dit eenigszins mogelijk is, op eene andere plaats dan die, waar de afmaking heeft plaats gehad. Is dit niet wel mogelijk of zijn er gegronde bezwaren tegen, dan geschiede de verkoop niet, dan nadat de ontsmetting, sub 3°. bedoeld, en de verbranding en begraving van borst- en buksingewanden is afgelopen.

8°. Bij de afmaking van wegens longziekte verdacht vee worde aanteekening gehouden van het aantal van deze runderen, waarvan de longen reeds de kenteekenen vertoonen van besmettelijke longziekte.

De Burgemeester make hiervan melding in de opgaven, die ik binnen 24 uren na de afmaking rechtstreeks van hem te gemoet zie omtrent den datum der afmaking, het getal der afgemaakte longzieke of verdachte runderen en het bedrag der voor iedere categorie afzonderlijk uitbetaalde schadeloosstelling.

Ten slotte worde hier nog aan toegevoegd, dat het verkoopen van de huiden direct aan huidenzouters en het aanschaffen van opzettelijk daartoe vervaardigde linnen bovenkleêderen voor de afmakers, in het belang der zaak aanbeveling verdient.

92 *Hoe behoort de ontsmetting van stallen, na afmaking van vee enz., te geschieden?*

In het Prov. Blad van Z. H., No. 51 van 1873, wordt daaromtrent de navolgende aanwijziging gegeven:

Nadat de stallen, zoowel de bodem als de muren, beschotten, bintwerk en palen, met kokend water, waarin soda is opgelost, gereinigd zijn, worde de zachte bodem onder de standplaats der runderen 1—1½ steek uitgegraven en de uitgegraven grond, met carbolzuur vermengd, begraven.

De ondergrond worde daarop belegd met 1 à 2 centimeter chloorkalk en overdekt met nieuwen grond of zand. De muren worden, nadat zij winddroog zijn

geworden, gewit met gewone witkalk, vermengd met chloorkalk. Het houtwerk (behalve de zolders) worde nageschrobd met water, waarin carbolzuur is opgelost. De houten grampels en klaven, benevens het bruikbare touwwerk, worde gedurende $\frac{1}{2}$ uur, in het fournuis uitgekookt en in de open lucht gedroogd. Het ijzerwerk worde in het vuur uitgegloeid.

Eindelijk worden de goot, de groep en de geheele boes besprengd met water, in ruime hoeveelheid met carbolzuur vermengd.

92bis. *Heeft de ontsmetting invloed op den duur der termijnen in art. 30 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, bedoeld?*

In art. 8 van het Koninklijk besluit van 30 October 1872, Stbl. No. 105, wordt die termijn bij longziekte gesteld op 60 dagen voor runderen, doch wanneer de stal of weide, waarin zich geen runderen bevinden, is ontsmet, op 21 dagen.

Als men nagaat, dat de ontsmetting van weiden uit den aard der zaak altijd eene fictie zijn moet, behoorde de verkorting van den termijn voor invoer, na ontsmetting, uitsluitend voor stallen te gelden.

93 *Hoe geschiedt de afzondering van verdacht vee?*

Prov. Blad No. 109 van 1874 van Z. H. zegt daaromtrent het navolgende:

Naar gebleken is, werd in het vorig jaar meermalen van longziekte verdacht rundvee gedurende den winter in denzelfden stal geplaatst met niet verdacht vee.

Dit is in strijd met art. 35 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, waarbij het opzettelijk in verdachten toestand brengen of doen brengen van vee met straf wordt bedreigd.

Op verlangen van den Heer Min. van Binn. Zaken, heb ik (Commissaris des Konings) de eer U zooveel noodig aan die wetsbepaling te herinneren en U aan te schrijven, voor strenge afzondering van wegens longziekte verdacht rundvee, ook in den winter te willen waken.

Dezelfde Commissaris des Konings schreef den 23 November 1874, A. No. 3715, 2de Afd., als volgt:

Volgens Prov. Blad No. 82 van 1872, (zie ook No. 108 van 1873.) werd toegelaten, dat verdacht vee met onverdacht vee van denzelfden eigenaar te zamen werd opgesteld, na bekomen vergunning van den Burgemeester, mits al dat vee wierd ingeënt. Daarentegen wordt bij Prov. Blad No. 109 van dit jaar de aandacht gevestigd, dat dit in strijd is met art. 35 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, waarbij het opzettelijk in verdachten toestand brengen of doen brengen van vee met straf wordt bedreigd.

Werkelijk is dus eerstgenoemde circulaire door laatst bedoelde als vervallen te beschouwen.

Intusschen zal er naar de zienswijze van den Heer Min. van Binn. Zaken wel meestal grond zijn om al het vee van één eigenaar, die onder een zijner beslagen longziekte heeft gehad, voor verdacht te houden, vooral

wanneer dezelfde personen beide beslagen verplegen.

In die gevallen staat natuurlijk gezamenlijke opstalling van al dat vee niets in den weg, mits de inënting van ieder stuk vee, krachtens art. 1 van het K. B. van 17 April j. l., Stbl. No. 59, plaats gehad hebbe.

Voorts wordt bij art. 2 van het besluit van 3 Februari 1877, No. 17, voorgeschreven, dat, indien van longziekte verdacht rundvee in de weide niet voldoende kan worden afgezonderd, ter beoordeeling van den districtsveearts, het, onder de op advies van dezen door den Burgemeester te bepalen voorzorgen, naar een stal of ander gebouw moet worden vervoerd en aldaar afgezonderd blijven tot na den afloop van den termijn, vermeld in art. 5 van het K. B. van 30 October 1872, Stbl. No. 105.

94 *Wordt bij gedwongen stalling van verdacht vee ook schadeloosstelling voor voeding toegekend?*

Bij Prov. Blad van Z. H. No. 86 van 1874 wordt daarvoor eene schadeloosstelling van 10 cents per stuk en per dag toegekend. Na afloop van elke maand wordt daaromtrent bij den Heer Commissaris des Konings eene opgave ingewacht, vermeldende de namen der veehouders, het getal hunner runderen en het aantal dagen van het gedwongen verblijf in den stal gedurende die maand, met bijvoeging van eene verklaring van den veeopzichter, dat dit vee door hem werkelijk bij zijne dagelijksche bezoeken steeds op den stal ge-

- vonden is. (Prov. Blad van Z H., No. 41 van 1874.)
- 95 *Bestaan er duurzaam geldende voorschriften omtrent het brengen van vee van den stal naar de weide?*

Gewoonlijk worden die voorschriften jaarlijks bij vernieuwing gegeven, doch als constante bepalingen kan niettemin worden aangemerkt, wat daaromtrent voorkomt in de circulaire van den Min. van Binn. Zaken, d. d. 17 Maart 1873, 9de Afd., No. 206, t. w.: dat de Burgemeester tot dat vervoer vergunning moet verleenen op de gewone wijze en voorts: dat al het verdachte vee, waarvan het merk niet duidelijk zichtbaar is, op nieuw gemerkt moet worden; dat de weide waarop het gebracht wordt, moet voorzien zijn van het gewone kenteeken, waarop de woorden „verdacht vee” vermeld staan; dat het vee niet zonder vergunning van den Burgemeester en alleen bij volstreckte noodzakelijkheid, naar eene andere weide mag gebracht worden, zoolang het in verdachten toestand verkeert; dat het door de zorg van den Burgemeester worde geteld en dagelijks geïnspecteerd, hetzij door eenen veldwachter of een ander daarvoor aan te stellen persoon, liefst door iemand, in staat te beoordeelen of het vee ziek of gezond is. Wordt het ziek bevonden dan geeft hij, die met de inspectie belast is, daarvan onverwijld bericht aan den Burgemeester, die verder handelt zooals in art. 16 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, is voorgeschreven. Waar de eigenaar in het bezit is van verschillende stukken weiland, worde, zoo mogelijk in overleg met

den districtsveearts, het stuk gekozen, dat het meest afgezonderd gelegen is.

Nader wordt nog bij Prov. Blad van Z. H., No. 41 van 1841, o. a. het navolgende medegedeeld:

Dientengevolge zal geene vergunning tot vervoer van verdacht vee naar de weide moge worden gegeven, dan onder voorwaarde, dat dit vee gebracht worde naar eene weide, omringd van gronden, waarop zich geen vee bevindt, aan te wijzen door den districtsveearts. Zooals is voorgescreven, moet vooraf de geheele koppel door een' geëxamineerden veearts zijn ingeënt.

Kan aan deze beide voorwaarden niet worden voldaan, het vee moet alsdan in den stal blijven.

Op de weide en op de onmiddellijk daaraan grenzende gronden wordt het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135, toegepast. Ook bij verweiding moet op dezelfde wijze voor volstrekte afzondering worden gezorgd.

Is deze niet mogelijk, dan moet het verdachte vee onder de noodige voorzorgen naar den stal worden teruggebracht. Geene transactie met het beginsel van volstrekte afzondering, zoolang het vee in verdachten toestand blijft, worde toegelaten.

De bepalingen omtrent gedwongen stalvoeding zijn reeds opgenomen, sub vraag No. 103.

96 *Welke is de strekking van het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135?*

Daarbij worden op grond van art. 15 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, bepalingen vastgesteld

op het maken van afsluitingen voor in- en uitvoer van vee enz; en het houden van toezicht in die afsluitingen door opzettelijk daartoe te benoemen opzichters. (Vergelijk Model No. 40 en 47.)

Bij Prov. Blad van Z H. No. 41, van 1874 wordt medegedeeld, dat omtrent de omschrijving der gronden, waarop het K. B. voormeld wordt toegepast, de districts-veeartsen aangeschreven zijn met de Burgemeesters in overleg te treden.

97 *Onder welke instructie staan de veeopzichters?*

Deze instructie luidt aldus:

De Minister van Binn. Zaken;

Gelet op art. 3 van het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135;

Heeft goedgevonden:

de volgende instructie voor de krachtens dat besluit benoemde opzichters over het rundvee vast te stellen:

Artikel 1.

De opzichters, benoemd krachtens het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135, zijn ondergeschikt aan den districtsveearts, binnen wiens kring zij zijn aangesteld.

Art. 2.

Zij zijn verplicht aan den Burgemeester van de gemeente, waarin zij werkzaam zijn, en aan den districtsveearts alle gevraagde inlichtingen te geven, betreffende het rundvee, waarop zij toezicht houden.

den districtsveearts, het stuk gekozen, dat het meest afgezonderd gelegen is.

Nader wordt nog bij Prov. Blad van Z. H., No. 41 van 1841, o. a. het navolgende medegedeeld:

Dientengevolge zal geene vergunning tot vervoer van verdacht vee naar de weide moge worden gegeven, dan onder voorwaarde, dat dit vee gebracht worde naar eene weide, omringd van gronden, waarop zich geen vee bevindt, aan te wijzen door den districtsveearts. Zooals is voorgescreven, moet vooraf de geheele koppel door een' geëxamineerden veearts zijn ingeënt.

Kan aan deze beide voorwaarden niet worden voldaan, het vee moet alsdan in den stal blijven.

Op de weide en op de onmiddellijk daaraan grenzende gronden wordt het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135, toegepast. Ook bij verweiding moet op dezelfde wijze voor volstrekte afzondering worden gezorgd.

Is deze niet mogelijk, dan moet het verdachte vee onder de noodige voorzorgen naar den stal worden teruggebracht. Geene transactie met het beginsel van volstrekte afzondering, zoolang het vee in verdachten toestand blijft, worde toegelaten.

De bepalingen omtrent gedwongen stalvoeding zijn reeds opgenomen, sub vraag No. 103.

96 *Welke is de strekking van het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135?*

Daarbij worden op grond van art. 15 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, bepalingen vastgesteld

op het maken van afsluitingen voor in- en uitvoer van vee enz; en het houden van toezicht in die afsluitingen door opzettelijk daartoe te benoemen opzichters. (Vergelijk Model No. 40 en 47.)

Bij Prov. Blad van Z. H. No. 41, van 1874 wordt medegedeeld, dat omtrent de omschrijving der gronden, waarop het K. B. voormeld wordt toegepast, de districts-veeartsen aangeschreven zijn met de Burgemeesters in overleg te treden.

97 *Onder welke instructie staan de veeopzichters?*

Deze instructie luidt aldus:

De Minister van Binn. Zaken;

Gelet op art. 3 van het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135;

Heeft goedgevonden:

de volgende instructie voor de krachtens dat besluit benoemde opzichters over het rundvee vast te stellen:

Artikel 1.

De opzichters, benoemd krachtens het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135, zijn ondergeschikt aan den districtsveearts, binnen wiens kring zij zijn aangesteld.

Art. 2.

Zij zijn verplicht aan den Burgemeester van de gemeente, waarin zij werkzaam zijn, en aan den districtsveearts alle gevraagde inlichtingen te geven, betreffende het rundvee, waarop zij toezicht houden.

Art. 3.

Behoudens het bepaalde bij art. 7 van het hierboven aangehaald besluit, vergelijken zij minstens eenmaal 's weeks het exemplaar van de lijsten van het vee, dat bij hen berust, met het bij den Burgemeester berustende exemplaar der lijsten en nemen in eerstgemeld exemplaar de wijzigingen over, ontstaan tengevolge van aangiften van geboorten of verplaatsing van vee in de gemeenten of het gedeelte daarvan, waar zij werkzaam zijn.

Art. 4.

Ter stipte uitvoering van art. 6 van het bovenaangehaalde besluit, dragen zij zorg, dat aangiften van overlijden of slachting van rundvee, waarvan hun aan hunne woning bericht wordt toegezonden, tijdig te hunner kennis komen.

Art. 5.

Van ontdekte overtredingen van de wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, en van de krachtens die wet vastgestelde Koninklijke besluiten, geven zij onverwijld schriftelijk kennis aan den Burgemeester en aan den districtsveearts.

's-Gravenhage, 18 October 1873.

w. g. GEERTSEMA.

Voorts wordt door den Commissaris des Konings in Z. H., bij circulaire van 7 Mei 1877, A. No. 1474, 2de Afd., namens den Min. van Binn. Zaken, den Bur-

gemeesters in dat gewest aanbevolen op de gedragingen der veeopzichters, hunnen werkkring in de gemeente hebbende, het oog te houden, zorg te dragen, dat volgens het bepaalde in art. 4 van het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No. 135, de veeopzichters zoodra mogelijk een exemplaar der veelijst zenden en geregeld aan art. 3 der voormelde instructie voldoen. Voorts wordt onverwijld kennisgeving bij Z Excell. ingewacht van elk plichtverzuim, dat door den Burgemeester van eenigen veeopzichter wordt ontdekt.

93 *Wat valt ten aanzien van de opzichters over het rundvee verder nog op te merken?*

Dat behalve de bij het K. B. van 3 October 1873, Stbl. No 135, bedoelde, door den Min. van Binn. Zaken, den 31 December 1874, ook nog zijn benoemd opzichters over het gezonde vee, wier taak het is overal, waar dit raadzaam wordt geacht, zich nu en dan van den gezondheidstoestand van het niet als verdacht bekend staande vee te overtuigen.

99 *Zijn ook nog nadere voorschriften gegeven ten aanzien van verdacht vee, door den districtsveearts te onderzoeken?*

Bij Prov. Blad van Z. H. No. 70 van 1874 wordt aan de Burgemeesters in dat gewest door den Commisaris des Konings namens den Min. van Binn. Zaken opgedragen om, voor zooverre dit vroeger mocht zijn nagelaten, in het vervolg steeds te zorgen, dat den districtsveearts of zijn plaatsvervanger het vee worde aangewezen, waarvan het onderzoek verlangd wordt. Dit

is te meer wenschelijk in gevallen, waarbij door den eigenaar geen aangifte is gedaan, en wel ter voorkoming, dat deze mogelijk ander vee aanwijze, dan dat, waarvan het onderzoek verlangd wordt.

100 *Welke voorschriften gelden nopens het onderzoek van uit nood geslachte runderen?*

Verschillende resolutiën zijn genomen tot regeling van dit onderwerp, waarvan de hoofdinhoud hieronder naar tijdorde wordt vermeld.

Missive van den Min. van Binn. Zaken d. d. 5 December 1860, 9de Afd, Med. Politie, No. 197.

Door een der Collegiën van Gedeep. Staten is, naar aanleiding van eene bij hun ontvangen brief van de Provinciale Geneeskundige Commissie van hun gewest, mijne aandacht gevestigd op het, blijkens de ervaring, voor de gezondheid hoogst schadelijke van het gebruik van vleesch van rundvee aan de longziekte gestorven, of dientengevolge afgemaakt.

Kwaadaardige rotkoorsen waren, naar het oordeel der geneeskundigen, het gevolg van genoemd voedsel.

Tot zoo lang hierin door de wet niet voorzien is, moet de regeering het aan de besturen der gemeenten overlaten, om ook in dit opzicht te waken voor de gezondheid der inwoners. Als maatregel daartoe verdient zeker alle aanbeveling de politiebepaling, dat geen rund geslacht mag worden, tenzij door een deskundige het onschadelijke van dat vleesch als voedsel schriftelijk verklaard is.

Het zal mij aangenaam zijn, enz.

In verband hiermede verscheen het Prov. Blad No. 28 van 1861, luidende:

Ik heb de eer UEd. kennis te geven, dat Zijne Excellentie de Min. van Financiën, in overleg met zijnen Ambtgenoot voor Binn. Zaken, op het door mij (Commissaris des Konings) gedane voorstel de provinciale directeurs der directe belastingen enz. in de verschillende gewesten heeft aangeschreven, de vereischte orders uit te vaardigen, ten einde door de Ambtenaren der administratie, bij bevinding van ziek vee, aangegeven ter slachting, hiervan onmiddellijk aan het hoofd van het betrekkelijk plaatselijk bestuur worde kennis gegeven, met opgave van den naam des aangevers en van den stal of de plaats, waar het rund zich bevindt.

Deze maatregel genomen zijnde ten einde de bij bovengemelde circulaire bedoelde schadelijke gevolgen van het gebruik van het van ziek vee afkomstige vleesch zooveel mogelijk te voorkomen, verzoek ik UEd. bij het ontvangen van gemelde kennisgevingen de vereischte maatregelen te nemen, om het als verdacht of ziek bij UEd. aangegeven rundvee te doen onderzoeken en zoo noodig het in consumptie brengen van het daarvan afkomstige vleesch te beletten.

Dezelfde Heer Commissaris des Konings schrijft in het Prov. Blad van Z. H. No. 121 van 1867, aan H.H. Burgemeesters in dat gewest: Blijkens missive van den

Heer Minister van Binn. Zaken van 6 dezer, No. 264, 9de Afd., heeft Zijner Excellentie's Ambtgenoot van Financiën op nieuw de ontvangers van den accijns op het geslacht aangeschreven, om bij het aannemen van aangiften wegens de slachting van ziek vee, daarvan ten spoedigste kennis te geven aan den betrokken Burgemeester, met opgaaf van den naam des aangevers en van de plaats, waar het vee zich bevindt.

Ik heb de eer U hiervan kennis te geven.

Daarna verscheen de onderstaande Resolutie van den Min. van Financiën, van den 13den Januari 1874, No. 76 houdende maatregelen tegen het in gebruik brengen van schadelijk vleesch. Deze luidt:

Volgens de resolutie van 12 Februari 1862, No. 63, zijn de ambtenaren van den actieven dienst gehouden om bij bevinding van ziek vee, waarvan aangifte tot slachting is gedaan, daarvan onmiddellijk kennis te geven aan den Burgemeester, met opgaaf van den naam des aangevers en van den stal of de plaats, waar het vee zich bevindt.

Ten vervolge op genoemde resolutie is bij die van 29 Juni 1876, No. 61 bepaald, dat de ontvangers bij het aannemen van aangiften wegens slachting van ziek vee, daarvan ook ten spoedigste zullen kennis geven aan den Burgemeester, op gelijken voet als bij de resolutie van 1861 is voorgeschreven.

Deze voorschriften worden zooveel noodig in herinnering gebracht, terwijl wijders wordt bepaald, dat,

wanneer de ontvanger uit het bewijs van veraccijnsing of door andere omstandigheden weet of vermoedt dat vleesch, waarvoor een geleibiljet wordt gelicht, afkomstig is van ziek vee, hij ook dáárvan onverwijld op gelijke wijs moet kennis geven aan den Burgemeester van de plaats, waar het te verzenden vleesch zich bevindt. Is het twijfelachtig of deze laatste kennisgeving bij dien Burgemeester vroeg genoeg zal worden ontvangen, om het vleesch vóór den in het geleibiljet vermelden tijd van verzending te kunnen doen onderzoeken, dan zendt de ontvanger bovendien eene kennisgeving aan den Burgemeester der gemeente, waarheen het vleesch bestemd is, met opgaaf der wijze van vervoer en van den persoon, die in het dokument als ontbieder is genoemd. Behoort de gemeente van bestemming niet onder het kantoor van denzelfden ontvanger, dan wordt voor deze kennisgeving alleen dan vrijdom van briefport verleend, wanneer behalve de nakoming der gewone voorwaarden van kruisband en contraseign op het adres vermeld is, verzending van vleesch."

In spoedeischede gevallen kan de kennisgeving aan den Burgemeester der bestemmingsplaats per telegraaf geschieden. De kosten hiervan worden na afloop van elk jaar door den ontvanger bij eene gewone verschot-declaratie in duplo rechtstreeks in rekening gebracht aan het Ministerie van Binn. Zaken.

Eindelijk vinde hier nog vermelding de circulaire van den Commissaris des Konings in Z. H., d. d. 21

Augustus 1875, A. No. 2798, 2de Afd., (Prov. Blad No. 55.) Over het onderzoek van uit nood geslachte runderen. Zij luidt:

Namens den Heer Min. van Binn. Zaken heb ik de eer U te verzoeken, om, wanneer door U van de rijksambtenaren der belastingen (*) bericht is ontvangen van een geval van slachting uit nood van een stuk rundvee, dat vee onverwijld te doen onderzoeken door een geëxamineerden veearts of, indien het geval zich voordoet in een streek, waar veeopzichters zijn aange-
steld, door den meest nabij zijnde veeopzichter.

Blijkt bij dit onderzoek dat het stuk vee aan eene besmettelijke ziekte geleden heeft, dan worde door U tegen den eigenaar proces-verbaal opgemaakt wegens verzuimde aangifte, en van het voorgevallene onverwijld kennis gegeven aan den districtsveearts.

Men ziet uit al deze aanschrijvingen, dat het onderwerp steeds de aandacht der Regeering in hooge mate getrokken heeft en eene nauwgezette opvolging van de gegeven voorschriften dus zeer is aan te bevelen.

101 *Wat zijn de wettelijke bepalingen ten aanzien van veemarkten?*

Art. 2 van het Kon. Besl. van 3 October 1873, Stbl. No 135, houdt in, dat het houden van markten en openbare verkooping van rundvee, voor zoover

(*) De Rijksambtenaren zijn tot het doen dier aangiften gehouden krachtens resolutiën van den Min. van Financiën, d.d. 12 Februari 1861, No. 63 en 29 Juni 1867, No. 61.

door gemeente-verordeningen vrijgelaten, is verboden in gemeenten, waarvan de aanwijzing door onzen Minister van Binn. Zaken, door plaatsing in de Staatscourant, ter algemeene kennis zal worden gebracht. Openbare verkooping van rundvee van denzelfden eigenaar of behorende tot de nalatenschap van een overledene blijft geoorloofd.

Bij het Prov. Blad van Z. H., No. 74 van 1877, worden de Burgemeesters in dat gewest uitgenoodigd in den loop der maand Januari van ieder jaar opgave te doen aan den districtsveearts, binnen wiens kring Uwe gemeente gelegen is, of markten voor vee (waaronder ook paarden) zullen plaats hebben, c. q. met vermelding van de dagteekening, waarop ze zullen gehouden worden.

102 *Welke maatstaf moet worden gevolgd bij het berekenen van schrijfloonen voor de onteigeningsstukken?*

Hiertoe is betrekkelijk de missive van den Minister van Binn. Zaken, d. d. 14 Juli 1873, 9de Afd. Med. Politie, No. 269, aan Heeren Commissarissen des Konings; luidende:

Door de algemeene Rekenkamer wordt bedenking gemaakt tegen het hooge bedrag wegens schrijfloonen, dat door sommige Burgemeesters in rekening wordt gebracht bij de onteigening van vee wegens besmettelijke veeziekten.

De Kamer meent dat eene belooning van f 2.— voor het schrijven van de voor iedere onteigening ver-

eischte stukken ruim voldoende is, terwijl sommige Burgemeesters *f* 2.— en soms meer voor ieder rund berekenen, ook al waren twee of meer runderen in eene onteigening begrepen en dus niet meer stukken beschreven, dan voor de onteigening van één rund noodig was.

Evenals de algemeene Rekenkamer komt mij die berekening voor buiten verhouding te zijn tot het verrichte werk. Ik heb daarom de eer U te verzoeken de Burgemeesters in Uw gewest aan te schrijven, bij de berekening van belooningen wegens schrijfwerk bij onteigening van vee of besmette voorwerpen, de noodige zuinigheid in acht te nemen en de belooning te berekenen *per onteigening* en niet *per stuk* of *per onteigend voorwerp*.

103 *Is het opgraven der beenderen van nà onteigening begraven vee verboden?*

Ja, bij missive van 31 Januari 1873, A. No. 256, 2de Afd., schreef de Commissaris des Konings in de provincie Z. H., aan de Burgemeesters in dat gewest:

Bij mij is bericht ingekomen, dat er hier en daar opgraving plaats heeft van beenderen, afkomstig van runderen, in der tijd aan veetyfus gestorven of ten gevolge daarvan afgemaakt. Ik heb de eer U dringend aan te bevelen om tegen het opgraven van beenderen ten strengste te doen waken en U te wijzen op art. 35 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, waarbij het opgraven van begraven vee, beenderen enz. straf-

baar is gesteld met gevangenisstraf en met geldboete te zamen of afzonderlijk.

Bij het verbod van opgraven van begraven vee enz. wordt geene beperking gemaakt tot begraven vee, dat aan eene besmettelijke ziekte gestorven of, als daarvan verdacht, afgemaakt is: het verbod is in algemeenen zin op te vatten. Arrest H. R., 25 Nov. 1872. Ook is bij Arrest H. R., d. d. 14 Januari 1868 beslist, dat een ter zake van besmettelijke ziekte door den Staat onteigend en begraven stuk vee niet kan beschouwd worden als eene res derelicta; zoodat opgraving en wegneming er van het misdrijf van diefstal daarstellen. In gelijken zin luidt een Arrest van 15 October 1867.

- 104 *Indien na verplichte inënting een stuk vee komt te sterven ten gevolge van die kunstbewerking, wordt alsdan de daardoor geleden schade vergoed?*

Ofschoon de Regeering, daaromtrent door geene bepaalde belofte gebonden is, werd in den laatsten tijd vrij regelmatig de volle waarde van zoodanig stuk vee door het Rijk, bij wijze van subsidie, vergoed op eenvoudig ongezegeld verzoekschrift van den eigenaar, onder bijvoeging van een declaratoir van den veearts, die de inënting verrichtte, dat het dier dien ten gevolge gestorven is, na behoorlijk te zijn verpleegd.

De Burgemeester zendt dit verzoekschrift, vergezeld van zijn advies, aan den Commissaris des Konings, en legt daarbij over een gewoon proces-verbaal van waardeering.

Met het oog op laatstgenoemd stuk verdient het aanbeveling de in te enten runderen vooraf te doen waardeeren.

De begraving van zoodanig dood vee geschiedt in voege als is voorgeschreven bij art. 4 van het K. B. van 30 October 1872, Stbl. No 106, terwijl de kosten van waardeering mede komen ten laste van den eigenaar. Het worde echter den veehouders steeds voorgehouden, dat de bedoelde schadevergoeding plaats heeft bij wijze van subsidie of gunstbetoon, en zulks op gronden van billijkheid, maar de Regeering daartoe geenszins verplicht is.

105 *Zijn ook voorschriften of raadgevingen bekend met betrekking tot het aankooopen van vee?*

Bij circulaire van 16 Januari 1874, No. 204, 9de Afd. Med. Politie, deelt de Minister van Binn. Zaken aan Heeren Commissarissen des Konings mede, eenige beschouwingen en raadgevingen in zake het bestrijden der longziekte, voornamelijk betrekking hebbende op het aankooopen van vee uit Friesland afkomstig.

Deze circulaire is aan de Burgemeesters in Z. H. medegedeeld bij het Prov. Blad, No 13.

106 *Wat staat den Burgemeester te doen, wanneer de ziekteverklaring van den districtsveearts bij de afmaking wordt weersproken?*

Het gebeurt somwijlen, vooral bij de besmettelijke longziekte, die in zeer uiteenlopende verschijnselen zich pleegt te openbaren, dat de districtsveearts, wien het onderzoek van het als ziek aangegeven rund was

opgedragen, zich bij het maken zijner diagnose blijkbaar vergist heeft en de voormalige eigenaar van het rund alsdan in verzet komt tegen de plaats gehad hebbende onteigening, enz. Deze moeilijkheden kunnen gemakkelijk voorkomen worden door gestrenge opvolging van het voorschrift, dat niemand, wiens tegenwoordigheid niet volstrekt noodig is, worde toegelaten, en voorts de personen, met de afmaking belast, de verplichting van geheimhouding zij opgelegd. Treedt in weerwil van deze voorzorgen de kennis van het feit naar buiten, dan houde de Burgemeester zich stipt aan de bewoording van art. 16 der wet, waarbij hem de verplichting wordt opgelegd aan het uitgebracht advies van den districtsveearts of diens plaatsvervanger onverwijld gevolg te geven, behoudens zijn beroep op den Min. van Binn. Zaken.

Daar het recht van beroep uitsluitend den Burgemeester is toegekend en op het oogenblik van de gebleken vergissing de Staat wettig eigenaar is van het afgemaakte rund, kan ook niemand bevoegd worden geacht om alsnog op het onteigende goed rechten te doen gelden.

De beslissing omtrent de gevolgen van de plaats gehad hebbende afmaking, zooals afsluiting enz. blijft in die gevallen geheel aan den Min. van Binn. Zaken.

108bis. *Welke zijn de eerste voor ieder waarneembare verschijnselen van de besmettelijke longziekte bij het rundvee?*

De uiterlijke kenteekenen van de besmettelijke longziekte zijn bij afwisseling als volgt: afnemende melkafscheiding; — koude horens en hangende ooren; — trekkingen met de neusflanken; — eene droge neus; — knarsen op de kiezen; — steunen en hoesten; — eene met den kop uitgestrekte houding; — ruimstaan op de voorpooten, ook wel genaamd „hazeboutig;” — een slag in het lijf, gepaard met een tikslag; — opgekrompen- of doodelijke klink; — onnatuurlijke koude van het onderste gedeelte van den staart aan de pluim; — staan op de achterpooten met één poot over koot of in eene gebogene houding.

In een vergevorderd tijdperk der ziekte onderscheidt zich het longzieke rund door het ongewoon glanzen der oogen, het uitspuwen van slijm en het niet meer deelnemen aan het algemeene grazen of voederen van den koppel. Op den stal staat het gewoonlijk achteruit; in de weide afgescheiden van den koppel aan een slootkant of op een hoek hangende over een sloot. Ook meent men te hebben opgemerkt, dat het onder 't grazen aannemen eener luisterende houding en beweeglijkheid met de staart, zonder dat er vliegen plagen, tot de eerste kenteekenen behooren.

Wanneer eenige van deze verschijnselen zich openbaren, zoo bestaat er grond voor de opvolging van de Artt. 13 en 14 der wet of voor het vermoeden in art. 16 der wet genoemd, dat tot ambtshalve onderzoek leiden moet.

- 107 *Zijn uit het oogpunt van gezondheids-politie ook maatregelen te nemen ten aanzien van het in consumtie brengen der overblijfselen van longzieke runderen?*

Daar de beoordeeling van de bruikbaarheid van vleesch, voor menschelijk gebruik bestemd, ook blijkens de Ministeriële circulaire van 5 December 1860, onder vraag 100 vermeld, aan de besturen der gemeenten behoort, verdient het ongetwijfeld aanbeveling het toezicht daarop te regelen bij plaatselijke verordening, met de handhaving waarvan in de eerste plaats de opzichters over het rundvee kunnen worden belast, tegen betaling van een zeker keurloon, wanneer de noodzakelijkheid tot keuring zich voordoet.

Ook heeft de Min. van Binn. Zaken bij circulaire van 11 September 1868, No. 252 de Commissarissen des Konings uitgenoodigd bij de Gemeentebesturen aan te dringen op de toepassing van art. 18 arrêté van 4 Brumaire an IX, waarbij de politie gemachtigd wordt: „de faire saisir ou détruire les comestibles gâtés, corrompus ou nuisibles”.

De navolgende verordening kan in gemeenten, waar het onderwerp nog ongeregeld is, tot leiddraad strekken:

VERORDENING reglende het toezicht op het
Vleesch en Spek voor menschelijk gebruik
bestemd, binnen de Gemeente

Art. 1.

Het is verboden vleesch of spek, dat voor menschelijk

gebruik schadelijk is te achten, in of buiten eene woning of bergplaats ten verkoop uit te stallen, aanwezig te hebben of aan te bieden.

Overtreding van dit verbod zal, voor zoover bij eenige wet of wettelijke verordening geene andere straffen daartegen zijn of zullen worden bedreigd, gestraft worden met eene geldboete van één tot vijf gulden.

Art. 2.

Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd het bij de vleeschhouwers, vleeschverkoopers, spekslagers of andere neringdoende personen in de woningen, winkels of bergplaatsen voorhanden vleesch of spek te doen keuren.

Met die keuring wordt belast een door Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige, aan wien bij deze tevens den last wordt verstrekt om, tot het doen van onderzoek, de woningen, winkels of bergplaatsen der in dit artikel genoemde personen te allen tijde, huns ondanks, binnen te treden, met inachtneming van het bepaalde bij de wet van 31 Augustus 1853, Stbl. No. 83.

Art. 3.

De keuring in het voorgaande artikel vermeld, kan ook worden toegepast op het vleesch en spek, dat door het Rijk of door particulieren op eenigerlei wijze in het openbaar in consumtie wordt gebracht.

Art. 4.

De Rechter zal, naar aanleiding van art. 162 der

gemeentewet, de vernietiging bevelen van het vleesch of spek, dat voor menschelijk gebruik schadelijk gerekend of afgekeurd is.

Art. 5.

Weigering tot onderzoek of afgifte in de artikelen 2 en 3 bedoeld, zal gestraft worden met geldboete van vijf tot tien gulden, onverminderd, ingeval van verzet, de zwaardere straffen bij het Code Pénal bedreigd.

Aldus vastgesteld, enz.

Het keurloon, b. v. ad *f* 1,— per rund, zal gevoegelijk uit de opbrengst van den verkoop kunnen worden gekweten; in geval van afkeuring komen die kosten ten laste der gemeente.

108 *Hoe moet ingeval van afkeuring van het vleesch de verantwoording geschieden bij de Algemeene Rekenkamer?*

Natuurlijk moet alsdan de huid toch worden verkocht, terwijl bij de verantwoording van de opbrengst behoort te worden overgelegd eene ambtseedige verklaring, met bijvoeging van een exemplaar der betrekkelijke verordening, dat het vleesch voor de consumtie ongeschikt is bevonden.

109 *Van welke ziekten moeten de veehouders aangifte doen?*

Bij art. 44 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, zijn de artt. 459, 460 en 461 van het Wetboek van Strafrecht ingetrokken.

De bedoeling hiervan is geweest in het vervolg aan-

gifte van vee, lijdende aan eene gewone ziekte, niet meer verplichtend te stellen, ten einde de vrijheid van de landbouwers niet noodeloos te belemmeren.

110 *Welke verandering brengt art. 44 der wet in het begraven van gestorven vee?*

Artikel 13 van het Code Rural luidde: „Les bestiaux morts seront enfouis dans la journée, à quatre pieds de profondeur, par le propriétaire, et dans son terrain ou voiturés à l'endroit désigné par la municipalité, pour y être également enfouis sous peine par le délinquant de payer une amende de la valeur d'une journée de travail, et les frais de transport et d'enfouissement”

Daar nu dit art. bij art. 44 der wet van 20 Juli 1870 (Stbl. No. 131) is ingetrokken, wordt de begraving van gestorven vee alleen beheerscht door artikel 4 van het K. B. van 30 October 1872 (Stbl. No. 105) waar alleen sprake is van vee „aan eene besmettelijke ziekte gestorven.”

Hieruit volgt, dat het in consumtie brengen van het vleesch van gestorven dieren, buiten de gevallen in artikel 4 voormeld bedoeld, uitmaakt een onderwerp van gemeentelijke gezondheidspolitie.

Het schijnt niet noodzakelijk, het vleesch van gestorven vee onvoorwaardelijk buiten consumtie te houden, weshalve de keuring sub vraag 107 bedoeld, toereikend kan worden geacht om schadelijke gevolgen te voorkomen.

111 *Hoe is de aansprakelijkheid geregeld bij overtredingen*

van de artt. 13 en 14 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131.

Uit de geschiedenis van de vaststelling dier wet schijnt te moeten worden afgeleid, dat de eigenaar van wiens vee geene aangifte is gedaan, niet onder de strafbepaling vallen zal, daar deze gericht is tegen het niet doen der aangifte door dengene, die er krachtens art. 13 toe verplicht is, en hij, eigenaar, is er niet toe verplicht. Degeen, die het vee onder zijn onmiddellijk toezicht heeft, is de verantwoordelijke persoon. Ziekteverschijnselen, zeide de Min. (in de Memorie van beantwoording, bl. 627) openbaren zich wanneer zij merkbaar zijn; in dat geval behoort aangifte te geschieden.

Blijkens het verslag der Eerste Kamer, bl. 507, is in de Tweede Kamer beslist, dat voor de aangifte de eigenaar *niet*, voor de *afzondering wel* aansprakelijk zal zijn.

Niettemin moet de vraag of de eigenaar ook dan schadeloosstelling ontvangt, als de houder of hoeder geen aangifte der ziekteverschijnselen heeft gedaan, ontkennend beantwoord worden: Het geldt hier alleen het bekomen der vergoeding wanneer er verzuim heeft plaats gehad, en dan komt deze bepaling niet onbillijker voor dan de bepaling van het burgerlijk recht, dat hij aansprakelijk is voor de daden dergenen, die onder hem staan. (Hand. bl. 1832.)

- 112 *Wat valt op te merken ten aanzien van de vrijstelling van zegel- en registratierecht, bij art. 43 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131 verleend?*

Dat met uitzondering van het proces-verbaal in de tweede zinsnede van art. 37 dier wet bedoeld alle stukken in art. 43 omschreven aan de formaliteit der registratie zijn onderworpen.

- 113 *In hoeverre is de wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, ook toepasselijk op hondsdelheid?*

Hondsdelheid, voorkomende bij honden of katten, wordt beheerscht door de wet van 5 Juli 1875, Stbl. No. 110; — op alle andere gevallen van hondsdelheid is de wet van 20 Juli 1870, Stbl. 131, toepasselijk; behoudens het bepaalde bij de wet van 2 Juni 1875, Stbl. No. 94, ten aanzien van de tot het leger behoorende paarden.

- 114 *In hoeverre kunnen de kosten, voortvloeiende uit de toepassing der wet van 5 Juni 1875, Stbl. No. 110, tot vaststelling van hondsdelheid, aan het Rijk worden in rekening gebracht.*

Alleen de kosten in art. 5 der aangehaalde wet genoemd worden door het Rijk vergoed. De overige kosten, waaronder ook die van het onderzoek, moeten worden beschouwd als gewone politiekosten en komen mitsdien voor rekening der gemeente.

- 115 *In hoeverre kunnen de bepalingen der wet van 5 Juni 1875, Stbl. No. 110, bij plaatselijke politie-verordening worden aangevuld?*

Alle maatregelen tot beteugeling van kwade honden en tot voorkoming van gevaar door het ontstaan van hondsdelheid, kunnen bij plaatselijke strafverordening

worden voorgeschreven. Tot toelichting wordt hierbij een model van zoodanige verordening ten beste gegeven.

Art. 1.

Onverminderd het bepaalde bij art. 475 No. 7 van het Wetboek van Strafrecht, zijn de eigenaars of houders van honden, die gevaarlijk geacht worden, de voorbijgangers aanranden of verontrusten, aangespannen rij- of voertuigen aanblaffen, verplicht die op de eerste aanzegging van Burgemeester en Wethouders vast te leggen of door het doen dragen van een muilband of korf onschadelijk te maken.

Bij verzuim van aan dit bevel te voldoen, zullen de honden door de politie in beslag genomen worden, en zal de Rechter, op grond van art. 162 der Gemeentewet, de bedoelde honden verbeurd verklaren en bevelen, dat die zullen gedood worden; alles behoudens de strafbepaling van art. 479 No. 2 van het Wetboek van Strafrecht, tegen de eigenaars of houders dier honden bedreigd.

Art. 2.

Behoudens de bij de jachtwet toegekende bevoegdheid en hetgeen in art. 30 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, omtrent het vastleggen of vasthouden van honden wordt gezegd, zal door Burgemeester en Wethouders het vastleggen of muilkorven van honden voor een door hen te bepalen tijd, bij publicatie bekend te maken, worden bevolen, zoodra zij dit om de wêersgesteldheid noodzakelijk achten.

Alle honden, die zich, te rekenen van den dag der vermelde publicatie, buiten woningen of vaartuigen (geene openbare middelen van vervoer zijnde) in de gemeente bevinden en niet binnen een afgesloten erf aan een ketting of touw liggen, moeten voorzien zijn van een muilkorf, volgens het door den Min. van Binn. Zaken, tot uitvoering van art. 3, alinea 2, der wet van 5 Juni 1875, Stbl. No. 110, vastgesteld model, bij gebreke waarvan zij door de ambtenaren van politie zullen worden gedood.

Art. 3.

De bepalingen der tweede alinea van art. 61 zijn te allen tijde van toepassing op alle honden, waarvan de eigenaars of bezitters geene ingezetenen dezer gemeente zijn of daarin minder dan drie maanden verblijf houden, tenzij deze honden voorzien zijn van een wettig kenteekeken, dat daarvoor in eenige gemeente over het loopende dienstjaar belasting is betaald. (N.B. Dit artikel vervalt voor plaatsen waar geen hondenbelasting wordt geheven.)

Art. 4.

Overtreding dezer verordening wordt gestraft, enz.

Aldus vastgesteld, enz.

116 *Welke bepalingen bestaan ten aanzien van het inladen van vee, naar buitenslands bestemd?*

Het is verboden in een schip, naar buitenslands bestemd, vee te laden of vee ter inlading aan te bieden,

zonder voorafgaande visitatie van een veearts, van Regeeringswege daartoe aangesteld. De visitatie geschiedt niet dan bij dag, tusschen zons op- en ondergang. (K. B. d. d. 28 Mei 1871, Stbl. No. 42.)

- 117 *Is de wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, ook toepasselijk op mond- en klauwzeer bij runderen?*

Neen, in art. 1 van het K. B. van 30 October 1872, Stbl. No. 105, gewijzigd bij het K. B. van 17 Juli 1875, Stbl. No. 136, is alleen sprake van het kwaadaardig klauwzeer bij schapen.

- 118 *Door wie worden de overtredingen van de artikelen 13 en 14 der wet geconstateerd?*

Terwijl uit den aard der zaak al de ambtenaren, in art. 11 van het Wetboek van Strafvordering omschreven, bevoegd zijn tot het constateeren van alle overtredingen der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, zullen in den regel die van art. 13 door den Burgemeester en die van art. 14 door den Districts-veearts behooren te worden geconstateerd. Wordt toch bij het onderzoek een stuk vee, kennelijk lijdende aan eene besmettelijke ziekte, bevonden onder den koppel, dan is het de Districts-veearts, die het eerst de overtreding waarneemt; verzuim van aangifte wordt in dat geval het eerst door den Burgemeester ontdekt. (Zie model No. 38.)

- 119 *Is de Burgemeester bevoegd tot het in rekening brengen van administratiekosten in zake de verantwoording van de opbrengst van verkochte overblijfselen?*
Ofschoon de billijkheid wellicht zou medebrengen,

dat eenige remuneratie deswege werd toegestaan, wordt het niet ondienstig geacht daaromtrent te vermelden, dat in het jaar 1875 door de Algemeene Rekenkamer op eene ter zake dienende rekening en verantwoording, welke met eene nota voor betaalde administratiekosten aan den gemeente-secretaris was bezwaard, onder roeyement van dien post werd opgemerkt als volgt:

„In aanmerking nemende dat boven en behalve het salaris van den deurwaarder ten wiens overstaan het onteigende vleesch is verkocht, door den Rendant in uitgaaf worden gebracht kosten van beheer en administratie in zake van deze verkooping; — En overwegende, dat de Burgemeester in deze ambtshalve optreedt en er geene bepalingen bij de Algemeene Rekenkamer bekend zijn, die vergoeding voor beheer en administratie ter zake toekennen aan den Burgemeester of aan een ander, aan wien hij zijn beheer mocht hebben opgedragen;

Heeft goedgevonden, enz.”

Hieromtrent nader met de Algemeene Rekenkamer in briefwisseling getreden, werd door dat college te kennen gegeven, dat de beslissing der vraag, of den Burgemeester voor zijne bemoeiingen ter zake van verkooping van vleesch van onteigend vee (ook zelfs wanneer dezen door eenen deurwaarder hebben plaats gehad) belooning toekomt, niet tot den werkkring der Algemeene Rekenkamer behoort, doch alleen kan gegeven worden door den Min. van Binn. Zaken.

Nadat over dit punt de beslissing van den Min. was ingeroepen, heeft Deze geantwoord, dat ook naar het oordeel van Zijne Excellentie door de Burgemeesters geen kosten voor bemoeiingen of administratiekosten ter zake van verkooping van vleesch van onteigend vee in rekening gebracht kunnen worden, behalve uitschotten, indien zij zelve de openbare verkooping hebben verricht.

Uit dit een en ander volgt, dat zoo lang de bezoldiging der Burgemeesters, voor werkzaamheden in het algemeen Rijksbelang door hen verricht, niet nader bij de wet is geregeld, de gestelde vraag ontkennend moet beantwoord worden.

Moge het overzicht van de vele en vaak zeer moeilijke werkzaamheden in deze handleiding saâmgevat, er toe kunnen bijdragen, dat de bedoelde regeling, welke op dit oogenblik eenigermate als aan de orde kan worden beschouwd, worde bespoedigd!

MODEL 1.

*Art. 5 der wet van den 20sten
Juli 1870 (Stbl. no. 131.)*

De Burgemeester der gemeente

Gelast den voor den kring

aangewezen districtsveearts, om de aan zijn toezicht onderworpen plaatsen, vermeld in art. 5 der wet van den 20sten Juli 1870 (*Stbl. no. 131*), voor vooverre die tot de gemeente behooren, tusschen zons op- en ondergang binnen te treden, ondanks den wil der bewoners of gebruikers.

Deze last geldt tot den

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

MODEL 2.

De Burgemeester der gemeente

Gezien art. 5 der wet van den 20en Juli, (*Stbl. no. 131.*)

Gelast den voor den kring

aangewezen districtsveearts, om op heden tusschen zons op- en ondergang (a) van van beroep , wonende binnen deze gemeente, ondanks den wil van den bewoner (gebruiker) binnen te treden.

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

(a) de weide, den stal, enz.

MODEL 3.

*Art. 13 der wet van den 20sten
Juli 1870, (Stbl. no. 131.)*

REGISTER

VAN

**AANGIFTEN VAN DOOR BESMETTELIJKE ZIEKTEN
AANGETAST OF DAARVAN VERDACHT VEE,**

BINNEN DE GEMEENTE

(1) Aangifte van vee, lijdende aan eene gewone ziekte, is niet verplichtend.

Volgnummer.	Namen en Voornamen der Houders of Hoeders.	Woonplaats.	Datum der aangifte van het ziektegeval	Soort van hetaange- taste of ver- dachte vee.

Ongeschieden vee.	Onderdom en omschrijving der uiterlijke kentekenen van het vee.	Vermoedelijke benaming der ziekte.	Afloop van het ziektegeval.	<i>Aanmerkingen.</i>

MODEL 4.

Vrij van zegel en registratierecht, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 31.)

De Burgemeester der gemeente

Gezien art. 24 der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. no. 131.)

Benoemt als deskundige om het vee, dat in deze gemeente ter afmaking moet worden onteigend, te waardeeren , veeopzichter, wonende te , met last om bij die waardeering in acht te nemen, dat voor verdacht vee de volle waarde, voor vee door eene besmettelijke ziekte aangetast, de helft der waarde, die het in gezonden toestand hebben zou, wordt berekend.

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

MODEL 5.

Vrij van zegel en registratierecht, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

Proces-Verbaal van beëdiging van eenen deskundige.

Op heden den is voor mij Burgemeester der gemeente verschenen , bij besluit van den benoemd als deskundige om het vee, dat in deze gemeente ter afmaking moet worden onteigend te waardeeren, welke ter voldoening aan art. 24 der wet van 20 Juli 1870, Stbl. No. 131, heeft afgelegd den eed (de belofte), van naar zijn besten weten die waardeering te zullen doen.

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

MODEL 6.

No.

187 .

Veterinaire Politie.

Met het oog op art. 16 der wet van 20 Juli 1870,
Stbl. No. 131, heb ik de eer UwEd. uit te noodi-
gen tot het onverwijld onderzoeken van
toebehoorende aan den veehouder
en verdacht van aan longziekte lijdende te zijn

Aan *De Burgemeester voornoemd,*
den Heer Districtsveearts
te

NB. Ontbieding per telegram verdient de voorkeur.

MODEL 7.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge art. 43
der wet van den 20sten Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

De ondergeteekende districtsveearts
voor den kring verklaart, dat de navolgende runderen:
1°. eene , oud jaren,
2°. eene , oud jaren,
3°. eene , oud jaren,
in eigendom toebehoorende aan , van beroep vee-
houder, wonende te , ^{is}_{zijn} aangetast door longziekte
en dat uit dien hoofde de onteigening en afmaking
noodzakelijk zijn.

Verder is noodzakelijk verdachte runderen in te
enten en te merken (knippen) en de besmette ^{stallen}_{weiden} door
middel van borden kenbaar te maken en behoorlijk te
doen desinfecteeren.

MODEL 8.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge art. 43
van den 20sten Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

De Burgemeester der gemeente

Overwegende, dat het hem uit het verslag van den
districtsveearts

gebleken is, dat door longziekte $\frac{\text{is}}{\text{zijn}}$ aangetast:

1 ^o .	eene	, oud	jaren,
2 ^o .	eene	, oud	jaren,
3 ^o .	eene	, oud	jaren,

toebehoorende aan van beroep veehouder, wonende
te , ten aanzien van welk vee aan de bij artt. 13
en 14 der wet gegeven voorschriften omtrent aangifte
en afzondering is voldaan.

Gelet op dé wet van den 20sten Juli 1870, (Stbl.
No. 131;) (*)

Besluit het boven omschreven vee onmiddellijk te
onteigenen en beveelt tevens de in beslagneming en
afmaking.

Wordende verder benoemd om de waarde van dat
vee te schatten de persoon van
van beroep , wonende

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

(*) Bij afmaking van verdacht vee op bevel van den Minister
hier te vermelden het betrekkelijk bevelschrift.

MODEL 9.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge art. 43
der wet van den 20sten Juli 1870, (Stbl. No. 131).

De ondergeteekende
als deskundige daarvoor door den Burgemeester der
gemeente benoemd, verklaart op heden te
hebben gewaardeerd, overeenkomstig de bepalingen
van art. 24 der wet van den 20sten Juli 1870, (Stbl.
No. 131), het volgende vee door longziekte aangetast:

1 ^o .	eene	,	oud	jaren	f
2 ^o .	eene	,	oud	jaren	"
3 ^o .	eene	,	oud	jaren	"

welk vee toebehoort aan
veehouder alhier, en volgens besluit van den Burge-
meester van heden is in beslag genomen om te worden
afgemaakt.

, den

187 .

MODEL 10.

Vrij van zegel- en registratierecht, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

*Art. 24 der wet van den 20sten
Juli 1870, (Stbl. no. 131.)*

De ondergeteekende
als deskundige daarvoor door den Burgemeester der
gemeente en de medeondergeteekenden
als deskundigen daarvoor door den Kantonrechter te
benoemd, verklaren op heden te hebben gewaar-
deerd overeenkomstig de bepalingen van art. 24 der wet
van den 20sten Juli 1870, Stbl. No. 131, het navol-
gende vee: (a)

welk vee toebehoort aan
veehouder alhier en volgens besluit van den Burgemeester
van den is in beslag genomen om te worden
afgemaakt.

, den

187 .

- (a) door veetyphus aangetast;
van » verdacht;
door longziekte aangetast;
» kwaden droes of huidworm aangetast;
» dolheid aangetast.

Bij de waardeering moet worden in acht genomen, dat voor
verdacht vee de volle waarde voor vee door eene besmettelijke
ziekte aangetast de helft der waarde, die het in gezonden
toestand zou hebben, wordt berekend.

MODEL 11.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

PROCES-VERBAAL.

De Burgemeester van biedt bij deze aan den
veehouder wonende te overeenkomstig art.
24 der wet van den 20sten Juli 1870, Stbl. No. 131,
aan, voor rund zijnde:

1 ^o . eene	, oud	jaren, waardig geschat
op		
2 ^o . eene	, oud	jaren, waardig geschat
op		
3 ^o . eene	, oud	jaren, waardig geschat
op		

het halve gedeelte der waarde ten bedrage van

met welke aanbidding de ondergeteekende verklaart
genoegen te nemen, (of negatief.)

En is hiervan dit proces-verbaal, door mij Burge-
meester op den ambtseed opgemaakt.

	, den	187
<i>De Veehouder,</i>		<i>De Burgemeester,</i>

MODEL 12.

Vrij van zegel en registratierecht, volgens art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

PROCES-VERBAAL.

De Burgemeester der gemeente heeft op
heden, ten gevolge van het door hem opgemaakt proces-
verbaal tegen veehouder, wonende te
overeenkomstig art. 27 der wet van den 20sten Juli
1870, (Stbl. No. 131) bij den gemeente-ontvanger gede-
poneerd voor stuks vee, zijnde:

1o. waardig geschat
op

der waarde ten bedrage van

En is hiervan dit proces-verbaal, door mij Burge-
meester bij den ambtseed opgemaakt.

, den 187 .

De Burgemeester,

MODEL 12.

Vrij van de rechten van registratie, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, [Stbl. No. 131.]

Ik, ondergeteekende,
van beroep veehouder, wonende
verklaar bij deze te hebben ontvangen van den Burge-
meester der gemeente eene som van ,
in voldoening van de (*) waarde van rund
 op (†) dat bedrag geschat door
den deskundige welk rund op heden,
als aangetast door longziekte volgens verklaring van
den districtsveearts $\frac{\text{is}}{\text{zijn}}$ in beslag genomen en
afgemaakt, volgens besluit van den Burgemeester van
heden

Dienende deze deswegen tot kwitantie zonder reserve.

, den 187 .

(*) Volle of halve waarde.

(†) Zoo noodig »het dubbel van.«

MODEL 13.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge
art. 43 der wet van 20 Juli 1870, [Stbl. No. 131.]

Ik, ondergeteekende, , veldwachter der gemeente , verklaar bij deze, dat na afmaking van

1 ^o .	eene	, oud	jaren
2 ^o .	eene	, oud	jaren
3 ^o .	eene	, oud	jaren

de borst- en buksingewanden van $\frac{\text{dat rund}}{\text{die runderen}}$ ter diepte van één meter zijn begraven en met eene laag ongebluschte kalk ter dikte van één decimeter overdekt.

Gemeld $\frac{\text{rund}}{\text{runderen}}$ behoorde aan van beroep veehouder, wonende te , $\frac{\text{was}}{\text{waren}}$ volgens verklaring van den districtsveearts door longziekte aangetast, en dientengevolge door den Burgemeester dezer gemeente bij besluit van heden in beslag genomen om te worden afgemaakt.

, den 187 .

De Burgemeester der gemeente
Overwegende, dat de navolgende voorwerpen

20.

30.

4°.

59.

60.

in onmiddellijke aanraking zijn geweest met aan long-
ziekte lijdend vee van den veehouder alhier.

Gelet op de wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

Gehoord de aanwijzing van den districtsvcearts ,
bedoeld bij art. 25 der bovengenoemde wet.

Besluit tot onteigening en beveelt de inbeslagneming en tevens de vernietiging dezer voorwerpen ;

Benoeemt om de waarde daarvan teschatten den per-
soon van _____, van beroep _____ wonende _____

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

MODEL 15.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

De ondergeteekende
als deskundige daarvoor door den Burgemeester der
gemeente benoemd, verklaart op heden te
hebben geschat, overeenkomstig de bepalingen van art.
24 der wet van den 20sten Juli 1870, (Stbl. No. 131,) de
navolgende met door de longziekte besmet rundvee
in onmiddellijke aanraking geweest zijnde voorwerpen,
als:

1 ^o .	waardig . . f
2 ^o .	waardig . . "
3 ^o .	waardig . . "
4 ^o .	waardig . . "
5 ^o .	waardig . . "
6 ^o .	waardig . . "

welke voorwerpen toebehoorende aan
veehouder alhier, volgens besluit van den Burgemeester
van heden zijn in beslag genomen om te worden
vernietigd.

, den

187 .

MODEL 10.

Vrij van zegel- en registratierecht, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

PROCES-VERBAAL.

De Burgemeester van _____
biedt bij deze den veehouder _____ wonende _____,
overeenkomstig art. 24 der wet van den 20sten Juli
1870, (Stbl. No. 131,) aan, voor de navolgende met
door de longziekte besmet rundvee in onmiddellijke
aanraking geweest zijnde voorwerpen, als:

1°.

2°.

3°.

4°.

5°.

6°.

de geschatte waarde ten bedrage van

met welke aanbieding de ondergeteekende verklaart
genoegen te nemen.

En is hiervan dit proces-verbaal door mij Burge-
meester op den ambtseed opgemaakt.

, den 187 .

De Veehouder,

De Burgemeester,

MODEL 17.

Vrij van zegel en registratierecht, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

Ik, ondergeteekende, van beroep
veehouder, wonende te verklaar bij deze
te hebben ontvangen van den Burgemeester der Gemeente
eene som van
in voldoening der door den deskundige
geschatte waarde van de voorwerpen, welke op heden,
als in onmiddellijke aanraking zijnde geweest met door
longziekte aangetast vee, zijn in beslag genomen om
te worden vernietigd, volgens besluit van den Burge-
meester van heden.

, den

187 .

MODEL 18.

Vrij van zegel en registratierecht, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

Ik, ondergeteekende, _____, veldwachter der
gemeente _____, verklaar bij deze, dat op den
187 _____, onder mijn toezicht volgens de
bestaande voorschriften zijn verbrand de navolgende
voorwerpen :

1°.

2°.

3°.

4°.

5°.

6°.

toebehoorende aan _____, van
beroep veehouder, wonende te _____,
welke voorwerpen in onmiddellijke aanraking waren
geweest met door longziekte aangetaste runderen, en
uithoofde daarvan door den Burgemeester dezer gemeente,
volgens zijn besluit van heden, zijn in beslag genomen
om te worden verbrand.

_____ den

187 .

MODEL 19.

, den

187 .

No.

VEEZIEKTE.

Ik heb de eer Uwer Excellentie beleefd te verzoeken om eene assignatie groot f , ter goede rekening, met het voor de verantwoording benoodigde materieel, ten einde uit dat bedrag te kunnen voldoen de kosten van onteigening enz. van runderen , afkomstig van den veehouder alhier, welke runderen, als lijdende aan de besmettelijke longziekte, na onteigening, zijn afgemaakt op heden.

De Burgemeester van

Aan
Zijne Excellentie den Heer
 COMMISSARIS DES KONINGS
in de provincie
te

MODEL 20.

, den

187 .

No.

ONDERWERP:

VEEZIEKTE.

GETAL DER BIJLAGEN:

I dossier.

Ik heb de eer Uwe Kamer hierbij beleefdelijk aan te bieden, mijne aanvraag om décharge van heden, in triplo, met verzamelstaat en betrekkelijke bescheiden, wegens ter goede rekening ontvangen gelden, tot het doen van uitgaven tot afwering van het gevaar, waarmede besmettelijke veeziekten den veestapel bedreigen.

De Burgemeester van

*Aan**de ALGEMEENE REKENKAMER**te**'s GRAVENHAGE.*

MODEL 21.

AANVRAGE OM DECHARGE.

DEPARTEMENT

VAN

Binn. Zaken.

Hoofdstuk V.

Dienst 187 .

Artikel

In te vullen:

1. Naam.
2. Kwaliteit.
3. Dienstjaar.
4. Onderteekening

(1)

(2)

erkent ter goede rekening ontvangen te hebben tot het doen van uitgaven tot afwering van het gevaar, waarmede besmettelijke veeziekten den veestapel bedreigen ,
de Assignatie No. f
Dienst (3)

Totaal bedrag der ontvangst . f
Terwijl de door hem gedane uitgaven, gespecificeerd op bijgaande verzameling ingevolge de bijgevoegde bewijzen, bedragen . . f

Zoo dat is

QUITTE.

(4)

187 .

De Algemeene Rekenkamer ontlast den rendant ten gevolge der bovenstaande aanvraag en op grond der overgelegde bewijzen voor de som van

No. DIENST 187 . 's Gravenhage, 187 .
HOOFDSTUK V. De Algemeene Rekenkamer,
ARTIKEL.

Ter ordonnantie van de Kamer,

MODEL 22.

Behoort tot de aanvraag
om décharge.

DIENT 187 .

VERZAMELING van gedane uitgaven door
volgens de hieraangehechte kwitantie en
verdere bescheiden.

Nummers der bescheiden.	N A A M van den belanghebbende.	ONDERWERP der gedane uitgaven.	BEDRAG.		Aanmerkingen.

Aldus opgemaakt tot een bedrag

met verklaring, dat de vorengemelde uitgaven werkelijk
in het belang van 's Rijks dienst hebben plaats gehad.

, den

187 .

MODEL 23.

NOTA van veeopzichter te
aan den Burgemeester dier gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

Voor waardeerloon van aan longziek lijdend
rund f

Voldaan,

MODEL 24.

NOTA van stalhouder te
aan den Burgemeester dier gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

wegens:

rijtuighuur voor den Burgemeester en den taxateur,
tot onteigening van vee bij den veehouder . . f
onkosten . . . "

Voldaan,

MODEL 25.

NOTA van slachter te
aan den Burgemeester dier gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

Voor het afmaken van onteigend longziek
rund f

Voor het begraven der borst- en buksingewanden
van rund "

Voor het desinfecteeren van stal . . . "

Totaal . . f

Voldaan,

MODEL 26.

NOTA van veldwachter te
aan den Burgemeester dier gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte

187 . Maand

Voor Toezicht en Assistentie bij:

1^e. Het afmaken van onteigend longziek
rund f

2^e. Het begraven der borst- en buksingewanden
van rund "

3^e. Het desinfecteeren van stal . . . "

Totaal . . f

Voldaan,

MODEL 27.

NOTA van Burgemeester der gemeente
in zake de **besmettelijke longziekte** bij
het rundvee.

187 . Maand

Wegens verschot aan :
de navolgende ingrediënten en gereedschappen benoodigd
tot desinfectie van de stal van den veehouder

Chloorkalk	f
Ongebluschte kalk	"
Carbolzuur	"
Soda en Zeep	"
Gereedschap	"

f

Voldaan,

MODEL 28.

NOTA van te Burgemeester
dier gemeente, in zake de **besmettelijke longziekte**.
187 . Maand

Wegens verschot :

Voor schrijffloon, betrekkelijk de onteigening
enz. van wegens longziekte afgemaakt
rund f

Voldaan,

MODEL 29.

Vrij van de rechten van zegel en registratie, ingevolge art. 43
der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

DECLARATIE van

Burgemeester der Gemeente

ten laste van het Rijk, wegens gedane voor-
schotten uit de gemeentekas uit kracht der
wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131.)

Dienstjaar 18 .

Betaald:

1°. Aan

te , de halve waarde
van stuks vee op
den in
beslag genomen, onteigend en
afgemaakt blijktens kwitantie,
bijlage No.

2°.

Transporteere f

Per transport f

TOTAAL *f*

Aldus opgemaakt door mij, Burgemeester der Gemeente tot een bedrag van

verklarende de ondergeteekende deze declaratie te zijn deugdelijk en onvergolden, zoomede dat wegens de opbrengst der verkooping van het vleesch en de huid afkomstig van het onteigende vee, rekening en verantwoording zal worden afgelegd aan de Algemeene Rekenkamer.

, den 18 .

Gezien en na onderzoek deugdelijk verklaard ter somma van

door mij Commissaris des Konings in de Provincie

, den 18 .

MODEL 30.

PROCES-VERBAAL

VAN

PUBLIEKEN VERKOOP.

De Burgemeester van _____ verklaart
 op heden te hebben verkocht aan _____ ,
 koopman te _____ , voor de som van
 _____ met _____ opcenten daaren-
 boven, als rantsoenpenningen voor de kosten van accijns,
 zegel- en registratierechten, de overblijfselen van
 runderen, afkomstig van _____ , bouwman
 te _____ , welke runderen ingevolge de wet
 van 20 Juli 1870, (Staatsblad No. 131), wegens de
 besmettelijke longziekte waren onteigend en afgemaakt
 op gisteren.

_____ , den _____ 187 .

De Kooper, _____ *De Burgemeester voornoemd,*

Geregistreerd te _____ den
 1800 _____ en zeventig, deel _____ , folio _____ , resto
 vak _____ , 1 blad, _____ renvooi.

Ontvangen voor recht f

Voor 38 opcenten „

Te zamen Guld. Ct. f

De Ontvanger,

MODEL 31.

, den

18 .

*No.***VEEZIEKTE.****Bijlage :****1 DOSSIER.**

—

Ik heb de eer Uwe Kamer hierbij ter verevening beleeftelijk aan te bieden mijne rekening en verantwoording in triplo, met de daarbij behorende bescheiden, wegens ontvangsten en uitgaven in zake den verkoop der overblijfselen van na onteigening afgemaakt longziek rundvee, gedurende de maand

*De Burgemeester van**Aan**de ALGEMEENE REKENKAMER**te**'s GRAVENHAGE.*

MODEL 33. (*)

NOTA van te Burgemeester
dier Gemeente, in zake de **besmettelijke longziekte.**

187 . Maand

Wegens verschot van:

1^e. Accijns (volgens aangehecht) f

2^e. Zegel- en registratiekosten (zie bijl. No.) „

Totaal . . f

Voldaan,

MODEL 34.

NOTA van te aan den
Burgemeester dier Gemeente, in zake de **besmettelijke
longziekte.**

187 . Maand

Wegens verschot aan:

1^e. Transportkosten van het vleesch enz.

afkomstig van wegens longziekte

onteigend en geslacht rund . . . f

2^e. „

Totaal . . f

Voldaan,

(*) Model 32 volgt op pag. 172.

MODEL 35.

NOTA van Slachter te
aan den Burgemeester dier Gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

Voor afhakloon van rund onteigend
en afgemaakt als aan longziekte lijdende . . *f*

Voldaan,

MODEL 36.

NOTA van Veldwachter te
aan den Burgemeester dier Gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

Voor toezicht en assistentie van rund
onteigend en afgemaakt als aan longziekte
lijdende *f*

Voldaan,

MODEL 37.

NOTA van Burgemeester der
 Gemeente in zake de besmettelijke Veeziekte.

187 . Maand

Wegens verschot voor :

1e.	Het desinfecteeren van	huid	,	
	afkomstig van wegens longziekte onteigend			
	rund	,	Liter Carbolzuur per huid	. . f
2e.	Arbeidsloon			„
-

De ontsmetting heeft onder mijn toezicht
 naar behooren plaats gehad.

De Veldwachter,

Voldaan,

MODEL 35.

NOTA van Slachter te
aan den Burgemeester dier Gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

Voor afhakloon van rund onteigend
en afgemaakt als aan longziekte lijdende . . f

Voldaan,

MODEL 36.

NOTA van Veldwachter te
aan den Burgemeester dier Gemeente, in zake de
besmettelijke longziekte.

187 . Maand

Voor toezicht en assistentie van rund
onteigend en afgemaakt als aan longziekte
lijdende f

Voldaan,

MODEL 37.

NOTA van Burgemeester der
 Gemeente in zake de **besmettelijke Veeziekte.**

187 . Maand

Wegens verschot voor :

1e.	Het desinfecteeren van	huid	,
	afkomstig van wegens longziekte onteigend		
	rund	, Liter Carbolzuur per huid	. . f
2e.	Arbeidsloon		"

De ontsmetting heeft onder mijn toezicht
 naar behooren plaats gehad.

De Veldwachter,

Voldaan,

MODEL 38.

NOTA van Veldwachters, aan
den Burgemeester der Gemeente , in
zake de **besmettelijke longziekte.**
187 . Maand

Voor het publiceeren van den verkoop der
overblijfselen van longziek rund ,
toebehoord hebbende aan
het verkoopen bij opbod en afslag ten overstaan
van den Burgemeester, het innen der gelden,
en het fungeeren bij dien verkoop als getuigen
elk f
Voldaan,

MODEL 39.

NOTA van te aan den
Burgemeester dier Gemeente, in zake de **besmettelijke**
longziekte.
187 .

Verschot:

Voor lokaalhuur bij het verkoopen van vleesch
enz , afkomstig van wegens longziekte onteigend
rund f
Voor het stellen van schragen, planken enz. . .
Totaal . . f
Voldaan,

G e VERANTWOORDING van ABRAHAM PIETER ZAALBERG,
 eester der Gemeente Alphen, wegens den verkoop der over-
 va onteigend longziek — of van longziekte verdacht rundvee
 aant October des jaars 1877.

Pag.	Nommer der Bijlagen.	AARD DER ONTVANGSTEN.	Bedrag.
	1a	A. P. ZAALBERG. Acc., zegel en registr. f	
	1b	J. MULDER. Afhakloon.	
	1c	A. VIS. Toezicht en assistentie.	
	1d	A. P. ZAALBERG. Desinfecteeren huiden.	
	1e	VIS & v. D. VOORT. Verkoopkosten.	
	1f	B. DE GRAUW. Lokaalhuur.	
	1g	P. M. v. D. VOORT. Biedloon.	
	1h	A. P. ZAALBERG. Waakloon.	
	1i	Idem. Publiceerkosten.	
	1k	Idem. Verschot Schrijfloon.	
	1l	BETAALMEESTER. Quit. van storting.	
		TOTAAL f	

een bedrag van vier honderd tweeëntwintig gulden

De Burgemeester voormeld,
 A. P. ZAALBERG.

Aantal onteigende :		Opbrengst van den verkoop van:		Aanmerkingen
Longzieke runderen.	Van Long- ziekte verdachte runderen.	De huiden.	Het vleesch.	

De Burgemeester,

STAAT aanwijzende het getal Runderen wegens Longziekte
aangegeven, alsmede het getal, dientengevolge in ver-
dachten toestand geraakt, in de week van tot

MODEL 42.

18 .

Aanmerkingen.		
Schadeloosstelling toegestaan voor de		
	wegens longziekte verdachte runderen.	afgemaakte verdachte runderen.
Getal ingeënte ver- dachte runderen.		
Getal afgemaakte ver- dachte runderen.		
Het deskundig onderzoek is verricht door		
Getal veehouders die aangifte hebben gedaan.		
Getal runderen dienen- gevolge in verdachten toestand geraakt.		
Getal runderen als long- ziek aangegeven en door den veearts aan die ziekte lijdende bevonden.		
GEMEENTE.		

MODEL 43.

GEMEENTE OPGAVE van onteigend Longziek- en wegens van Long-
ziekte verdacht Vee, op 18 .

Datum der onteigening van :		Aantal onteigende :		Betaalde schadeloosstelling voor onteigend :		Aanmerkingen.
Longziek vee.	Van longziekte verdacht vee	Longzieke runderen.	Van longziekte verdachte -runderen.	Longziek vee.	Van longziekte verdacht vee	
						NB. Bij afmaking van verdachte runderen hier te vermelden den staat van be- vinding der longen: b. v. aantal gebe- terde, aangetaste en gave longen.

De Burgemeester,

MODEL 44.

REQUISITOIR.

De Burgemeester der gemeente
in aanmerking nemende, dat de door
van wegens overtreding der wet van 20
Juli 1870 (Stbl No. 131), tot regeling van het veeart-
senijkundig Staatstoezicht en de veeartsenijkundige
politie in beslag genomen voorwerpen, bestaande in

niet door dien ambtenaar zelven kunnen worden vervoerd;

Beveelt dientengevolge, overeenkomstig art. 9 van
het Keizerlijk decreet van 18 Juni 1811, om gemelde
voorwerpen op den te vervoeren met
van naar met last de ontvangst
op dit requisitoir te doen aanteekenen.

, den 187 .

De Burgemeester voornoemd,

MODEL 45.

Burgerlijke beambten, belast met de overbrenging van gevangenen of van overtuigingsstukken.

DECLARATIE van (naam, voornaam, kwaliteit
DIENSTJAAR en woonplaats) wegens de overbrenging van
. gevangenen (of van overtuigingsstukken.)

[illegible]

De ondergeteekende verklaart deze declaratie deugdelijk en onvergolden, tot een bedrag van
(in schrijffletters.)

(dagteekening en handteekening.)

2

1

De Burgemeester van constateert op zijnen
ambtseed, dat op den door den districtsveearts
 wonende te , en ambtshalve door
hem (relatant) ontboden tot het onderzoeken van het
vee op den stal van , veehouder te ,
hem relatant is overhandigd eene verklaring, gedag-
teekend op heden, inhoudende, dat drie runderen op
gemelden stal lijdende zijn aan de besmettelijke long-
ziekte, terwijl voorts bleek: *a*, uit de verklaring van
voormelden districtsveearts, dat een der drie gemelde
runderen vermoedelijk reeds meer dan acht dagen ge-
leden door die ziekte moest zijn aangetast; *b*, uit die
van den veeopzichter N. N., wonende te ,
dat toen deze op dag j. l., ingevolge eene me-
dedeeling van den veearts N. N. te , dat
er onder het vee van longziekte was, voor
het eerst op den stal van dezen kwam, tot het instellen
van een voorloopig onderzoek naar de waarheid van
het hem medegedeelde, twee runderen, en wel beide
in de meergemelde drie begrepen, afgezonderd van het
overige vee stonden, terwijl daaronder eene hoeveelheid
mest lag, zóó groot, dat die kennelijk van een ge-
ruimen tijd was, zoodat geen twijfel overbleef of die

beide runderen, althans één daarvan, had reeds meerdere dagen op die plaats afgezonderd gestaan.

In weerwil van dit een en ander is door te , eigenaar, houder en hoeder van het bedoelde vee bij mij, Burgemeester dier gemeente, tot op dit oogenblik geene kennisgeving gedaan, dat zich bij een of meerdere stukken vee uit zijnen koppel verschijnselen van eene besmettelijke ziekte openbaarden, zoodat zijn naam op het register van aangiften — (Model 3) niet voorkomt.

Gelijktijdig met de onmiddellijk daarop gevolgde ont-eigening van de bedoelde runderen, gewaardeerd op f 684.—, (volle waarde) met welke waardeering door den eigenaar genoeg werd genomen, heb ik — Burgemeester — dezen medegedeeld, dat de hem toekomende schadevergoeding ad f 342. — niet zal worden uitbetaald maar op grond van art. 27 der wet van 20 Juli 1870, (Stbl. No. 131), moet worden gesequestreerd bij den gemeente-ontvanger, tot dat de bevoegde rechter — (kantonrechter) omtrent zijne verzuimde aangifte zal hebben beslist; en is door alstoen volmondig erkend, dat hij de aangifte niet had gedaan, zooals hij zegt, omdat hij zijne verplichting hiertoe onbewust was.

, den 187 .

Opgemaakt op den ambtseed;

De Burgemeester voornoemd,

t
t
n
lt
t
n
lt
t
n
lt
t
n
lt
t
n
lt
t
n
l

Alphabetisch Register.

(De cijfers wijzen de nummers der vragen aan.)

- Aangifte, van vee aan eene besmettelijke ziekte lijdend, 6, 111. Waartoe die lijden moet, 12. Van vee, door eene gewone ziekte aangetast, 109.
- Aanspraak op schadevergoeding, wanneer deze vervalt, 37, 111.
- Aansprakelijkheid voor overtredingen, 111.
- Accijns voor verkochte overblijfselen, 84.
- Administratiekosten. Berekening van — 119.
- Afkeuring van vleesch, 107, 108.
- Afkoopsom van besmette voorwerpen, 35, 36.
- Afmaakloon, 91
- Afmaking van vee; wie daartoe besluit, 28. Wat daaraan behoort vooraf te gaan, 29. Binnen 24 uren te berichten, 89, 92. Maatregelen daarbij in acht te nemen, 91. Ten spoedigste uit te voeren, 91. Hoe te handelen, wanneer het rapport van den districts-veearts foutief blijkt, 106.
- Afsluiting, van besmet terrein, wanneer te verrichten, 43, 96. Hoe te handhaven, 43.
- Afzondering, van ziek vee, wie daartoe verplicht is, 111. Van verdacht vee, wie die beveelt, 11. Gestreng te handhaven, 93.
- Ambtshalve onderzoek, 106*bis*.

Bederf voor -- vatbare voorwerpen waarmede overtreden is, hoe daarmede te handelen, 62.

Beenderen. Verbod tegen het opgraven van besmette, 103.

Begraven, van gestorven vee, 110. Van vee aan eene besmettelijke ziekte gestorven, 49, 53, 54, 55. Van borst en buksingewanden, 91, 3°.

Beslissen over de schadevergoeding bij meerderheid, 31.

Besmet vee, wanneer als zoodanig aan te merken, 24.
Hoe lang het in dien toestand blijft, 23.

Besmettelijke veeziekten, 10.

Besmetverklaring van weiden, hoeven enz., 86.

Binnentreden van woningen, door den Burgemeester, 57.

Door den districtsveearts, 3, 67.

Briefport. Vrijstelling van — 65.

Burgemeester, Besluit tot afmaking, 28. Bevoegd tot het houden van verkooping, 64, 82. Hoe te handelen met in beslag genomene niet voor bewaring geschikte voorwerpen, 69.

Consignatiekas. Overstorting in de — 36, 39, 63. Termijnen voor verjaring, 38.

Declaratiën, wegens voorschot uit de gemeentekas, 41.

Wegens gelden ter goede rekening, 76. Wegens opbrengst verkoop overblijfselen, 78. Wegens verantwoording van voor bederf vatbare in beslag genomene voorwerpen, 63. Wegens inënting, 87.

Districtsveeartsen, bevoegdheid, 4. Plaatsvervanging, 7, 90. Verplichtingen, 5, 13. Verslag, 14.

Droes of huidworm bij paarden, 113.

Entstof uit zieke longen, door wie te nemen, 91, 4°.

Geëxamineerde veeartsen, 7.

Gelden ter goede rekening, 40. Verplichtingen van den

Burgemeester, 41. Welke kosten daaruit te voldoen, 42. Welke stukken bij de verevening benoodigd, 76. Gemeentekas, 41. Gemeente-ontvanger, 32, 37, 39, 40, 60, 61, 62, 63. Gestorven vee. Hoe daarmede te handelen, 22, 10.

Honden. Vastleggen van — In welke gevallen te bevelen, 47. Formaliteiten daarbij in acht te nemen, 47. Ontheffing van het verbod, door wien te verleenen, 48. Gevaarlijke honden, 115.

Hondsdolheid, 113, 114, 115.

Huiden. Ontsmetting van — 91.

In beslag genomen. niet voor bewaring geschikte voorwerpen, 68, 69, 70, 71 72, 73.

Inbeslagneming van levend vee, 61.

Inënting. Verplichting tot — 90 Als middel ter verkrijging van dispensatie tot vervoer, 26. Verkorting van termijnen door — 23, 86, 87. Schadevergoeding bij verplichte — 87, 104.

Inlading van vee naar buitenslands, 116.

Invoer na longziekte, 92*bis*.

Kantonrechter, 3, 31, 55, 61, 62

Kenteekenen voor besmette plaatsen, 16, 19. Waarin die bestaan, 17. Hoelang die blijven, 18, 25. Hoe die aan te schaffen, 18.

Kenmerken voor verdacht vee, 19.

Keuring van vleesch, 107, 110.

Klauwzeer, 117.

Kleëren Ontsmetting van — 46

Kosten voor het afzonderen en onderhoud van voorwerpen en vee, waarmede overtreden is, 74.

Kringen. Afgesloten — 96. Maatregelen te nemen bij het verlaten van besmette — 46.

Levend vee. Hoe hiermede bij overtreding te handelen, 60, 61.

Longziekte Eerste gevallen maandelijks opgeven, 89.
Week- en maandstaten, 88, 89. Eerste verschijnselen, 106*bis*.

Lijnen van afsluiting 96.

Lijsten van verdacht vee, 96.

Maandberichten, 89.

Maandstaten, 88, 89.

Maatregelen bij de verschillende besmettelijke ziekten te nemen, 20, 91.

Merken van verdacht vee, 19, 25.

Noodslachting, 21, 100.

Onderzoek. Van uit nood geslachte runderen, 100.

Van verdacht vee, 99. Ambtshalve, 106*bis*.

Onteigening, 29, 30, 34.

Onteigeningskosten, 42, 76.

Ontsmetting, 20, 33, 50, 51, 52, 92, 92*bis*.

Opgaven. Statistieke — in zake de besmettelijke longziekte, 88, 89, 91.

Opgraven van vee en beenderen verboden, 58, 103.

Opstallen van verdacht vee, 94, 95.

Opzichters over het rundvee, 97, 98.

Overblijfselen. Regelen voor den verkoop van — 77, 79, 83.

Overleg omtrent lijnen van afsluiting, 96.

Overtredingen. Door wie te constateeren, 118.

Processen-Verbaal. Door wie op te maken, 118.

Rantsoenpenningen, 81, 82.

Registratie en Zegelrechten, 66, 77, 113.

Roerende voorwerpen Hoe daarmede te handelen na overtreding, 59, 60.

Runderen uit nood geslacht, 100.

Schadevergoeding. Hoe daarmede te handelen, 32.

Wanneer de aanspraak daarop vervalt, 37, 111.

Hoe de Burgemeester die bekomt, 40. Verplichtingen daaromtrent van den Burgemeester, 41. Welke kosten daaronder te begrijpen, 42 Voor gebruikten grond, 55. Voor gedwongen stalling, 94. Voor schade door verplichte inënting, 104. Voor vernietigde voorwerpen, 60. Termijnen voor de verjaring, 38.

Schrijffloonen, 102.

Sequestratie van onteigeningsgelden, 37, 63.

Slachten, uit nood, 100. Ten eigen bate, 21, 85.

Stallen. Ontsmetten van -- 92, 92*bis*.

Stalling. Voldoening kosten van gedwongen -- 93, 94.

Statistieke opgaven, 88, 89, 91.

Straf bepalingen, 58.

Termijnen. Voor besmet vee, 23. Voor besmetting, na aanraking met ziek vee, 24. Voor verbod van invoer, 56, 92*bis*. Voor besmetverklaring van weiden, hoeven enz., 86, 92*bis*.

Terrein. Afsluiting van besmet -- 43, 96.

Toezicht op den veestapel, 1, 2, 4, 97, 98.

Twijfelachtige gevallen, 15.

Vastleggen van honden, 47, 48.

Vee. Wat daaronder te begrijpen, 8. Opgraven van -- 103. In beslag genomen levend -- 61.

Veeartsen. Geëxamineerde -- 7.

Veeartsenijkundig staatstoezicht, 1*a*, 2.

Veeartsenijkunst, 1.

Veehouders. Verplichtingen van -- 6.

Veelijsten, 96.

- Veemarkten. Toezicht op — 4. Jaarlijksch bericht omtrent — 101.
 Veeopzichters. 97, 98.
 Veestapel. Toezicht op den — 1a, 2, 4.
 Veeziekten. Besmettelijke — 10.
 Verantwoording. Van gelden ter goede rekening, 41, 42, 76. Van gesequestreerde gelden. 39. Van afgekeurd vleesch, 108. Van verkochte overblijfselen, 77, 78, 79, 82, 83, 89.
 Verbranden van vee enz., 49, 53, 54, 55.
 Verdacht vee, 27. Afzondering van — 11, 93. Gedwongen opstalling van — 94. Verkorting van termijnen voor — 23.
 Vergissing bij onderzoek van ziek vee, 106.
 Vergoeding van schade, 32, 37, 38, 40, 41, 42, 55, 60, 94, 104, 111.
 Verjaring, 38.
 Verklaringen van onderhandschen verkoop, 79.
 Verkoop, van overblijfselen, 77, 78, 79, 82, 83, 89. Van levend vee, 61. Van voor bederf vatbare voorwerpen, 62, 63, 64.
 Verkoopakten, 77, 79, 80.
 Verkoopingen van rundvee, 4, 101.
 Verkoopkosten, 42, 82.
 Verkorting termijnen van verdachtverklaring, 23.
 Vernietiging van vee of voorwerpen, 49, 68, 69, 70, 71, 72, 73.
 Verslag. Districtsveearts — 14, 106.
 Vervoer, van verdacht vee, 26, 96. Van ziek of besmet vee, 26, 96.
 Vervoermiddelen, 75.
 Visitatie, van verdacht vee, 96. Van vee bij inlading naar buitenslands, 116.
 Vleesch. Wat daaronder te verstaan, 9. Keuring van — 107, 110.

Voorschot uit de Gemeentekas, 40.

Voorwerpen. Besmette — 33, 34, 35 b9, 60, 62.

Vrijstelling. Van briefport, 65 Van zegel en registratierechten, 66, 113.

Woningen. - Binnentreden van — 3.

Waardeering, 30, 31, 61, 91.

Weekstaten, 88.

Zegel- en registratierechten, 66, 80, 112.

Ziekteverklaringen, 14, 106.

ERRATA.

Bl. 59 van onderen, achter schadeloosstelling te lezen: tot afwering van het gevaar waarmede besmettelijke veeziekten den veestapel bedreigen.

Bl. 84, aanhef van vraag 74, staat: „kosten van Institie;” moet gelezen worden: „kosten van Justitie.”

Bl. 92, 7de regel van onderen is tusschen „mijne en d. a. v.” weggelaten het getal 10.

Bl. 93, staat foutief: bijlage 88; lees 38.

Bl. 96, staat: Stbl. 805; moet zijn: 105,

Bl. 97, staat: van de weekstaat; lees: den.

Bl. 112, staat: vraag 103; lees: 94.

Bl. 130, staat: het Code Rural; lees: den.

Bl. 134, 2de regel staat: vermelde; lees: voormeld.

Bl. 148, staat: bij den ambtseed; lees: op.

:
-
"
m

